

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Рахункової палати
22.09.2026 № 25-1

ЗВІТ

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ
ДІЯЛЬНОСТІ (ЕФЕКТИВНОСТІ)

НА ТЕМУ

«Податковий контроль за трансфертним
ціноутворенням як інструмент захисту
податкової бази та забезпечення
бюджетних надходжень»

Відповідальна:

Голова Рахункової палати
Ольга ПІЩАНСЬКА

Київ

www.rp.gov.ua

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

ВСТУПНЕ СЛОВО

Поглиблення інтеграції економіки України у світовий економічний простір, активізація діяльності транснаціональних корпорацій та стрімке зростання масштабів контрольованих операцій між пов'язаними особами потребують належного державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні. За умов недостатнього або неефективного податкового контролю, трансфертне ціноутворення може використовуватись недобросовісними платниками податків як інструмент мінімізації податкових зобов'язань шляхом переміщення прибутків, отриманих в Україні, у низькоподаткові юрисдикції (офшори).

Війна Російської Федерації проти України, яка спричинила масштабну релокацію бізнесу, в тому числі за кордон, використання криптовалют і цифрових активів у міжнародних фінансових операціях, цифровізація бізнесу значно ускладнюють податковий контроль за трансфертним ціноутворенням та збільшують ризики розмивання податкової бази.

Світовий досвід свідчить: сучасна система контролю за трансфертним ціноутворенням — це не лише інструмент запобігання виведенню капіталів, а й важлива умова створення прозорого та зрозумілого прогнозованого інвестиційного клімату. Ухвалена Урядом України Національна стратегія доходів до 2030 року передбачає заходи з удосконалення правил трансфертного ціноутворення відповідно до останніх рекомендацій ОЕСР і повну імплементацію Плану дій BEPS, а також автоматизацію процедур податкового контролю за трансфертним ціноутворенням.

Утім, як засвідчили результати нашого аудиту, вітчизняна система податкового контролю у цій сфері все ще стикається з критичними викликами. Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням здійснюється в умовах складності та недосконалості законодавства, недостатності надійних баз даних для порівняльного аналізу при здійсненні моніторингу контрольованих операцій, а також браку інституційної спроможності податкових органів — нестача кваліфікованих кадрів, недосконале ІТ-забезпечення та низька ефективність процесів адміністрування. Зазначене зумовлює для держави труднощі у запобіганні виведенню прибутків та впливає на досягнення євроінтеграційних стандартів.

Рахункова палата, спираючись на міжнародні стандарти вищих органів аудиту (ISSAI), здійснила цей аудит не лише з метою фіксації недоліків, а й для оцінки реальної ефективності та результативності діяльності податкових органів і процесу формування системних рішень. У цьому звіті висвітлені питання інституційної спроможності системи податкового контролю у сфері трансфертного ціноутворення, окреслені

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

2

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

основні проблеми при здійсненні такого контролю, а також надані пропозиції для його вдосконалення — від імплементації кращих практик ОЕСР до цифровізації та посилення аналітичного потенціалу ДПС.

Висловлюю подяку Державній податковій службі України та її територіальним органам, які були об'єктами аудиту, за сприяння у проведенні контрольного заходу, колегам, які брали безпосередню участь у здійсненні аудиту, та експертам проєкту ЄС «Зміцнення потенціалу зовнішнього аудиту відповідно до міжнародних стандартів в Україні» (EU4PFM) за методологічний супровід аудиту.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

3

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

ЗМІСТ

1. РЕЗЮМЕ ДЛЯ КЕРІВНИЦТВА.....	5
2. ВСТУП.....	9
3. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ.....	12
3.1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ТА МЕТОДОЛОГІЯ ОБМЕЖУЮТЬ СФЕРУ ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ТРАНСФЕРТНИМ ЦІНОУТВОРЕННЯМ.....	12
3.2. ІКС «BIGDATA TR» СПРОСТИЛА МОНІТОРИНГ КОНТРОЛЬОВАНИХ ОПЕРАЦІЙ, АЛЕ ЩЕ НЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛА ІНТЕГРОВАНОГО АНАЛІТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	17
3.3. СИСТЕМНІ ПРОГАЛИНИ В ПРОВЕДЕННІ МОНІТОРИНГУ КОНТРОЛЬОВАНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИЗВОДИЛИ ДО ЙОГО ЗАТРИМКИ ТА НЕ ВИОКРЕМЛЮВАЛИ ПОТОЧНИХ РИЗИКІВ.....	23
3.4. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЬНО-ПЕРЕВІРОЧНОЇ РОБОТИ З ПИТАНЬ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ НАЛЕЖНОГО ФІСКАЛЬНОГО ЕФЕКТУ.....	34
3.5. МІЖНАРОДНИЙ ОБМІН ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ПІДВИЩУВАВ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ТРАНСФЕРТНИМ ЦІНОУТВОРЕННЯМ, ПРОТЕ ЗАТРИМКИ ТА НЕПОВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОТРИМАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ВПЛИВАЛИ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЦЬОГО ПРОЦЕСУ.....	44
4. ВИСНОВКИ.....	51
5. РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	55
6. ІНФОРМАЦІЯ ПРО АУДИТ.....	58
Додатки.....	61
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....	78

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат ЗС080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

1. РЕЗЮМЕ ДЛЯ КЕРІВНИЦТВА

Податковий контроль за ТЦУ є одним із ключових інструментів захисту податкової бази держави від штучного переміщення прибутків до низькоподаткових юрисдикцій та забезпечення справедливого оподаткування міжнародного бізнесу. Для України такий контроль є особливо важливим, зважаючи на воєнний стан, структурні зміни в економіці та необхідність виконання міжнародних зобов'язань у сфері європейської інтеграції (узгодження національних правил з ТЦУ з підходами ОЕСР) й реалізацію Плану дій BEPS.

Ми провели цей аудит з метою надання оцінки ефективності та результативності діяльності ДПС щодо здійснення податкового контролю за ТЦУ. Під час контрольного заходу оцінено стан впровадження стратегічних заходів щодо нормативно-правового, організаційно-розпорядчого забезпечення податкового контролю за ТЦУ та їх вплив на ефективність такого контролю, досліджено організацію та реалізацію податковими органами цього процесу.

Ключові результати аудиту

Україна забезпечила важливі правові, аналітичні та міжнародні складові податкового контролю за ТЦУ. Заходи, впроваджені ДПС, дали змогу досягти окремих позитивних результатів при здійсненні такого контролю та сприяли суттєвому добровільному коригуванню податкових зобов'язань платниками податків. Так, протягом 2023 року – I кварталу 2026 року ДПС впровадила ІКС «BigData TP», ширше почала використовувати міжнародний обмін податковою інформацією, завершила імплементацію звітності у розрізі країн МГК.

Проведення податковими органами моніторингу КО зумовило самостійне збільшення платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств на 21,9 млрд грн і зменшення збитків на 9,6 млрд гривень. Це призвело до зростання податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на суму понад 2 млрд грн, що становить 0,3 відс. податку на прибуток підприємств, який надійшов до бюджету за цей період.

За результатами проведення контрольно-перевірочної роботи з питань ТЦУ податковими органами накладено штрафів і донараховано платникам податків грошових зобов'язань на суму 5,2 млрд грн та зменшено задекларовані ними збитки на 3,6 млрд гривень. Водночас до бюджету сплачено лише 4,3 відс. донарахованих грошових зобов'язань. Зокрема, із донарахованих податковими органами за

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

5

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

результатами перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»¹ грошових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та штрафів (4,5 млрд грн) до бюджету надійшла лише їх мізерна частина (0,7 відс.).

Отже, наразі не забезпечене функціонування складових податкового контролю за ТЦУ як єдиної злагодженої системи, яка б дозволяла ефективно здійснювати такий контроль, заснований на обґрунтованих доказах. Незважаючи на значні адміністративні ресурси, спрямовані ДПС на здійснення моніторингу КО, перевірки та судове супроводження спорів з платниками податків, фактичний фіскальний ефект податкового контролю за ТЦУ залишився низьким.

Схема 1. Як податковий контроль за ТЦУ забезпечує результати

Таким чином, **система податкового контролю за ТЦУ не забезпечила належного рівня ефективності та результативності. Це спричинено:**

- **недосконалістю нормативно-правової бази**, яка лише частково враховує сучасні стандарти ОЕСР та ЄС. Методичне забезпечення детально охоплює переважно контроль за операціями із сировинними товарами, які становлять близько п'ятої частини загального обсягу КО, водночас значна частина операцій з послугами, фінансовими інструментами, нематеріальними активами та іншими видами діяльності залишається без належних методичних алгоритмів контролю. Це обмежувало можливості податкових органів щодо формування належної доказової бази та створювало правову невизначеність для платників податків;

- **незавершенням цифрової трансформації контролю.** Впровадження ІКС «BigData TP»

¹ Принцип «витягнутої руки» (англійською arm's length principle) – міжнародний стандарт у податковому праві та бізнесі, який передбачає однакові умови угод між пов'язаними або залежними компаніями та між абсолютно незалежними підприємствами на вільному ринку.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

дало змогу централізувати значні обсяги інформації та пришвидшити аналіз окремих операцій, проте Система не забезпечує комплексної автоматизованої оцінки ризиків для більшості видів КО. Значна частина інформації обробляється вручну, можливості інтеграції із зовнішніми джерелами даних залишаються обмеженими. Як наслідок, працівники податкових органів змушені здійснювати аналіз вручну поза ІКС «BigData TP», що збільшує часові витрати, навантаження на персонал та створює ризик допущення помилок;

- **низькою результативністю контрольно-перевірочної роботи.** Ризики ТЦУ щодо КО платників податків, які під час моніторингу ідентифіковані як ризикові, переважно підтверджувались за результатами контрольно-перевірочної роботи, однак якість зібраної під час перевірок доказової бази була низькою. Більшість перевірок досліджувала КО, здійснені у минулих роках та, як правило, з сировинними товарами (агропродукція, метал, паливо), поза увагою залишилась значна частина інших ризикових КО. Як наслідок, велика кількість ППР була оскаржена платниками податків у судовому порядку, а переважна більшість остаточних судових рішень ухвалена на користь платників податків;

Схема 2. Фіскальні результати контрольно-перевірочної роботи податкових органів

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

▪ **недостатнім використанням потенціалу міжнародного обміну податковою інформацією.** Отримані від КОІК відомості у 50 відс. перевірок, за якими надіслані запити до КОІК (13 перевірок із 26), надходили вже після їх завершення. Крім того, за двома із п'яти судових справ, за якими ухвалені остаточні рішення, відповіді від КОІК не використовувалися під час судового супроводу спорів з платниками податків. Це послаблювало доказову базу податкових органів і зменшувало практичну ефективність одного з найважливіших інструментів податкового контролю за ТЦУ.

Аудит дійшов висновку, що система податкового контролю за ТЦУ в Україні перебуває на етапі інституційного становлення і вже має основу для подальшого розвитку, однак ще не забезпечує належного захисту податкової бази та бюджетних надходжень.

Діяльність ДПС та її ТО щодо податкового контролю за ТЦУ є частково ефективною. Без подальшого вдосконалення нормативно-правової бази, побудованої на сучасних стандартах ОЕСР та ЄС, чітких алгоритмів контролю, максимальної цифровізації процесів, а також використання потенціалу міжнародного обміну податковою інформацією, результативність такого контролю не підвищиться, а отже, ризики ухилення від оподаткування не зменшаться.

Що ми рекомендуємо:

- завершити гармонізацію національного законодавства у сфері ТЦУ зі стандартами ОЕСР та ЄС з метою вдосконалення алгоритмів податкового контролю за ТЦУ;
- забезпечити подальшу модернізацію ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей, з метою комплексної систематизації та пріоритезації оцінки ризиків КО;
- удосконалити методологію контролю за окремими видами КО та ризик-орієнтовані підходи до проведення моніторингу та перевірок з питань ТЦУ з метою охоплення належним контролем усіх ризикових КО;
- врегулювати механізм зупинення або продовження перевірок до отримання інформації за міжнародним обміном для посилення доказової бази за результатами перевірок і судового супроводу.

Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності та результативності податкового контролю за ТЦУ, зниженню ризиків розмивання податкової бази та збільшенню надходжень до державного бюджету.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

2. ВСТУП

Контроль за ТЦУ є складовою системи міжнародного оподаткування та застосовується до операцій між пов'язаними особами, що входять до складу транснаціональних корпорацій або об'єднаних груп підприємств. Основна мета податкового контролю у сфері ТЦУ — забезпечення оподаткування прибутку відповідно до економічного змісту здійснених операцій та запобігання розмиванню податкової бази і виведенню прибутків до юрисдикцій із пільговим оподаткуванням.

Податковий контроль за ТЦУ в Україні ґрунтується на принципі «витягнутої руки»: умови КО мають відповідати умовам, що склалися б між непов'язаними особами за зіставних обставин. Модель такого контролю передбачає моніторинг КО, аналіз поданої платниками податків звітності та документації з ТЦУ, використання ризик-орієнтованих підходів для відбору КО до перевірок, проведення документальних перевірок та застосування механізмів міжнародного обміну податковою інформацією.

Формування та реалізацію державної податкової політики у сфері ТЦУ забезпечує Мінфін, реалізацію — ДПС².

Зокрема, ДПС здійснює моніторинг КО, аналіз звітності та документації з ТЦУ, організовує проведення перевірок і взаємодіє з КОІК у межах міжнародного обміну податковою інформацією.

Мета аудиту — оцінити результативність та ефективність діяльності ДПС щодо здійснення податкового контролю за ТЦУ.

Предмет аудиту — діяльність ДПС щодо здійснення податкового контролю за ТЦУ.

У межах аудиту досліджено стан стратегічного і нормативно-правового забезпечення податкового контролю за ТЦУ, результативність управлінських рішень податкових органів з цих питань, впровадження та використання ІКС «BigData TP», організацію та проведення моніторингу і контролю за КО, а також їх результати, міжнародний обмін податковою інформацією з питань ТЦУ. Аудит охоплював діяльність ДПС та її ТО за період 2023 – I квартал 2026 року.

² Згідно з підпунктом 3 пункту 3 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, Мінфін забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері контролю за ТЦУ. Згідно з підпунктом 1 пункту 3 Положення про Державну податкову службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227, основними завданнями ДПС є реалізація державної податкової політики.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Аудит зосереджувався на оцінці таких питань:

- чи забезпечує нормативно-правова база ефективний та результативний податковий контроль за ТЦУ;
- якою мірою впроваджені ДПС IT-рішення впливають на ефективність та результативність податкового контролю за ТЦУ;
- чи забезпечені податкові органи кваліфікованими кадрами для здійснення ефективного податкового контролю за ТЦУ;
- чи забезпечують податкові органи ефективний та результативний моніторинг КО та виконання повноважень з проведення перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»;
- наскільки ефективним є обмін податковою інформацією з КОІК з питань ТЦУ.

Сфера податкового контролю за ТЦУ характеризується значними обсягами КО, учасниками яких є платники податків та МГК. Масштаб таких операцій для забезпечення належного контролю обумовлює використання сучасних методів аналізу даних, ризик-орієнтованих підходів та здійснення міжнародного співробітництва.

КІЛЬКІСТЬ ПОДАНОЇ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ ЗВІТНОСТІ

Звіти
про КО

7919
звітів

Повідомлення
про участь в МГК

5630
повідомлень

ОБСЯГИ ЗАДЕКЛАРОВАНИХ КО

7 998,3 млрд грн

Схема 3. Основні показники предмета податкового контролю за ТЦУ за звітні 2022–2024 роки

При проведенні цього аудиту на етапі попереднього дослідження в ДПС та її ТО ідентифіковано низку ключових ризиків, що підтвердило необхідність проведення контрольного заходу, зокрема:

- невиконання Україною взятих міжнародних зобов'язань у частині податкового контролю за ТЦУ та незабезпечення підвищення ефективності наявної системи такого контролю;
- застосування податковими органами різних підходів до виконання окремих процедур податкового контролю за ТЦУ;

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

- незабезпечення суттєвого скорочення часу на здійснення моніторингу КО;
- неохоплення моніторингом всіх КО;
- наявність дискреційних повноважень посадових осіб податкових органів при визначенні ризиків ТЦУ та формуванні висновків про доцільність або недоцільність ухвалення рішення про проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки»;
- низька результативність документальних позапланових перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»;
- несвоєчасне отримання / неотримання за спеціальними запитами ДПС податкової інформації від КОІК щодо підтвердження / непідтвердження відповідності КО умовам принципу «витягнутої руки».

Сукупно **ці проблеми можуть призвести до недосягнення цілей податкового контролю за ТЦУ, мінімізації платниками податків податкових зобов'язань** шляхом переміщення прибутків, отриманих в Україні, у низькоподаткові юрисдикції (офшори), що, відповідно, зумовить зменшення надходжень до державного бюджету.

Надані за результатами аудиту пропозиції мають сприяти впровадженню прозорих правил податкового контролю за ТЦУ, розширенню автоматизації цього процесу, поглибленню міжнародної інтеграції в зазначеній сфері, мінімізації впливу посадових осіб податкових органів на здійснення такого контролю, пришвидшенню виявлення ризикових КО, підвищенню довіри платників податків та іноземних партнерів до української податкової системи і, як наслідок, збільшенню надходжень до бюджету.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

3. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

3.1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ТА МЕТОДОЛОГІЯ ОБМЕЖУЮТЬ СФЕРУ ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ТРАНСФЕРТНИМ ЦІНОУТВОРЕННЯМ

Висновки

В Україні створено основну нормативно-правову базу для здійснення податкового контролю за ТЦУ, в яку частково імплементовано міжнародні підходи до такого контролю. Водночас важливі у цьому напрямі заходи все ще перебувають на етапі реалізації. Так, не імплементовано положення Настанов ОЕСР в редакції 2022 року та Директиви Ради (ЄС) ATAD, а окремі аспекти процедур MAP та APA не визначено.

Для вирішення цих питань заплановано розробити та внести до Верховної Ради України відповідні законопроекти, проте внаслідок зволікання Уряду України й Мінфіну з розробкою та поданням до Парламенту цих законопроектів, такі завдання не виконано своєчасно. Це зумовило перенесення термінів виконання структурних маяків МВФ.

Детальні методологічні алгоритми охоплюють податковий контроль за КО з сировинними товарами (22 відс. загального обсягу КО), тоді як настанови щодо контролю за КО з нематеріальними активами, послугами, фінансовими операціями, реструктуризації бізнесу та постійних представництв були неповними або розпорошеними. Це створює правову та методологічну невизначеність для платників податків, а також ризики неохоплення належним моніторингом таких КО.

Нерозроблення Мінфіном та ДПС методологічного забезпечення для здійснення аналізу більшості видів КО зумовлено, зокрема, неналежною міжвідомчою координацією між цими органами.

Ці недоліки суттєво впливають на ефективність та результативність податкового контролю за ТЦУ та створюють високі ризики невиконання Україною взятих міжнародних зобов'язань.

Результати аудиту

Нормативно-правове забезпечення податкового контролю за ТЦУ в Україні потребує удосконалення з метою узгодження з положеннями рекомендацій Ради ОЕСР щодо ТЦУ (табл. 1).

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

12

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Стан врахування рекомендацій ОЕСР та європейських підходів до ТЦУ

Напрямок / сфера регулювання	Чинне законодавство	Не імплементоване / не застосовується	Стан вирішення проблеми
Чинна редакція Настанов ОЕСР	Редакція 2010 року, основні положення 2017 року	Окремі особливості застосування методу розподілення прибутку, аналізу відповідності умов фінансових операцій між нерезидентами і їх постійними представництвами принципу «витагнутої руки», вартісної оцінки нематеріальних активів з урахуванням редакції 2022 року	Законопроект поданий до Парламенту та зареєстрований за № 16035 ³
Крок 13 Плану дій BEPS (звітність у розрізі країн (CbC))	Вимога звітування для усіх резидентів; міжнародний автоматичний обмін	Підходи до оцінки індикаторів ризиків та належне документування результатів аналізу звітів	Пропозиції та документи не розроблялись
Крок 14 Плану дій BEPS (процедура MAP)	Можливість застосування процедури та механізм її реалізації	Граничні строки для окремих етапів процедури; доступність процедури у разі адміністративного та судового оскаржень; можливість розгляду справи компетентним органом України в односторонньому порядку; з 2022 року ініційовані 4 справи, жодна ще не закрита ⁴	Законопроект поданий до Парламенту та зареєстрований за № 15518 ⁵
Попереднє узгодження ціноутворення у КО (процедура АРА)	Можливість застосування та порядок проведення процедури ⁶	Можливість ініціювання процедури не тільки ВПП, а й КОІК; граничні строки для окремих етапів процедури; запровадження «критичних припущень», недотримання яких є підставою для визнання договору АРА нікчемним або його припинення. До ДПС за процедурою надійшла одна заява, її розгляд триває ⁷	Законопроект поданий до Парламенту та зареєстрований за № 15518 ⁵

³ Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення правил трансфертного ціноутворення» зареєстрований у Верховній Раді України 04 вересня 2026 року за реєстр. № 16035.

⁴ За даними ОЕСР, Чехія у 2025 році залучалась до 49 справ MAP з питань ТЦУ, Польща — до 83, Румунія — до 92, Франція — до 514.

⁵ Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення процедури взаємного узгодження, процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях» зареєстрований у Верховній Раді України 17 серпня 2026 року за реєстр. № 15518.

⁶ Порядок попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2021 року № 1114.

⁷ Станом на 01.01.2022 у країнах ЄС ініційовано 2 271 угоду про попереднє узгодження ціноутворення. Крім того, протягом 2022 року надійшло ще 829 запитів щодо початку процедури укладання договору та завершення 867 справ (з урахуванням запитів, поданих у попередні роки). Лідерами щодо кількості укладених протягом 2022 року договорів були Німеччина — 208, Італія — 154, Іспанія — 112 договорів.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Директива Ради (ЄС) ATAD	Деякі антиофшорні інструменти, зокрема щодо окремих аспектів обмеження вирахування відсотків	Окремі положення статті 4, зокрема щодо обмеження вирахування відсотків, скасування податкових пільг для доходів іноземних компаній, місце фактичного управління яких розташоване в Україні	Законопроект поданий до Парламенту та зареєстрований за № 16036 ⁸
		Окремі положення статей 5, 6, 9, 9а, 9б, зокрема щодо загального правила протидії ухиленню від сплати податків — GAAR; гібридні розбіжності	Законопроект ⁹ оприлюднений для громадського обговорення; внесення до Парламенту — вересень 2026 року

НСДУ 2030 передбачено удосконалення правил ТЦУ відповідно до останніх рекомендацій ОЕСР і повну імплементацію Плану дій BEPS. Заходи з розробки законопроектів з цих питань містяться в планах пріоритетних дій Уряду на 2024, 2025 і 2026 роки.

Такі заходи також визначені структурним маяком у Меморандумі з МВФ у лютому 2026 року, термін подання відповідних законопроектів до Верховної Ради України — кінець червня 2026 року.

Для виконання цих зобов'язань прем'єр-міністрами надавались відповідні доручення, в яких виконавцем визначений Мінфін, співвиконавцем — ДПС, проте своєчасного виконання цього структурного маяка Уряд України не забезпечив насамперед внаслідок довготривалого процесу доопрацювання законопроектів та узгодження їх із заінтересованими сторонами.

Через недотримання Урядом України цього терміну, у Меморандумі з МВФ у липні термін встановленого маяка перенесено на кінець серпня 2026 року.

На розгляд Парламенту Урядом України подано законопроекти: 17.08.2026 — щодо удосконалення процедур MAP та APA (реєстр. № 15518), 04.09.2026 — щодо удосконалення правил ТЦУ (реєстр. № 16035) та щодо імплементації положень статті 4 Директиви Ради (ЄС) ATAD (реєстр. № 16036).

⁸ Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року (в частині положень статті 4 цієї Директиви)» зареєстровано у Верховній Раді України 04 вересня 2026 року за реєстр. № 16036.

⁹ Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164/ЄС від 12 липня 2016 року», яким передбачено, зокрема внесення змін до статті 39 ПКУ, а також доповнення новою статтею 39⁴ «Гібридні розбіжності».

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

14

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

На час завершення аудиту проєкт законодавчого акта щодо імплементації положень статей 5, 6, 9, 9а, 9b Директиви Ради (ЄС) ATAD перебуває на громадському обговоренні, хоча меморандуми з МВФ передбачають внесення відповідного законопроекту до Верховної Ради України до кінця вересня 2026 року.

Зволікання з прийняттям законів щодо приведення правил податкового контролю за ТЦУ в Україні у відповідність із положеннями Настанов ОЕСР у редакції 2022 року, повною імплементацією Плану дій BEPS та європейських підходів створює ризики невиконання Україною взятих міжнародних зобов'язань та втрати податкових надходжень до бюджету через збереження схем розмивання бази оподаткування та виведення прибутків.

Детальна методологічна база була достатньою для податкового контролю за КО із сировинними товарами, які становили 22 відс. загального обсягу КО за 2023–2024 роки. Для податкового контролю за іншими видами КО визначені загальні правила та частково розроблені роз'яснювальні матеріали, але вони не встановлювали детальних алгоритмів такого контролю (схема 4).

* Категорія «Інше» охоплює нематеріальні активи, операції постійних представництв та пов'язані із реструктуризацією бізнесу, стан їх методичного забезпечення різниться.

Схема 4. Нормативно-правове та методологічне забезпечення податкового контролю за видами КО

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

За наявності детальних методологічних підходів ОЕСР до контролю за зазначеними видами КО (додаток 1), національними **нормативно-правовими актами належно врегульовані правила здійснення податкового контролю за КО із сировинними товарами, частка яких становила лише 22 відс. (або 1,3 трлн грн) загального обсягу КО, здійснених за звітні 2023–2024 роки.**

Це спричинено, зокрема, недостатньою координацією роботи з удосконалення нормативно-правового забезпечення податкового контролю за ТЦУ між Мінфіном та ДПС. Встановлено, що Мінфін не надавав відповідних доручень ДПС¹⁰, а ДПС не ініціювала внесення пропозиції щодо удосконалення нормативних актів, а також надання узагальнюючих податкових консультацій щодо застосування настанов, стандартів та підходів ОЕСР під час здійснення податкового контролю за ТЦУ¹¹.

Як наслідок, податкові органи не мають належного методологічного забезпечення для здійснення аналізу окремих видів КО, що суттєво знижує ефективність моніторингу та податкового контролю за ТЦУ загалом.

Крім того, це ускладнює можливість дотримання платниками податків правил ТЦУ при здійсненні цих видів КО.

Довідково. За результатами опитування, проведеного у 2025 році Мінфіном за підтримки ОЕСР, 73 відс. стейкхолдерів вказали на складність дотримання принципу «втягнутої руки», зокрема, через нерозроблення керівництв для окремих видів КО, а 65 відс. зазначили, що чинні правила ТЦУ лише частково відповідають Настановам ОЕСР та мають суттєві прогалини.

Невизначеність нормативно-правовими актами чи організаційно-розпорядчими документами методологічного забезпечення здійснення податкового контролю за значною частиною КО вплинула на ефективність податкового контролю за ТЦУ та створила ризики неохоплення належним моніторингом таких КО та втрати потенційних доходів бюджету.

¹⁰ Згідно із підпунктом 5¹ пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, Мінфін відповідно до покладених на нього завдань здійснює заходи з підготовки до імплементації у національне законодавство рекомендацій ОЕСР, зокрема, у сфері трансфертного ціноутворення.

¹¹ Згідно з Положенням про Державну податкову службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227, ДПС відповідно до покладених на неї завдань: 2) розробляє, зокрема, пропозиції щодо нормативно-правових актів з питань, що належать до сфери діяльності ДПС, та в установленому порядку подає їх Міністру фінансів (підпункт 2 пункту 4) та надає Мінфіну пропозиції щодо необхідності підготовки узагальнюючих податкових консультацій (підпункт 71 пункту 4).

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

3.2. ІКС «BIGDATA TP» СПРОСТИЛА МОНІТОРИНГ КОНТРОЛЬОВАНИХ ОПЕРАЦІЙ, АЛЕ ЩЕ НЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛА ІНТЕГРОВАНОГО АНАЛІТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

Висновки

Впровадження ІКС «BigData TP» сприяло централізації інформації з питань ТЦУ та покращенню окремих аналітичних процесів, насамперед щодо КО із сировинними товарами. Водночас низку функціональних модулів та інтеграцій, передбачених технічною документацією, не завершено. Крім того, Регламентом експлуатації ІКС «BigData TP» передбачено, що режим «Аналіз звітності» має запрацювати в повному обсязі у 2027 році (наразі перебуває в тестовій експлуатації). Унаслідок цього працівники податкових органів здійснювали експорт даних із системи, поєднували їх з інформацією, що зберігалася в окремих масивах даних, та проводили значну частину аналітичної роботи поза межами ІКС «BigData TP».

Отже, ІКС «BigData TP» не забезпечувала інтегрованого середовища, що підтримувало б повний процес моніторингу КО, відповідно, запланована мета впровадження Системи не досягнута повною мірою.

Водночас через нездійснення ДПС системного аналізу змін у часі обробки інформації з питань ТЦУ, охоплення моніторингом КО, коефіцієнтів допущених помилок при його проведенні або продуктивності роботи персоналу підрозділів ТЦУ до та після впровадження ІКС «BigData TP», об'єктивно підтвердити масштаб впливу Системи на загальну ефективність податкового контролю за ТЦУ неможливо.

Результати аудиту

Впровадження ІКС «BigData TP» мало на меті забезпечити якісну трансформацію податкового контролю за ТЦУ в Україні — від аналізу вручну до автоматизованого опрацювання великих масивів даних. Аудит засвідчив, що Система дала змогу акумулювати та систематизувати широкий спектр інформації у зручному форматі, сприяла пришвидшенню моніторингу КО із сировинними товарами та зменшенню впливу людського фактору.

Водночас повноцінне застосування ІКС «BigData TP» наразі стримується низкою системних, нормативних та технічних чинників.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

17

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ ЦЕНТРАЛІЗОВАНА, ОДНАК АНАЛІТИЧНИЙ ЛАНЦЮГ ЗАЛИШИВСЯ НЕЗАВЕРШЕНИМ

Схема 5. ІКС «BigData TR»: цільове та поточне аналітичне середовище

Аудитом встановлено, що **Технічне завдання на розробку ІКС «BigData TR» в цілому виконано:** впроваджено автоматичний обрахунок ризиків на макроекономічному рівні для більшості видів КО (крім банківських послуг), а також на середньому рівні для КО з товарами сировинної групи.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

При цьому згідно із положеннями НСДУ 2030 щодо впровадження ІКС «BigData TP», а також Технічних вимог до розробки проєкта інтелектуальної власності — програмного забезпечення ІКС «BigData TP»¹² передбачається, що **основною метою розробки цієї системи є автоматизація процедур податкового контролю за встановленням відповідності умов КО принципу «витягнутої руки»**. Отже, цими документами не обмежено використання ІКС «BigData TP» лише для аналізу КО з товарами сировинної групи.

Обмеження у використанні ІКС «BigData TP» спричинені, зокрема:

1. Неповнотою первинних даних та значною часткою ручної роботи¹³. Модуль «Реєстр нерезидентів» ІКС «BigData TP» наповнено не в повному обсязі. Причина — нездійснення єдиного міжнародного кодування суб'єктів ЗЕД, що зумовлює необхідність ручного наповнення Реєстру інформацією про контрагентів платників податків — нерезидентів, проведення ретельної перевірки та порівняння використаних ними в пакетах документів про митне оформлення товарів різних форматів написання власних назв, а також наявності суб'єктів ЗЕД з однаковою назвою в різних країнах та різними організаційно-правовими формами.

Неповнота Реєстру не дає змоги сформувати усі пари контрагентів (резидент – нерезидент) в режимі «Аналіз звітності». Як наслідок, **Система не може автоматично звіряти задекларовані платниками податків обсяги КО з даними митних декларацій та ЄРПН у частині нерезидентів, які не внесені до Реєстру нерезидентів, а також автоматично формувати Попередній перелік**, який є модулем режиму «Аналіз звітності».

Регламентом експлуатації ІКС «BigData TP» передбачено, що режим «Аналіз звітності» має запрацювати в повному обсязі у 2027 році (наразі перебуває в тестовій експлуатації).

Отже, аналіз звітності з метою формування пар контрагентів з нерезидентами, не внесеними до Реєстру нерезидентів, а також Попереднього переліку потребує ручної роботи, яка виконується поза ІКС «BigData TP» в електронних таблицях Excel.

2. Фрагментарність автоматизованих алгоритмів податкового контролю за ТЦУ. Автоматичний обрахунок наявності / відсутності ризиків недотримання платниками податків принципу «витягнутої руки» в ІКС «BigData TP» здійснюється в режимі «Оцінка ризиків». Такий обрахунок на макроекономічному та середньому рівнях проводиться

¹² Додаток № 2 до Договору № 153.

¹³ Працівники підрозділів ТЦУ на центральному рівні здійснюють введення даних про нерезидентів до модуля «Реєстр нерезидентів» Системи.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

автоматично, мікроекономічному — із частковим застосуванням ручної роботи¹⁴. Ступінь ризикованості проведених платниками податків КО визначається на підставі даних їх фінансової, податкової та митної звітності, а також інформації з АІС «Галузь».

При проведенні платниками податків КО з сировинними товарами в ІКС «BigData TP» обраховуються всі макроекономічні та середні ризики, тоді як **за КО з товарами несировинної групи, нематеріальними активами або послугами — частина макроекономічних ризиків і середній ризик рентабельності**. Це не дає достатньої впевненості щодо ідентифікації можливих порушень принципу «витягнутої руки» за здійсненими платниками податків КО.

Автоматизований **обрахунок ризиків ТЦУ на макроекономічному та середньому рівнях щодо КО, проведених банківськими установами, не проводиться ДПС через невизначеність у Системі алгоритмів обробки фінансової звітності банків**.

В ІКС «BigData TP» в основу алгоритмів автоматизованої оцінки ризиків ТЦУ покладено два найбільш поширених методи встановлення відповідності умов КО принципу «витягнутої руки»: порівняльної неконтрольованої ціни та чистого прибутку. **Імплементация інших методів, визначених підпунктом 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 ПКУ (ціна перепродажу, «витрати плюс» та розподілення прибутку), автоматичними алгоритмами ІКС «BigData TP» не передбачена**. Основна причина — необхідність детального аналізу первинних документів, внутрішнього обліку та калькуляцій витрат платника і його контрагентів, до яких система не має автоматизованого доступу.

Отже, це зумовлює тривалість опрацювання звітності і документації з питань ТЦУ та ризику допущення помилок, які можуть впливати на ухвалення управлінських рішень.

3. Обмеженість інтеграції з базами даних державних органів, установ та організацій. ДПС забезпечено інтеграцію Системи з базами даних Держмитслужби. Від інших державних органів, установ та організацій ДПС отримує необхідну інформацію за письмовими запитами, що призводить до затримки процесу моніторингу КО.

4. Проблеми імпорту зовнішніх даних цінової інформації. Для накопичення інформації, яка застосовується під час податкового контролю за ТЦУ, в ІКС «BigData TP» передбачено створення інформаційних довідників.

Автоматичний імпорт даних реалізовано лише для базових довідників ДПС (країни, КВЕД, курси валют). Натомість аналітична та цінова інформація від міжнародних агентств і комерційних баз даних (Refinitiv, Argus, Platts, Royalty Range,

¹⁴ Працівник підрозділу ТЦУ вводить дані в Систему щодо конкретної КО.

YouControl тощо¹⁵) вноситься вручну¹⁶, що спричиняє затримки та ризики відсутності даних для моніторингу КО.

Збереження ручного режиму зумовлене незабезпеченням ДПС технічної інтеграції Системи із зовнішніми джерелами. Початкове Технічне завдання та Доповнення № 1 до нього передбачили обов'язкову автоматичну інтеграцію цінових показників міжнародних агентств, однак на етапі складання підсумкових документів — Опису інтеграції та Паспорта Системи — ці джерела інформації та вимоги щодо їх інтеграції були вилучені, що зумовлено юридичними обмеженнями та технічною неструктурованістю даних. Це створило правово-технічну невизначеність, нівелювало обов'язковість інтеграції ІКС «BigData TP» із зовнішніми джерелами аналітичної і цінової інформації та **ускладнило автоматичний розрахунок ризиків за сировинними товарами на середньому рівні.**

Довідково. Згідно із поясненнями ДПС автоматизована інтеграція з комерційними базами даних та міжнародними аналітичними агенціями неможлива, зокрема через: юридичні обмеження (бази даних є об'єктами авторського права, а ліцензійні умови провайдерів прямо забороняють автоматичний видобуток даних), технічні обмеження (інформація постачається в унікальних форматах (спеціалізовані звіти, котирувальні листи, PDF, Excel), які не мають єдиного стандарту та регулярно змінюються провайдерами).

5. Технічні обмеження електронного документообігу та неповне або несвоєчасне введення ТО ДПС інформації про стан здійснення податкового контролю за ТЦУ. Аудит засвідчив, що обмежена пропускна спроможність ІКС «Електронний кабінет» (5 МБ) та ІКС «Управління документами» (10 МБ) не давала можливості платникам податків надсилати на запити податкових органів інформацію та документацію з ТЦУ та майстер-файли в електронному вигляді.

Листування ДПС та її ТО з платниками податків, які виявили бажання та подали заяви про взаємодію через Електронний кабінет, здійснювалось переважно у паперовому вигляді, що зумовлювало збільшення часових та трудових витрат ТО ДПС на проведення моніторингу КО та ризики допущення їх посадовими особами помилок або ухвалення ними необґрунтованих управлінських рішень.

¹⁵ ДПС укладено ліцензійні договори з комерційними агентствами S&P Global Platts, Argus, Bureau van Dsjk Editions Electronsques Sart, YOUCONTROL, Royalty Range та інтернет-порталом «Ease Markets», а також договори з міжнародними агентствами Refinitiv UK Eastern Europe Limited та Argus Media Limited.

¹⁶ Інформація міжнародних агентств і з комерційних баз даних до довідників ІКС «BigData TP» вноситься працівником підрозділу ТЦУ з використанням флеш-носія.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Встановлено, що ІКС «BigData TP» не містить достовірної інформації про стан здійснення податкового контролю за ТЦУ, оскільки окремими ТО ДПС не забезпечене повне та своєчасне виконання заходів з внесення до Системи інформації, необхідної для оцінки ризиків недотримання принципу «витагнутої руки» **за всі звітні періоди**, у строки, встановлені у дорученнях ДПС.

Довідково. У ТО ДПС, які були об'єктами аудиту, встановлено: Західним МУ ДПС інформація за звітні 2015 і 2016 роки внесена з порушенням встановленого строку (20.10.2025) на 39 днів; ГУ ДПС у м. Києві інформація за звітний 2016 рік (термін виконання — до 03.04.2026) на 16.06.2026 не внесена щодо 232 з 881 платника податків (26,3 відс. платників); Центральним МУ ДПС інформація за звітний 2016 рік (термін виконання — до 03.04.2026) на 16.06.2026 не внесена щодо 18 з 355 платників податків (5 відс.); Південним МУ ДПС інформація за звітні 2015 і 2016 роки на 15.09.2025 (термін виконання — до 15.09.2025) не внесена щодо 93 з 156 платників податків (59,6 відс.).

Водночас ДПС не забезпечила належного контролю за виконанням її ТО заходів щодо наповнення ІКС «BigData TP».

При цьому ДПС не аналізувала вплив застосування ІКС «BigData TP» на зменшення витрат робочого часу працівників підрозділів ДПС та її ТО, які здійснювали повноваження із забезпечення податкового контролю за ТЦУ, а також на підвищення результативності їх роботи. **Отже, об'єктивне вимірювання показників діяльності цих підрозділів до і після впровадження ІКС «BigData TP» не забезпечене.**

Як наслідок, ІКС «BigData TP» не створила єдиного автоматизованого середовища для комплексної оцінки ризиків ТЦУ. Працівники податкових органів проводять основний аналіз щодо недотримання принципу «витагнутої руки» вручну поза межами Системи, що знижує оперативність податкового контролю за ТЦУ та спричиняє ризики ухвалення необґрунтованих управлінських рішень.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

22

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

3.3. СИСТЕМНІ ПРОГАЛИНИ В ПРОВЕДЕННІ МОНІТОРИНГУ КОНТРОЛЬОВАНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИЗВОДИЛИ ДО ЙОГО ЗАТРИМКИ ТА НЕ ВИОКРЕМЛЮВАЛИ ПОТОЧНИХ РИЗИКІВ

Висновки

Результати аудиту засвідчили, що моніторинг КО податковими органами протягом 2023 року–I кварталу 2026 року продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект: **платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств на 21,9 млрд грн та зменшили збитки на 9,6 млрд гривень. Як наслідок, це спричинило зростання податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на суму понад 2 млрд гривень.**

Фактичні суми самостійних коригувань платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств становили 7,1 млрд грн у 2023 році, по 6,3 млрд грн у 2024 і 2025 роках. У I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Водночас спостерігалось щорічне падіння співвідношення сум, самостійно скоригованих платниками податків податкових об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, до загального обсягу ризикових КО — з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році.

Первинний аналіз охоплював не всіх платників податків, які мали подати звіти про КО: за звітні 2022–2024 роки надійшло 399 звітів про КО (5,4 відс.), поданих платниками податків, які не були включені до попередніх переліків. Більше ніж 58 відс. ризиків неповноти та несвоєчасності звітування, щодо яких у 2023–2025 роках були надіслані письмові запити, не підтвердились. Це спричиняло додаткове навантаження на платників податків і накопичення невідпрацьованих ризиків за минулі періоди, а також брак ресурсів на реагування на поточні ризики.

Централізоване погодження запитів на документацію з ТЦУ в окремих випадках тривало до 10 місяців. Водночас інструмент запитів підтвердив свою ефективність: 39 відс. опрацьованих відповідей зумовили самостійне коригування платниками податків своїх податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на суму 452,3 млн грн і зменшення збитків на 1 206,6 млн гривень.

Розрахунок індикаторів ризиків під час аналізу звітів у розрізі країн МГК здійснювався ДПС без визначених підходів до оцінки таких індикаторів та належного документування результатів цього аналізу, що не відповідає підходам ОЕСР і призводить до застосування фахівцями податкових органів дискреційних

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

23

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

повноважень. Крім того, розрахунок індикаторів ризиків здійснюється вручну, що в умовах значного зростання кількості звітів для аналізу збільшує тривалість моніторингу КО.

Отже, незважаючи на досягнення окремих фіскальних результатів, система моніторингу КО не забезпечувала своєчасного та повного виявлення порушень, що знижувало її ефективність та результативність.

Результати аудиту

Первинний аналіз інформації про здійснені платниками податків КО

Первинний аналіз інформації про здійснені платниками податків господарські операції, що підпадають під критерії контрольованих, та/або про платників податків, які входять до МГК, є початком процесу моніторингу КО, основні етапи якого визначені Порядком № 706.

Протягом 2023–2025 років такий аналіз проводився податковими органами вручну шляхом зіставлення показників податкової, фінансової звітності платників податків, даних митних декларацій, а також порівняння рівня цін (рентабельності) та умов, що застосовувалися платниками податків у КО, із рівнем цін (рентабельності) та умов у неконтрольованих операціях з метою встановлення відповідності умов КО платника податку принципу «витягнутої руки» та/або виявлення фактів заниження платником податків податкових зобов'язань.

Аудит засвідчив неналежне відпрацювання ТО ДПС попередніх переліків, які щороку формувалися ДПС до 1 вересня та мали бути опрацьовані ТО ДПС до 1 жовтня року, наступного за звітним. Частка невідпрацьованих ТО ДПС КО в попередніх переліках (щодо яких інформація про відпрацювання не містить результатів аналізу) мала чітку тенденцію до зростання: за звітний 2022 рік — 9,0 відс., 2023 рік — 25,0 відс., 2024 рік — 36,0 відсотка.

Загалом ТО ДПС не вказали результатів відпрацювання щодо 3 212 КО (додаток 2).

Найбільші обсяги невідпрацьованих КО зафіксовано в таких ТО ДПС, що були об'єктами аудиту:

- у Центральному МУ ДПС — у 2023 році не відпрацьовано 57,9 відс. загальної кількості невідпрацьованих КО по ДПС, у 2024 році — 61,3 відс.;
- у Східному — у 2022 році не відпрацьовано 75,5 відс. загальної кількості невідпрацьованих КО по ДПС, у 2023 році — 32,1 відс., у 2024 році — 25,7 відсотка.

Основні чинники несвоєчасного та неповного відпрацювання попередніх переліків: неналежна організація процесу (несвоєчасне доведення завдань керівництвом у Центральному МУ ДПС; нечіткий розподіл функціональних обов'язків у Східному МУ ДПС — всі працівники управління ТЦУ займались як податковим контролем за ТЦУ, так і міжнародним оподаткуванням) і надмірне навантаження працівників окремих ТО ДПС.

Довідково. Середній рівень укомплектування працівниками структурних підрозділів ТЦУ в цілому протягом періоду, що досліджувався, становив близько 85 відс., проте в розрізі ТО ДПС він коливався. При цьому, лише в двох із дев'яти ТО ДПС — об'єктів контролю, частка фахівців, які працювали більше 3-х років у підрозділах ТЦУ, у загальній їх кількості становила понад 50 відсотків.

Встановлено різницю у навантаженні працівників:

- за кількістю платників на одного фахівця навантаження у ГУ ДПС у м. Києві в 11,4 раза перевищувало показник ГУ ДПС у Закарпатській області та в 8,5 раза — у Південному МУ ДПС;
- за кількістю поданих звітів про КО / повідомлень про участь у МГК навантаження у Центральному МУ ДПС перевищувало показник ГУ ДПС у Закарпатській області в 14,1 раза, а у Південному МУ ДПС — в 11,1 раза.

Встановлено, що первинним відбором платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входили до МГК, **щороку не охоплювалася незначна частина таких платників (5,3 відс.)**. Це пов'язано з недостатністю вичерпної та достовірної інформації про платників податків, операції яких підпадають під критерії контрольованих (схема 6).

КІЛЬКІСТЬ ЗВІТІВ ПРО КО ЗА ЗВІТНІ 2022–2024 РОКИ

Мали бути подані
платниками згідно
із переліками ТО ДПС

7520
звітів

Подані
платниками

7919
звітів

Подані платниками,
не охопленими
переліками ТО ДПС

399
звітів

Частка звітів, поданих
платниками, не
охопленими переліками

5,3
відс.

Інформація про результати первинного аналізу КО за роками

Показник	2022	2023	2024
Кількість платників, визначених у переліках ТО ДПС	2 230	2 588	2 702
Кількість платників, які подали звіт про КО (резиденти і нерезиденти)	2 408	2 637	2 874
Кількість платників, не охоплених переліками	178	49	172
Відсоток збільшення платників	8,0	1,9	6,4

Схема 6. Основні показники результатів первинного аналізу

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Довідково. За 2022–2024 звітні роки до ДПС платниками податків юридичними особами — резидентами подано 7 670 звітів про КО на загальну суму 7 953,5 млрд грн, а юридичними особами- нерезидентами — 249 звітів на суму 44,8 млрд гривень.

Отже, **неналежне проведення податковими органами первинного аналізу інформації про здійснені платниками податків господарські операції, які підпадають під критерії контрольованих, та/або про платників податків, які входять до МГК, створює ризики невиявлення таких операцій та, як наслідок, ризики можливих недонадходжень податку на прибуток підприємств до бюджету.**

Аналіз звітів про КО та повідомлень про участь у МГК

За результатами зіставлення сформованих ТО ДПС переліків, реєстру поданих платниками податків звітів про КО і повідомлень про участь у МГК, ТО ДПС визначали платників податків, щодо яких був ризик неподання таких звітів і повідомлень, невиключення до даних звіту усіх КО, проведених платником податків протягом звітного року, або надання недостовірної інформації в повідомленні.

У разі встановлення фактів порушення платниками податків вимог законодавства щодо звітування про КО, з метою з'ясування обставин ТО ДПС, в якому такий платник перебуває на обліку, має надіслати письмовий запит про подання відповідної інформації.

Аналіз даних ДПС засвідчив, що у 2023 році було надіслано 880 запитів за наявності 888 виявлених ризиків, у 2024 році — 1 526 запитів при 1 335 виявлених ризиках, у 2025 році — 1 249 запитів при 1 360 ризиках, а в I кварталі 2026 року — 277 запитів при 396 ризиках. Водночас ці показники не можуть розглядатися як рівень охоплення запитами ризиків несвоєчасності та неповноти звітування у поточному році, оскільки до загальної кількості надісланих запитів включені також запити, пов'язані з опрацюванням таких ризиків попередніх звітних періодів (2021–2022 роки). Так, перевищення кількості надісланих запитів над кількістю ризиків, виявлених у 2024 році (114,3 відс.), свідчить про одночасне опрацювання накопичених за минулі роки ризиків. Наведені дані ДПС характеризують загальну діяльність ТО ДПС у цьому напрямі і не дають можливості оцінити повноту та своєчасність реагування на ризики, виявлені в межах відповідного звітного року. Це підтверджують факти, встановлені під час аудиту в ТО ДПС, які були об'єктами контролю. Зокрема:

у 2024 році Центральне МУ ДПС надіслало такі запити лише **30,6 відс. платників податків**, щодо яких у зазначеному році виявлені ризики несвоєчасності та неповноти

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

звітування, ГУ ДПС у Вінницькій області та Східне МУ ДПС — **73,3 і 72,1 відс. таких платників податків відповідно;**

у 2023 році всіма ТО ДПС, які були об'єктами контролю, надіслані запити про надання інформації 83 відс. платників податків, щодо яких в зазначеному році виявлені ризики несвоєчасності та неповноти звітування, у 2024 році — 87,2 відс. та у 2025 році — 77,2 відсотка.

Аудит засвідчив, що ДПС не забезпечила достатнього належного контролю за відпрацюванням ТО ДПС ризиків несвоєчасності та неповноти звітування платниками податків, що **призводило до накопичення не відпрацьованих ТО ДПС таких ризиків, виявлених у попередніх звітних періодах, та в подальшому — до необхідності спрямування ресурсів на їх відпрацювання. Це обмежувало своєчасність ухвалення необхідних управлінських рішень з метою реагування на ризики поточного звітного періоду та негативно впливало на ефективність моніторингу.**

Ненадсилання або зволікання з надсиланням письмових запитів про подання інформації платникам податків, які мають ризики несвоєчасності і неповноти звітування, зумовило відтермінування подальших заходів, передбачених Порядком № 706, у частині збору доказової бази для підтвердження або спростування таких ризиків. При цьому з плином часу процес отримання інформації, необхідної для підтвердження відповідності умов КО принципу «витягнутої руки», ускладнюється.

Значна частина ідентифікованих ризиків несвоєчасності та неповноти звітування, після опрацювання інформації, отриманої від платників податків, **не підтвердилася** (схема 7).

Необхідність опрацювання великої кількості ризиків, значна частка яких була хибною, збільшувала витрати трудових ресурсів податкових органів, що, відповідно, знижувало ефективність моніторингу КО. Крім того, це збільшило адміністративне навантаження на платників податків у частині підготовки відповідей на запити податкових органів.

На сьогодні питома вага випадків непідтвердження ризиків у 2025 році скоротилася більш ніж на **10 відс. пунктів** порівняно з 2024 роком. На це, зокрема, вплинуло введення в експлуатацію ІКС «BigData TP».

Незважаючи на досягнутий позитивний ефект від автоматизації процесу моніторингу КО, збереження понад 50 відс. непідтверджених ризиків свідчить про необхідність доопрацювання алгоритмів ІКС «BigData TP», розширення джерел даних та покращення якості первинної інформації.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

27

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

РИЗИКИ УТОЧНЮВАЛИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПИСЬМОВИХ ЗАПИТІВ, 2023–2025 РОКИ

Схема 7. Воронка відбору ризиків несвоєчасності і неповноти звітування та їх підтвердження

Аналіз документації з ТЦУ, поданої платником податків, та/або глобальної документації з ТЦУ (майстер-файлу)

Запроваджений Порядком № 706 механізм передбачає: у разі виявлення під час аналізу звітів про КО невідповідності їх умов принципу «витягнутої руки», ТО ДПС ініціюють перед ДПС надсилання платникам податків запитів щодо подання документації з ТЦУ або майстер-файлів.

ДПС за результатами розгляду звернення ТО ДПС ухвалює рішення про надсилання запиту платникові податків щодо подання документації з ТЦУ або недоцільності його надсилання, про що інформує ініціатора запиту.

Крім того, ДПС за результатами аналізу звітів та з урахуванням первинного аналізу інформації про здійснені КО може самостійно ухвалити рішення про надсилання запиту платникові податків про надання документації з ТЦУ, про що інформує ТО ДПС, в якому платник перебуває на обліку.

Аудит засвідчив неналежну організацію ДПС цього процесу, що призводило до відтермінування заходів податкового контролю, формування недостатньої доказової бази та виникнення ризиків недонадходження податку на прибуток до бюджету.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Протягом 2023 – I кварталу 2026 року податковими органами охоплено запитами ризикові КО на загальну суму **майже 3 539,7 млрд гривень**.

У ТО ДПС, які були об'єктами аудиту, встановлені факти зволікання ДПС з надсиланням платникам податків запитів на документацію з ТЦУ після їх ініціювання ТО ДПС. Так, запити, ініційовані 7 ТО ДПС щодо 74 платників податків, надсилалися ДПС від 62 до 308 календарних днів. Це призводило до суттєвого збільшення часу на проведення моніторингу КО, що, відповідно, відтерміновувало вжиття інших заходів податкового контролю за ТЦУ.

Порядком № 706, а також організаційно-розпорядчими документами ДПС не визначені граничні строки для направлення ДПС запитів на документацію платникам податків, від дати отримання відповідного звернення ТО ДПС, що призводило до зволікання з виконанням цієї процедури.

Загалом, за даними ДПС, у 2023 – I кварталі 2026 року ТО ДПС ініційовано надсилання 582 запитів до платників податків щодо подання документації з ТЦУ у разі, коли аналіз звітів про КО свідчив про невідповідність умов КО принципу «витягнутої руки». ДПС ухвалені рішення про надсилання 524 запитів, або 90,0 відс., ініційованих ТО ДПС (додаток 3).

Від платників податків отримані відповіді на 81,7 відс. надісланих запитів, термін надання відповіді за якими настав. У всіх випадках ненадання платниками податків відповідей на такі запити ТО ДПС проведені перевірки та застосовані штрафи. При цьому **частка надання платниками податків відповідей на запити ТО ДПС із року в рік зменшувалась** — від 89 відс. наданих відповідей на запити ТО ДПС у 2023 році до 85,0 відс. у 2025 році та 71,0 відс. у I кварталі 2026 року. **Ненадання платниками податків документації на запити податкових органів обмежило інформаційну базу для проведення моніторингу КО, що зменшило його ефективність.**

Довідково. Протягом періоду, що досліджувався, проведено 191 документальну позапланову перевірку з метою фіксації неподання (несвоєчасного подання) платниками податків на запити ДПС документації з ТЦУ та/або майстер-файлів та застосовано штрафи за порушення платниками податків своєчасності та повноти подання такої документації: у 2023 році — 35, у 2024 році — 33, в 2025 році — 39 та I кварталі 2026 року — 84 перевірки.

Протягом 2023–2025 років ДПС самостійно надіслала платникам податків 28 запитів про надання документації з ТЦУ та майстер-файлів, у I кварталі 2026 року такі запити ДПС не скеровувались.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

За наслідками опрацювання 354 отриманих відповідей платники податків у 138 випадках (39,0 відс.) самостійно скоригували податкові зобов'язання на загальну суму 452,3 млн грн та зменшили збитки майже на 1 207 млн гривень.

Отже, централізований порядок погодження цих запитів ДПС надмірно забюрократизований (тривалість до 10 місяців), що знижує оперативність моніторингу КО.

Високий відсоток самостійного донарахування платниками податків об'єкта оподаткування податку на прибуток підприємств та зменшення збитків (452,3 і 1 207 млн грн відповідно) підтверджує превентивну ефективність такого інструменту, як запити. Водночас на дієвість цього інструменту впливали як процедурні затримки так і зниження частки надання платниками податків відповідей на запити податкових органів.

Аналіз звітів у розрізі країн МГК

Звітування у розрізі країн МГК запроваджене з 2022 року, проте така вимога стосувалася лише материнських компаній МГК. З 2024 року її поширено на інших резидентів — учасників МГК, а також запроваджено міжнародний автоматичний обмін звітами у розрізі країн МГК за допомогою Підсистеми «АОПІ», яка є складовою ІКС «Міжнародний автоматичний обмін інформацією».

Контроль за своєчасністю подання звітів у розрізі країн МГК здійснюється ДПС відповідно до розділу V Порядку № 706.

Результати аудиту засвідчили, що ДПС забезпечено такий контроль, фактів неподання або несвоєчасного подання звітів у розрізі країн МГК за 2022–2023 звітні роки не встановлено. На час завершення аудиту термін подання ДПС цих звітів за звітний 2024 рік ще тривав.

ДПС забезпечено аналіз повноти та достовірності усіх звітів у розрізі країн МГК, поданих резидентами України за 2022 і 2023 звітні роки, та **10,7 відс. звітів за 2024 рік (12 звітів зі 112)** (схема 8). У всіх проаналізованих звітах виявлено помилки, а в 11 з них — ризики надання недостовірної інформації. ДПС повідомлено таким платникам податків про виявлені недоліки. Усі платники податків подали уточнюючі звіти у розрізі країн МГК за 2022 і 2023 звітні роки.

Низьке охоплення звітів у розрізі країн МГК аналізом повноти та достовірності зумовлене стрімким зростанням кількості поданих звітів порівняно із попередніми

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

роками (у 18,7 раза), недостатністю кадрового ресурсу в ДПС, а також незавершенням періоду звітування на час завершення аудиту.

ОТРИМАНІ ЗВІТИ ЗА 2022 – 2024 ЗВІТНІ РОКИ, ПРОАНАЛІЗОВАНІ СТАНОМ НА 01.04.2026

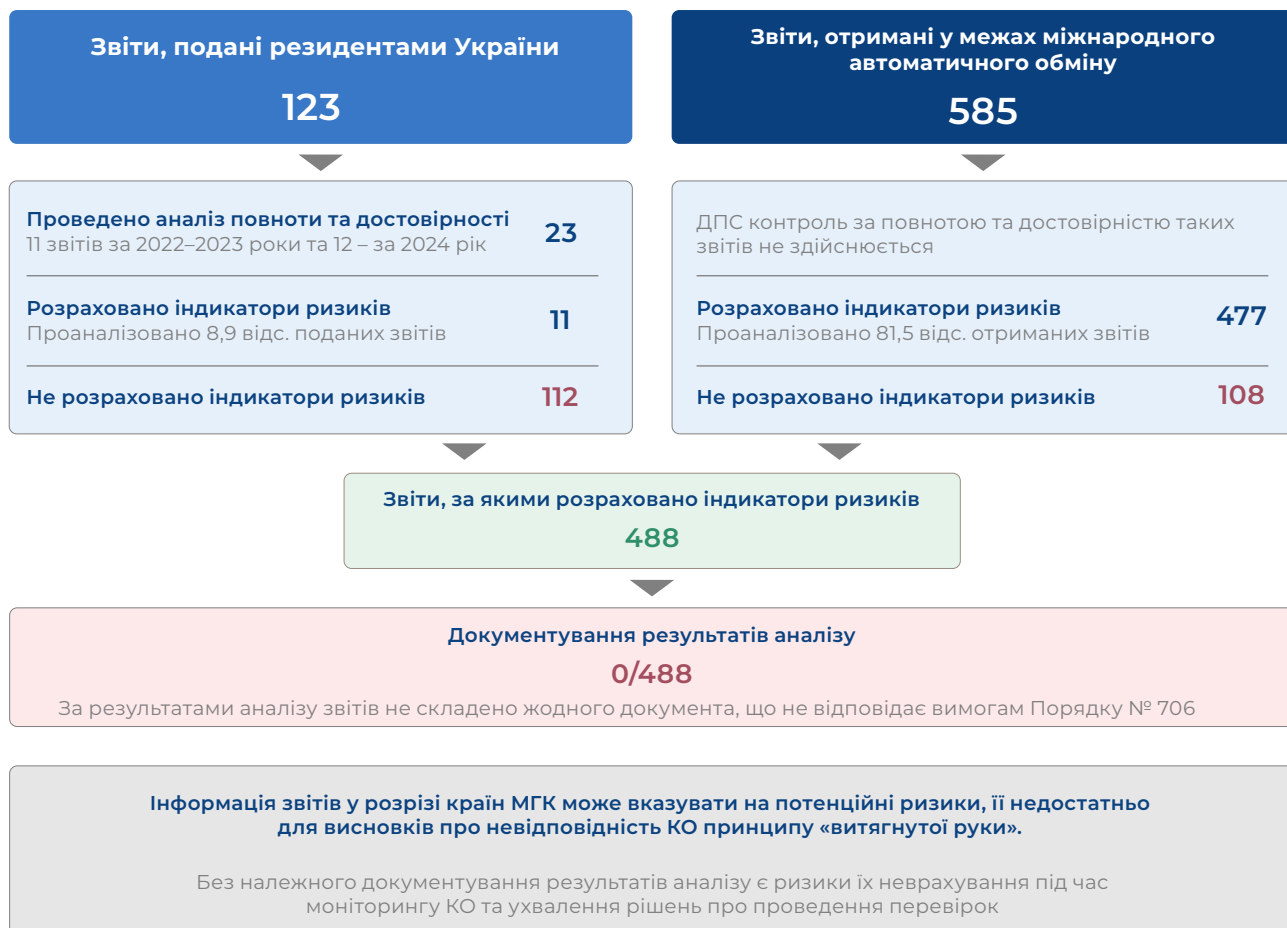

Схема 8. Отримання та аналіз звітів у розрізі країн МГК

Аналіз звітів у розрізі країн МГК та розрахунок індикаторів ризиків здійснювалися ДПС без затвердженої методології, автоматизації та належного документування результатів такого аналізу.

На рівні ДПС не видано організаційно-розпорядчого документа, який би встановлював підходи до оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ. Порядок № 706

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

визначає невичерпний перелік індикаторів ризиків, які містять оціночні категорії без методики їх визначення.

Як наслідок, фахівці Департаменту ТЦУ ДПС здійснюють оцінку розрахованих індикаторів ризиків на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. **Це не відповідає рекомендаціям ОЕСР** та створює ризики застосування фахівцями ДПС дискреційних повноважень при формуванні висновків про наявність ризиків ТЦУ.

Довідково. У Посібнику щодо ефективної оцінки податкових ризиків ОЕСР (CbC Reporting – Handbook on Effective Tax Risk Assessment, OECD, 2017) зазначено: кожен податковий орган повинен визначити, як найкраще використовувати звіти в розрізі країн МГК для проведення оцінки податкових ризиків, враховуючи свою систему оцінки ризиків, ресурси та пріоритети. Це передбачає визначення дій, яких необхідно вжити після завершення оцінки ризиків, а також рівня або характеру потенційного податкового ризику, необхідного для ініціювання податкової перевірки або іншої діяльності з дотримання вимог.

Крім того, враховуючи вимоги Багатосторонньої угоди СбС щодо безпеки даних, аналіз звітів у розрізі країн МГК не може здійснюватися за допомогою ІКС «BigData TP». Аналіз таких звітів та розрахунок індикаторів ризиків здійснюються фахівцями Департаменту ТЦУ вручну за допомогою таблиць Excel. Значне зростання кількості звітів для аналізу із запровадженням обміну такими звітами із КОІК, їх обробка вручну створюють ризик допущення помилок та збільшують тривалість моніторингу КО.

За інформацією ДПС, Службою здійснено аналіз та виявлено індикатори ризиків щодо 8,9 відс. звітів у розрізі країн МГК, поданих резидентами України за звітні 2022–2024 роки, а також розраховано індикатори ризиків щодо 81,5 відс. звітів, отриманих ДПС у межах автоматичного обміну з КОІК. Розраховані індикатори ризиків скеровані ТО ДПС для використання під час моніторингу КО.

ДПС здійснює аналіз звітів у розрізі країн МГК з урахуванням вимог організаційно-розпорядчого документа — Порядку № 230, який враховує підходи ОЕСР: інформація зі звітів може вказувати лише на потенційні ризики, її недостатньо для формування надійних висновків щодо ризиків ТЦУ.

Водночас згідно з пунктом 9 розділу V Порядку № 706 результати аналізу звітів у розрізі країн МГК повинні містити інформацію про наявність або відсутність ризиків ТЦУ з висновками про доцільність проведення перевірки щодо дотримання

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

принципу «витягнутої руки», що не відповідає підходам ОЕСР.

Встановлено, що **ДПС не забезпечила документування результатів аналізу звітів у розрізі країн МГК, що є недотриманням вимог Порядку № 706, проте не вносила на розгляд Міністра фінансів України пропозиції щодо узгодження Порядку № 706 з підходами ОЕСР у цій частині.**

При цьому Порядок № 230 не визначає форму документа, який має складатися за результатами аналізу звітів у розрізі країн МГК.

Оскільки не було підготовлено документів про результати аналізу 488 звітів у розрізі країн МГК, аудит не зміг простежити, як такі результати вплинули на подальше формування висновків про наявність ризиків ТЦУ та ухвалення рішень про доцільність проведення перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки».

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

33

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

3.4. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЬНО-ПЕРЕВІРОЧНОЇ РОБОТИ З ПИТАНЬ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ НАЛЕЖНОГО ФІСКАЛЬНОГО ЕФЕКТУ

Висновки

Результати аудиту засвідчили, що ТО ДПС загалом виявляли порушення у відібраних до перевірок ризикових платників (порушення зафіксовано у 96,5–100 відс. перевірок), проте в окремих випадках **якість доказової бази та юридичного обґрунтування виявилася критично низькою.**

На ефективність та результативність контрольно-перевірочної роботи з питань ТЦУ негативно впливали:

- недостатність та недосконалість нормативно-правового забезпечення податкового контролю за окремими видами КО;
- зосередження переважної більшості перевірок на КО, проведених платниками податків у 2015–2021 роках;
- процедурні порушення під час проведення перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»;
- недостатність доказової бази в актах перевірок через непроведення глибокого функціонального аналізу чи коректного підбору зіставних компаній та джерел інформації.

Внаслідок адміністративного та судового оскарження платниками податків результатів переважної більшості перевірок з питань ТЦУ, для бюджету фінансові наслідки були незначними.

Результати аудиту

Податковими органами здійснюються перевірки з питань ТЦУ за двома напрямками: своєчасність та повнота звітування, дотримання платниками податків принципу «витягнутої руки» при здійсненні КО. Результати такої роботи узагальнено на схемі 9.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

34

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

НАПРЯМИ КОНТРОЛЮ ТА ФІСКАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ, 2023 РІК – І КВАРТАЛ 2026 РОКУ

СВОЄЧАСНІСТЬ І ПОВНОТА ЗВІТУВАННЯ

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ «ВИТЯГНУТОЇ РУКИ»

Остаточний правовий статус — невизначений

Оскаржено результати 76 перевірок; лише 12 судових справ завершено

Перевірки характеризувалися високою часткою виявлених порушень і значними донарахуваннями, але станом на дату завершення аудиту лише невелика частка донарахованих сум узгоджена та сплачена

* Окремі платники податків перевірялися декілька разів протягом періоду, що досліджувався.

** За результатами перевірок зменшено збитків на 3,6 млрд грн, з них узгоджено 204,4 млн грн (5,7 відс.).

*** За даними ДПС, протягом I кварталу 2026 року за результатами перевірок донараховано ще 1,44 млрд грн грошових зобов'язань, проте термін винесення ППР у цьому періоді не настав.

Схема 9. Воронка результатів контрольно-перевірочної роботи з питань ТЦУ

Оцінка ефективності та результативності контрольно-перевірочної роботи щодо своєчасності та повноти звітування

Контроль за своєчасністю та повнотою подання платниками податків звітності з ТЦУ здійснюється під час документальних позапланових перевірок відповідно до підпункту 5 пункту 2 розділу III Порядку № 706, а також документальних планових перевірок відповідно до статей 75, 77 і 78 ПКУ.

Аудит засвідчив, що протягом 2023–2025 років ТО ДПС **не забезпечено проведення перевірок щодо усіх встановлених за результатами моніторингу ризиків несвоєчасного та неповного звітування** (діаграма 1).

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

35

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

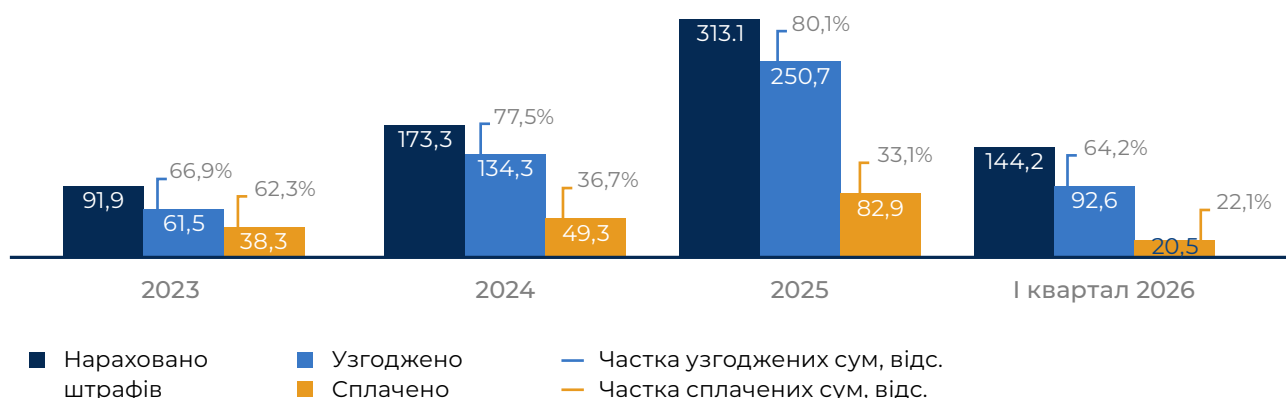
Діаграма 1. Динаміка кількості документальних позапланових перевірок своєчасності та повноти подання платниками податків звітності з ТЦУ

Упродовж 2023 – I кварталу 2026 року проведено 1 259 документальних позапланових перевірок, з яких у **1 215 випадках (96,5 відс.)** встановлено порушення у частині своєчасності та повноти звітування з ТЦУ та складено відповідні акти.

За результатами таких перевірок застосовано до платників податків штрафів на загальну суму 722,5 млн грн, з яких узгоджено 539,1 млн грн, або 74,6 відс., донарахованих штрафів. Рівень сплати узгоджених сум до бюджету за цей період становив 191,0 млн грн, або 35,4 відс. (діаграма 2).

Діаграма 2. Динаміка штрафів, застосованих за результатами документальних позапланових перевірок щодо своєчасності та повноти звітування з ТЦУ, млн грн

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Отже, **рівень сплати застосованих до платників податків штрафів за такі порушення був низьким.**

Попри зростання обсягів застосованих та узгоджених штрафів, рівень сплати узгоджених сум до бюджету знизився майже вдвічі. Застосування фінансових санкцій, передбачених статтею 120 ПКУ, не забезпечило превентивного ефекту — дисципліна платників щорічно погіршувалася (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка частки платників податків, які допустили порушення

Показники	2023	2024	2025
Кількість платників, що подали звіт про КО	2 408	2 637	2 874
Складені акти про встановлені порушення	258	356	454
Частка платників податків, які допустили порушення	10,7	13,5	15,8

За результатами судового оскарження платниками податків рішень податкових органів щодо застосування штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ в частині звітування з ТЦУ, остаточні судові рішення ухвалені щодо 115 справ на загальну суму 47,7 млн грн:

- **на користь ДПС:** 67 справ (**58 відс.** кількості) на суму 23,9 млн грн (**50 відс.** суми, що оскаржувалась);
- **на користь платників:** 48 (**42 відс.**) на суму 23,8 млн грн (**50 відс.**) (діаграма 3).

Діаграма 3. Динаміка оскаржених у судовому порядку штрафів, млн грн

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Основні причини скасування судами рішень податкових органів — недостатня якість доказової бази, неправильне застосування норм ПКУ, звільнення платників податків від фінансової відповідальності через наявність форс-мажорних обставин.

Довідково. Зокрема, аудитом встановлено випадки невірного розрахунку посадовими особами Східного МУ ВПП штрафів:

4 випадки — неправильного визначення кількості днів прострочення терміну подання звітів про КО та повідомлень про участь у МГК, що призвело до ненарахування штрафів у сумі 11,4 тис. грн;

3 — неправильне застосування норм ПКУ: замість пункту 120.6 статті 120 ПКУ застосовано пункт 120.4 цієї статті, що призвело зменшення сум застосованих штрафів на 1 293,2 тис. гривень.

Оцінка ефективності та результативності контрольно-перевірочної роботи з питань дотримання принципу «втягнутої руки»

Перевірки щодо дотримання принципу «втягнутої руки» є окремим видом позапланових документальних перевірок та здійснюються згідно зі статтею 39 ПКУ та Порядком № 344.

Протягом 2023 – I кварталу 2026 року охоплення платників податків такими перевітками було низьким (схема 9). Зокрема, не проведення 87 перевірок спричинено:

- 82 випадки — розшук платників податків;
- 5 — оскарження платниками податків наказів ТО ДПС про проведення перевірки щодо дотримання принципу «втягнутої руки».

Результати аудиту засвідчили, що системним чинником, який негативно вплинув на фіскальну ефективність податкового контролю за ТЦУ, стала недосконалість його нормативно-правового та методологічного забезпечення.

Внаслідок неналежного нормативно-правового врегулювання та нерозроблення методичних підходів до перевірок КО, що відрізняються від операцій із сировинними товарами, практична діяльність ТО ДПС була обмеженою.

Упродовж 2023 року – I кварталу 2026 року перевірки щодо дотримання принципу «втягнутої руки» проводилися переважно щодо експортно-імпортних операцій із сільськогосподарською продукцією, металопродукцією, бензином і дизельним

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

паливом. З 62 перевірок, проведених ТО ДПС, що були об'єктами аудиту (дві третини усіх 92 завершених перевірок), **44 (70 відс.) стосувалися КО із сировинними товарами.** Як наслідок, поза належним податковим контролем залишився значний обсяг ризикових КО з несировинними товарами, нематеріальними активами та послугами.

Протягом періоду, який досліджувався, ТО ДПС проведено **26 перевірок, що стосувались КО, щодо яких надсилались запити до КОІК.**

Половина з них завершена до отримання відповідей від КОІК.

Причини: незастосування податковими органами можливості зупинення перевірок або продовження їх термінів, а також недостатність термінів, на які продовжені перевірки.

Це зумовлено невизначенням у Порядку № 344 процедури прийняття рішень щодо зупинення перевірок у разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, а також єдиних правил ухвалення рішень податковими органами щодо продовження або зупинення перевірок.

Статтею 39 ПКУ передбачено можливість продовження строку проведення перевірок щодо дотримання принципу «вितягнутої руки» у зв'язку з необхідністю отримання інформації від КОІК, а абзацом третім підпункту 82.4 статті 82 цього Кодексу — зупинення таких перевірок.

Порядок № 344 передбачає лише процедуру продовження строку проведення перевірок у разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, а також процедуру переривання перебігу строку проведення перевірки у разі розгляду судом позовів платника податків з питань, пов'язаних з призначенням, проведенням або предметом такої перевірки, до завершення судових процедур. Водночас процедуру зупинення перевірок у разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів цей Порядок не встановлює.

Довідково. Нормами підпункту 39.5.2.9 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 ПКУ передбачено: у разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, необхідної для дослідження відповідності умов КО принципу «вितягнутої руки», термін проведення перевірки може бути продовжений на строк, що не перевищує 12 місяців. Водночас абзацом третім підпункту 82.4 статті 82 ПКУ встановлено: у разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів перевірка може бути зупинена на строк, необхідний для завершення таких процедур.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

39

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Крім того, Порядком № 344 або організаційно-розпорядчим документом ДПС не визначено чітких критеріїв для встановлення терміну продовження перевірок у межах 12 місяців, а також випадків, в яких здійснюється зупинення або продовження таких перевірок. Це дає можливість посадовим особам податкових органів діяти вибірково та на власний розсуд.

Невизначеність чіткого алгоритму дій призводила до застосування ТО ДПС різних підходів до подібних ситуацій:

- **4 випадки** — перевірки зупинені (на час завершення аудиту **відповіді від КОІК на запити щодо цих перевірок ДПС не отримані**);
- **11** — перевірки продовжені на обмежений строк (9 — до 6 місяців, 2 — до 12 місяців);
- **5** — рішення про зупинення або продовження не ухвалені, перевірки завершені до отримання відповіді від КОІК.

Обрані терміни продовження (до 6 місяців) виявилися недостатніми для отримання відповідей від КОІК **та врахування отриманої інформації під час перевірок, що безпосередньо впливало на їх результати.**

Вісім перевірок (з 11, термін яких продовжено) **завершені та за їх результатами складені акти із встановленням при проведенні КО порушень принципу «витягнутої руки» до отримання відповідей від КОІК на усі або окремі запити.**

Аудитом встановлено, що дві перевірки продовжено на 6 місяців через необхідність надсилання запиту до КОІК, проте в одному випадку такий запит надіслано вже після завершення перевірки, а в іншому — за 4 дні до її завершення.

На час завершення аудиту з 11 перевірок, терміни проведення яких були продовжені, **результати 9 (або 82 відс.) оскаржені платниками податків** у судовому порядку. Загальна сума позовних вимог становила понад 653 млн грн, з них остаточне рішення ухвалене на користь платників податків за чотирма перевітками на суму майже 273 млн гривень.

Контрольно-перевірочна робота з питань дотримання принципу «витягнутої руки» здійснювалась з тривалим часовим лагом щодо періоду здійснення КО. Перевірки у періоді, що досліджувався, проводилися переважно щодо КО, здійснених платниками податків у 2015–2021 роках. На це вплинули тривалі терміни здійснення моніторингу КО податковими органами, а також мораторій на проведення податкових перевірок (з 18 березня 2020 року по 1 серпня 2023 року). Зазначене не сприяло ухваленню своєчасних та ефективних управлінських рішень для забезпечення

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

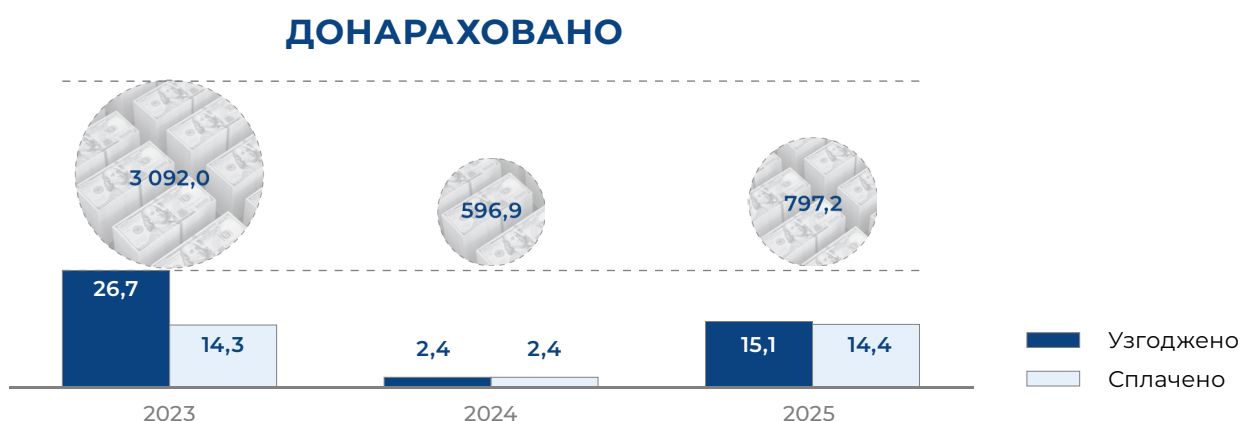
Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

надходжень до бюджету.

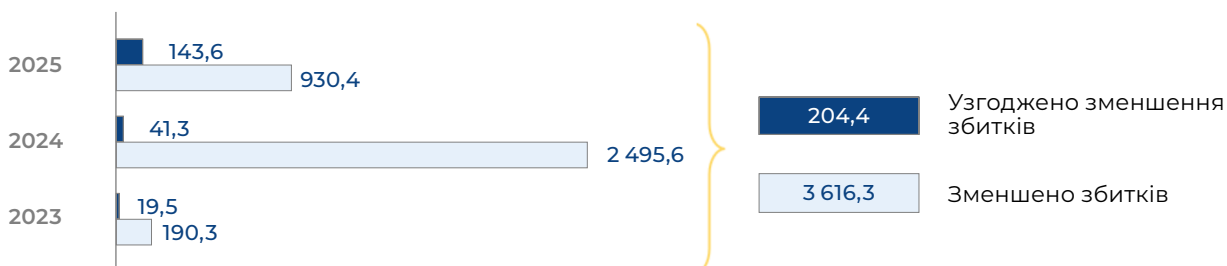
За результатами 92 завершених перевірок ТО ДПС встановлено невідповідність умов КО принципу «витягнутої руки» та **донараховано 4,5 млрд грн** грошових зобов'язань (діаграма 4), проте платниками податків **узгоджено 44,2 млн грн, або 1,0 відс. донарахованих сум грошових зобов'язань, з яких сплачено до бюджету 31,1 млн грн, або 70,3 відс. узгоджених сум, або 0,7 відс. донарахованих.**

Діаграма 4. Динаміка донарахованих, узгоджених та сплачених сум податку на прибуток підприємств та штрафів, млн грн

Крім того, за результатами цих перевірок **зменшено збитків на загальну суму 3,6 млрд грн¹⁷**, з яких **узгоджено** платниками податків **204,4 млн грн, або 5,7 відс.** (діаграма 5).

Діаграма 5. Динаміка зменшення збитків та їх узгодження, млн грн

¹⁷ Протягом I кварталу 2026 року за результатами перевірок сум на зменшення збитків не встановлено.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Висока частка оскарження рішень податкових органів свідчить про системні проблеми у частині якості контрольно-перевірочної роботи: **рішення за результатами 76 завершених перевірок (83 відс. їх загальної кількості) оскаржені платниками податків** в адміністративному та/або судовому порядку.

Протягом 2023–I кварталу 2026 року платниками податків подано до ДПС **61 скаргу** на рішення ТО ДПС на загальну суму **4,9 млрд грн** (донарахованих сум грошових зобов'язань і зменшення збитків), за результатами розгляду яких **58 (95 відс.) рішень ухвалено на користь податкового органу**.

Надалі такі рішення ДПС оскаржувались платниками податків у судовому порядку. Протягом періоду, що досліджувався, платниками податків **оскаржено 48 ППР (52 відс. усіх ППР, прийнятих за результатами завершених перевірок) на суму 6,9 млрд грн** (донарахованих сум грошових зобов'язань і зменшення збитків).

За цей період судами ухвалено остаточні рішення у **12 справах**:

- **11 рішень (91,7 відс.)** на загальну суму **496,6 млн грн** (з яких 293,0 млн грн — скасовані грошові зобов'язання, 203,6 млн грн — скасоване зменшення збитків) **на користь платників податків**;
- **1 (8,3 відс.)** на суму **5,9 млн грн** грошових зобов'язань **на користь ТО ДПС**.

Підставами для оскарження платниками податків результатів перевірки щодо дотримання принципу «витагнутої руки» (за даними Єдиного державного реєстру судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>)) були:

- процесуальні порушення (порушення мораторію на перевірки — 7 випадків);
- необґрунтованість вибору методів ТЦУ та джерел інформації (3);
- некоректний відбір зіставних компаній (1).

Станом на 01.04.2026 в судовому порядку оскаржуються результати 36 перевірок (39,1 відс. завершених перевірок) на загальну суму 6,3 млрд грн (3,5 млрд грн донарахованих грошових зобов'язань і 2,8 млрд грн зменшення збитків).

Отже, донараховані за результатами перевірок грошові зобов'язання в сумі 293,0 млн грн скасовані остаточними судовими рішеннями та, як наслідок, не надійшли до державного бюджету.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Податкові органи витрачають значні часові та адміністративні ресурси на проведення перевірок і супроводження судових справ.

Із завершених 92 перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»:

оскаржено результати та ухвалено остаточні рішення на користь платників податків щодо 11,9 відс. перевірок (або 11 перевірок) — скасовано донараховані грошові зобов'язання на 293,0 млн грн та зменшені збитки на 203,6 млн грн;

узгоджено з платниками податків на 01.04.2026 результати 17,4 відс. перевірок (або 16 перевірок) — донараховані грошові зобов'язання на 44,2 млн грн та зменшені збитки на 204,4 млн гривень.

Отже, на дату завершення аудиту неможливо остаточно оцінити ефективність контрольно-перевірочної роботи щодо 70,7 відс. перевірок (65 перевірок). Причини — триваюче судове (36 перевірок) і адміністративне (7 перевірок) оскарження, ненастання терміну сплати (4 перевірки), а також винесення ППР (18 перевірок).

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

43

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

3.5. МІЖНАРОДНИЙ ОБМІН ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ПІДВИЩУВАВ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ТРАНСФЕРТНИМ ЦІНОУТВОРЕННЯМ, ПРОТЕ ЗАТРИМКИ ТА НЕПОВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОТРИМАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ВПЛИВАЛИ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЦЬОГО ПРОЦЕСУ

Висновки

Інформація, отримана від КОІК як відповідь на спеціальні запити, надавала докази, які у більшості випадків обґрунтовували виявлені податковими органами ризики ТЦУ та випадки недотримання платниками податків принципу «витягнутої руки» під час здійснення КО, а також слугували додатковою доказовою базою під час судового оскарження.

Обмін податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами забезпечив фінансові наслідки, проте повною мірою потенціал цього інструменту податковими органами не використовується.

Обробка запитів та відповідей вручну, внутрішні затримки у процесі обміну, значне навантаження на працівників ДПС та необхідність опрацювання великого масиву попередніх запитів, ненадання або несвоєчасне надання КОІК відповідей та неповне використання інформації під час перевірок і судового розгляду зменшували ефективність такого обміну.

Результати аудиту

Обмін податковою інформацією за спеціальними запитами — це форма міжнародного співробітництва між ДПС та КОІК для отримання даних про доходи, активи, сплату податків та іншої податкової інформації.

Довідково. Такий обмін здійснюється на підставі Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах, до якої станом на липень 2026 року, за даними ОЕСР, приєдналося 153 країни.

Національне законодавство передбачає можливість отримання податкової інформації від КОІК на усіх етапах податкового контролю за ТЦУ для підтвердження визначення відповідності умов КО принципу «витягнутої руки».

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

44

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

За даними ДПС, отримана від КОІК інформація мала практичне застосування у 68,7 відс. випадків: 44,9 відс. з них забезпечили фінансові результати — збільшення податку на прибуток підприємств та нарахування штрафних санкцій на 1 583,1 млн грн, зменшення збитків на 1 387,6 млн гривень.

Водночас станом на 01.04.2026 з цих сум підтверджено аудитом 74,8 відс. (або 1 184,9 млн грн) та 98,8 відс. (або 1 370,9 млн грн) відповідно. Збільшення податку на прибуток підприємств та нарахування штрафних санкцій на 398,3 млн грн, зменшення збитків на 16,7 млн грн, які ДПС віднесла до фінансових наслідків використання інформації від КОІК, були встановлені ще до її отримання, тому ці суми не підтверджені аудитом як фінансові наслідки від використання інформації від КОІК.

Станом на 01.04.2026 з обсягів, підтверджених аудитом, узгоджено лише 1,1 відс. та 79,2 відс. відповідно. Це зумовлено оскарженням платниками податків рішень податкових органів в адміністративному та судовому порядкух (схема 10).

Схема 10. Воронка практичних наслідків використання інформації від КОІК

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Аудитом встановлено, що звіти ТО ДПС (ініціаторів запитів) про використання інформації, отриманої від КОІК, містять неточності та не оновлюються за результатами оскарження відповідних рішень податкових органів у судовому порядку, оскільки це не передбачено вимогами Порядку № 1043.

Це свідчить про недостатність внутрішнього контролю ДПС за використанням ТО ДПС інформації від КОІК, що впливає на ефективність ухвалення управлінських рішень.

Завдяки використанню інформації від КОІК отримані також інші практичні результати: підтвердження ризиків ТЦУ, виявлених податковими органами, обґрунтування необхідності проведення перевірок з питань ТЦУ, посилення доказової бази щодо встановлених порушень під час судового оскарження.

Аудитом встановлено, що ефективність обміну з КОІК за спеціальними запитами знижується внаслідок недоліків і затримок у процесі обміну, ненадання відповідей окремими КОІК або надання відповідей зі значними затримками. На настання практичних наслідків від використання інформації, отриманої від КОІК, вплинуло завершення перевірок до отримання відповідей, а також неефективне використання відповідей як доказової бази під час судового оскарження. Попри наявність нормативно-правової бази, процес обміну податковою інформацією з КОІК характеризується системними затримками на всіх етапах реалізації.

Процес обміну врегульований Порядком № 118, а також організаційно-розпорядчим документом ДПС — Порядком № 1043, які встановлюють терміни основних етапів обміну. Аудитом виявлено недотримання цих термінів учасниками обміну. **Такі затримки призвели до збільшення загального терміну отримання відповідей від КОІК, в окремих випадках — майже вдвічі (схема 11).**

Внутрішні процеси з обміну з КОІК у податкових органах згідно з порядками становлять 33,3–43,8 відс. загальної тривалості обміну (90–140 днів залежно від того, чи потребувалось доопрацювання запиту ініціатором). Середні затримки у виконанні внутрішніх процесів з обміну з КОІК призвели до перевищення цього терміну більш як вдвічі (до 214–308 днів) і допущені щодо суттєвої кількості запитів.

Основна причина виявлених затримок та недоліків — невпровадження автоматизованої системи для здійснення міжнародного обміну з КОІК за спеціальними запитами.

У НСДУ 2030 визначено, зокрема, мету — здійснити розробку, тестування та впровадження ІКС для такого обміну протягом 2024–2026 років. На час аудиту така система не розроблена.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

46

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

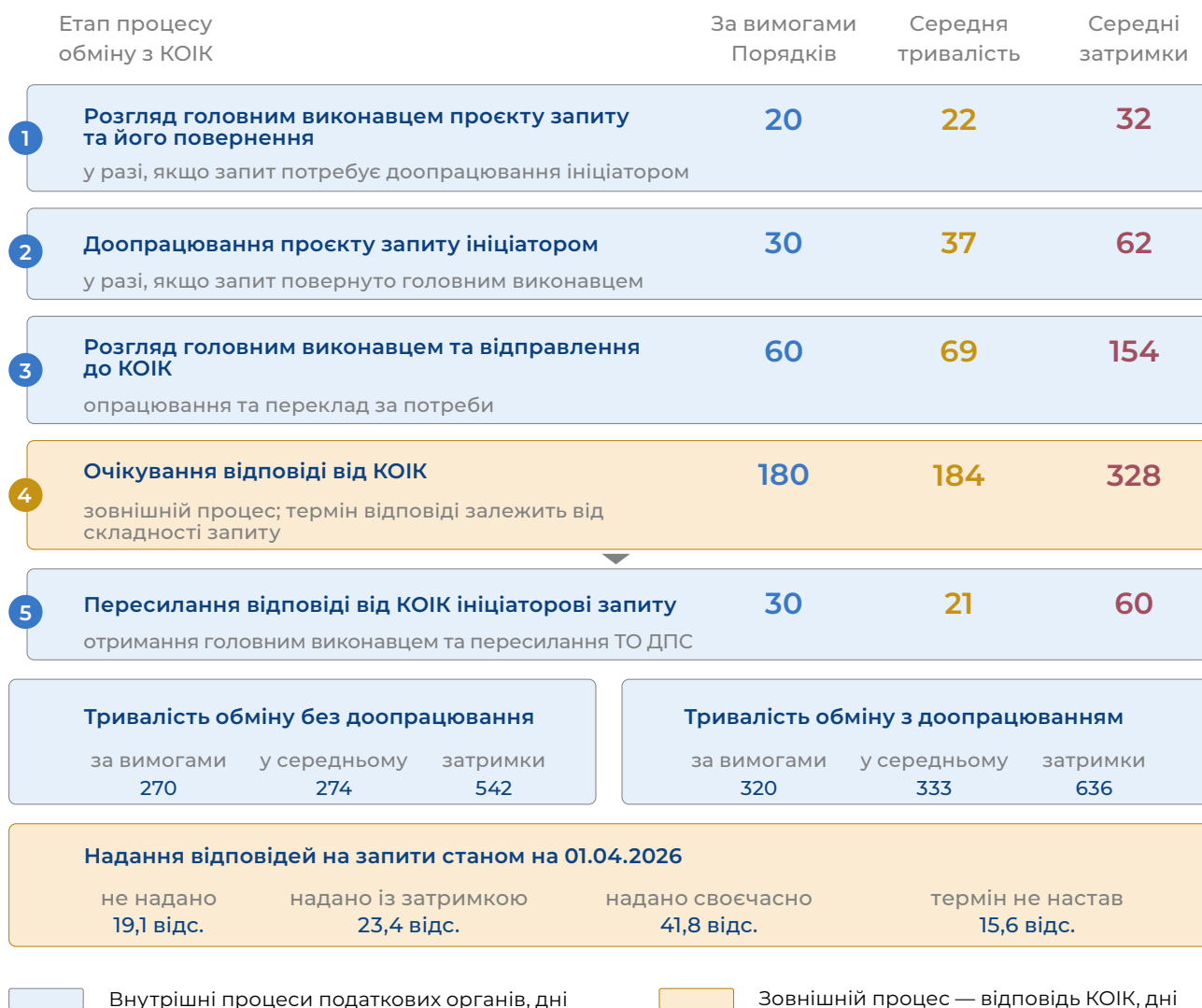

Схема 11. Встановлені та фактичні терміни етапів обміну інформацією з КОІК

Опрацювання запитів вручну призвело до неповноти та дублювання інформації про запити та відповіді.

Крім того, у 2023 році під час передачі функції головного виконавця запитів від Департаменту міжнародного співробітництва до Департаменту ТЦУ виявлено масив невідправлених запитів, ініційованих ТО ДПС, починаючи з 2020 року. Опрацювання цих запитів завершено у 2025 році.

Тривалість процесу обміну збільшувалась також внаслідок значного навантаження на працівників ДПС в умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію України.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

Це впливало на загальну тривалість здійснення податкового контролю за ТЦУ.

На ефективності обміну за спеціальними запитами також позначилося ненадання або несвоєчасне надання відповідей КОІК.

Станом на 01.04.2026 на 19,1 відс. запитів¹⁸ КОІК не надано відповідей, на 23,4 відс. — надано пізніше рекомендованого терміну. Крім того, 82,6 відс. наданих відповідей — остаточні, надані з першого разу, в інших випадках надавалися проміжні відповіді та уточнення.

Довідково. ОЕСР рекомендовано КОІК надавати запитувану інформацію або повідомляти про стан виконання отриманих запитів протягом 90 днів (Обмін інформацією на запит згідно з Посібником з експертних оцінок 2016–2020). Внутрішнім порядком ДПС визначено, що критерієм для встановлення своєчасності надання КОІК відповіді на запит ДПС є строк від 90 до 180 календарних днів, залежно від характеру та складності запиту.

Причини ненадання відповідей КОІК — технічна неможливість виокремити дані щодо конкретних українських контрагентів з великого масиву інформації нерезидента, відмова нерезидентів надавати інформацію своєму КОІК, а також вплив строків зберігання первинних документів за національним законодавством іноземної держави.

Довідково. Аудитом підтверджено, що надання КОІК відповідей залежить від давності операції, щодо якої запитується інформація. Так, КОІК надано відповіді на 68,0 відс. питань щодо КО, здійснених не пізніше, ніж за 10 років до запиту, і лише на 46,0 відс. щодо КО, здійснених більше ніж за 10 років до запиту.

Варто зазначити, що ДПС вживалися заходи для покращення взаємодії із КОІК: надсилались згідно з Порядком № 1043 листи-нагадування у разі ненадання відповідей понад 90 днів, проводились онлайн-зустрічі з представниками КОІК найбільш проблемних юрисдикцій та юрисдикцій, до яких надсилається найбільше запитів.

Внаслідок затримок у процесі обміну, незастосування податковими органами можливості зупинення перевірки до отримання відповіді від КОІК, а також

¹⁸ Ще за 15,6 відс. запитів термін станом на 01.04.2026 не настав.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

недостатності термінів продовження перевірок, половина перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки», за якими надіслані спеціальні запити, була завершена до отримання усіх або кількох відповідей від КОІК (13 із 26).

Це послаблює доказову базу для обґрунтування результатів перевірок, що збільшує ризик ухвалення рішень на користь платників податків під час судового оскарження і призводить до втрати потенційних надходжень до бюджету.

В окремих випадках інформація від КОІК підтверджувала законність проведення операцій та дотримання принципу «витягнутої руки». 6 відс. відповідей КОІК, отриманих протягом періоду, що досліджувався (16 відповідей), спростовували ризики ТЦУ, виявлені податковими органами.

Завершення перевірок без врахування цієї інформації створює ризики ухвалення податковими органами необґрунтованих рішень. Аудитом встановлено один випадок завершення перевірки до отримання такої відповіді КОІК, водночас аналіз отриманої інформації підтвердив відповідність умов КО принципу «витягнутої руки». Результати перевірки наразі оскаржуються у суді, сума позовних вимог — 177,8 млн гривень.

Аудитом встановлено два випадки **ненадання до суду відповіді, отриманої від КОІК, що, серед іншого, вплинуло на скасування в судовому порядку ППР на суму 1,5 млн грн та, як наслідок, визнання неконтрольованими операцій платників податків на загальну суму 2 077 млн гривень.**

Так, Східним МУ ДПС за результатами проведених перевірок двох платників податків щодо повноти та своєчасності звітування про КО використано інформацію, отриману від КОІК (лист від 19.09.2024 № UA-2024-001). На підставі цієї інформації Східним МУ ДПС господарські операції обох платників податків визначені контрольованими відповідно до критеріїв, встановлених підпунктом 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 ПКУ.

ППР, винесені Східним МУ ДПС за результатами цих перевірок, оскаржені платниками податків у судовому порядку (судові справи № 160/7733/25 і 160/9972/25).

За результатами розгляду цих справ судом ухвалено рішення на користь платників податків та скасовано зазначені ППР.

На прийняття таких рішень вплинуло, зокрема, недолучення інформативних додатків до актів перевірок, а саме листа, отриманого від КОІК.

У зв'язку із цим у рішеннях суду зазначено про недотримання Східним МУ ДПС вимог пункту 86.1 статті 86 ПКУ та пункту 1 розділу III Порядку оформлення результатів

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

документальних перевірок дотримання законодавства України з питань податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20 серпня 2015 року № 727, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2015 року за № 1300/27745.

Частиною другою статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що в адміністративних справах про протиправність рішень суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення покладається на відповідача. Крім того, суб'єкт владних повноважень повинен подати суду усі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.

Водночас Східним МУ ДПС не надано до суду листа від КОІК, на інформації якого, зокрема, ґрунтуються висновки актів перевірок.

За результатами аудиту в зазначених обставинах вбачаються ознаки кримінального правопорушення у сфері службової діяльності.

Виявлено також факт ненадання податковим органом до суду перекладу спеціального запиту, який був підставою для продовження терміну перевірки (судова справа № 160/27655/24). Водночас в інших справах податковими органами надано до суду неофіційний переклад відповіді КОІК.

Ці недоліки зумовлюють зниження ефективності обміну податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами, зменшують результативність податкового контролю за ТЦУ та, як наслідок, призводять до втрати потенційних надходжень до бюджету.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

50

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

4. ВИСНОВКИ

Діяльність ДПС упродовж 2023 – I кварталу 2026 року щодо здійснення податкового контролю за ТЦУ була частково ефективною та результативною.

В Україні сформовано основну нормативно-правову базу для здійснення податкового контролю за ТЦУ, в яку частково імплементовано міжнародні підходи. Водночас чинні нормативно-правові акти не повною мірою враховують положення Настанов ОЕСР у редакції 2022 року, Директиви Ради (ЄС) ATAD, а також не містять усіх необхідних аспектів процедури взаємного узгодження (процедури MAP) згідно з мінімальним стандартом Плану дій BEPS.

Причиною цього є зволікання Уряду України та Мінфіну із розробкою та поданням на розгляд Парламенту відповідних законопроектів.

Це призвело до перенесення термінів виконання структурних маяків МВФ, виникнення високих ризиків невиконання Україною міжнародних зобов'язань, а також до збереження схем розмивання бази оподаткування та втрати потенційних податкових надходжень.

Наявні методологічні алгоритми, які достатньою мірою регулюють податковий контроль за КО із сировинними товарами (22 відс. загального обсягу таких операцій), проте детальна методологічна база для податкового контролю за більшістю видів КО (зокрема з нематеріальними активами, послугами, фінансовими інструментами) фрагментарна або взагалі не сформована.

Це зумовлено недостатньою міжвідомчою координацією Мінфіном та ДПС роботи з удосконалення методологічних підходів. Як наслідок, посадові особи податкових органів змушені застосовувати власне професійне судження при здійсненні податкового контролю за такими операціями.

Це створює додаткові ризики з огляду на недостатній досвід працівників: середній стаж роботи у підрозділах ТЦУ більшості фахівців становить менше двох років, що додатково ускладнюється несистемним проведенням навчальних заходів у попередніх періодах.

Крім того, недостатність методологічного забезпечення податкового контролю за більшістю видів КО обмежує можливості формування належної доказової бази та створює правову невизначеність для платників податків.

Здійснений податковими органами моніторинг КО продемонстрував певний позитивний фіскальний ефект — платники податків самостійно збільшили об'єкт

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

51

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

оподаткування податком на прибуток підприємств на 21,9 млрд грн та зменшили збитки на 9,6 млрд гривень. Це зумовило зростання податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на суму понад 2 млрд грн, що становило 0,3 відс. податку на прибуток підприємств, який надійшов до бюджету за цей період. Проте загалом процес такого моніторингу є недостатньо ефективним.

Це пояснюється тим, що первинним аналізом охоплювалися не всі платники податків, а тривалі процедури погодження ДПС запитів щодо документації з ТЦУ та/або майстер-файлів, а також ручний розрахунок індикаторів ризиків під час аналізу звітів у розрізі країн МГК призводили до затримок і накопичення невідпрацьованих справ за минулі періоди.

Крім того, ефективність моніторингу КО знижується — зменшились фактичні суми самостійних коригувань платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств (з 7,1 млрд грн у 2023 році до по 6,3 млрд грн у 2025 році), а також щорічно знижувалось співвідношення цих сум до загального обсягу ризикових операцій (з 6,2 відс. у 2023 році до 3,8 відс. у 2025 році). Водночас у I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше, порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Неповнота та несвоєчасність моніторингу КО також безпосередньо зумовлені нерівномірним розподіленням навантаження на працівників податкових органів за достатнього середнього рівня укомплектованості підрозділів ТЦУ.

Впровадження ІКС «BigData TP» мало позитивний вплив на ефективність моніторингу КО, оскільки забезпечило централізацію масивів інформації з питань ТЦУ та пришвидшило аналіз окремих видів КО (насамперед щодо КО із сировинними товарами), проте Система досі не працює як повноцінне інтегроване аналітичне середовище: режим «Аналіз звітності» перебуває у тестовій експлуатації та має запрацювати в повному обсязі у 2027 році, алгоритми охоплюють 2 з 5 методів контролю ціноутворення, а інтеграція із окремими зовнішніми ціновими базами даних, які використовуються при моніторингу КО, не автоматизована.

Як наслідок, фахівці ДПС експортували інформацію та проводили суттєвий обсяг аналізу вручну поза межами Системи. При цьому ДПС не забезпечила проведення системного аналізу впливу ІКС «BigData TP» на результати податкового контролю за ТЦУ.

За результатами контрольно-перевірочної роботи з питань ТЦУ платникам податків донараховано 5,2 млрд грн грошових зобов'язань та зменшено задекларовані ними збитки на загальну суму 3,6 млрд гривень. Водночас такі результати не призвели до реальних фінансових наслідків для державного

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

52

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

бюджету, оскільки фактично сплачені лише 4,3 відс. загальної суми донарахувань (222,1 млн грн).

Низький рівень надходжень станом на 01.04.2026 зумовлений оскарженням платниками податків рішень податкових органів у судах: ухвалені остаточні рішення на користь платників податків щодо 316,8 млн грн донарахованих грошових зобов'язань та 203,6 млн грн зменшення збитків. Неможливо визначити результативність контрольно-перевірочної роботи з питань ТЦУ у зв'язку з триваючими судовим та адміністративним оскарженням та ненастанням строків сплати донарахованих сум ще щодо 4 308,5 млн грн грошових зобов'язань та 3 208,2 млн грн зменшення збитків.

Більшість остаточних судових рішень ухвалено на користь платників податків, оскільки податковими органами допущено процесуальні порушення (порушення мораторію на перевірки), необґрунтованість вибору методів ТЦУ та джерел інформації, некоректний відбір зіставних компаній.

Міжнародний обмін податковою інформацією за спеціальними запитами КОІК — дієвий інструмент, який підвищив ефективність податкового контролю за ТЦУ. Отримана інформація у 68,7 відс. випадків мала практичні наслідки: відповіді підтвердили виявлені податковими органами ризики, посилили доказову базу під час перевірок та, за розрахунками Рахункової палати, зумовили донарахування грошових зобов'язань на 1,2 млрд грн і зменшення збитків на 1,4 млрд гривень.

Водночас потенціал цього інструменту використано неповною мірою. Половина перевірок, за якими надсилалися запити до КОІК, була завершена ще до отримання відповідей, що послабило доказову базу для обґрунтування результатів таких перевірок. Це зумовлено, зокрема, системними затримками у внутрішніх процесах податкових органів через відсутність автоматизованої системи обміну податковою інформацією за спеціальними запитами, ручним опрацюванням запитів та значним навантаженням на працівників ДПС. Також це пояснюється несвоєчасним наданням або ненаданням КОІК відповідей, зокрема через сплив строків зберігання первинних документів в іноземних юрисдикціях, відмову нерезидентів надавати дані тощо.

Аудитом встановлено також два факти ненадання податковим органом до суду наявних відповідей КОІК, що послабило процесуальну позицію податкових органів та, зокрема, спричинило скасування ППР на суму 1,5 млн гривень.

Крім того, звіти ТО ДПС про використання інформації від КОІК містили некоректні дані, що свідчить про недостатній внутрішній контроль ДПС за цим процесом. Такі звіти також не оновлювались за результатами адміністративних та судових оскаржень. Це вплинуло на ефективність ухвалення управлінських рішень та призвело до завищення сум фінансових наслідків від використання інформації від КОІК.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

53

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Частина задекларованих ТО ДПС фінансових наслідків від обміну не підтверджена аудитом (донараховані грошові зобов'язання — 398,3 млн грн, зменшення збитків — 16,7 млн грн), оскільки ці суми були встановлені податковими органами ще до фактичного надходження відповідей від КОІК.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

54

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Кабінетові Міністрів України доручити Мінфіну та ДПС пришвидшити узгодження та подання на розгляд Урядові законопроекту про внесення змін до ПКУ щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164/ЄС від 12 липня 2016 року з метою впровадження положень статей 5, 6, 9, 9а, 9b Директиви Ради (ЄС) ATAD згідно з Меморандумом з МВФ.

ДПС:

1. З метою удосконалення нормативно-правового та організаційно-розпорядчого забезпечення здійснення податкового контролю за ТЦУ, забезпечити:

підготовку та надання Мінфіну пропозицій щодо визначення в переліку фактів, які враховуються під час проведення аналізу звітів про КО, економічних критеріїв пов'язаності юридичних осіб, відповідно до змін, внесених до ПКУ Законом № 3813;

визначення методичних засад (алгоритмів/порядків) здійснення моніторингу та контрольно-перевірочної роботи щодо окремих видів КО, передбачених підпунктом 39.2.1.4 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 ПКУ, з урахуванням відповідних настанов та керівництв ОЕСР;

встановлення уніфікованих методологічних підходів до оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ під час аналізу звітів у розрізі країн МГК;

визначення для ТО ДПС єдиних підходів щодо застосування механізмів зупинення або продовження перевірок з питань дотримання принципу «витягнутої руки» у разі необхідності отримання інформації від КОІК у межах міжнародного обміну податковою інформацією за спеціальними запитами.

Термін виконання — до 01 січня 2028 року.

2. Розробити та затвердити план (стратегію) подальшої модернізації ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей щодо ризико-орієнтованого аналізу звітності платників податків з ТЦУ.

Термін виконання — до 01 січня 2028 року.

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

3. Розробити та затвердити план впровадження ІТ-рішень, які сприятимуть розширенню електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ на базі ІКС «Електронний кабінет» та «Управління документами».

Термін виконання — до 01 січня 2028 року.

4. Запровадити повний та своєчасний аналіз результатів відпрацювання ризикових платників податків, включених до попередніх переліків ДПС, з метою покращення якості первинного відбору таких платників податків для подальшого моніторингу.

Термін виконання — до 01 жовтня 2027 року.

5. Удосконалити ризик-орієнтований підхід до відпрацювання ризиків ТЦУ, визначивши критерії їх пріоритетності з урахуванням рівня ризику та строків давності.

Термін виконання — до 01 липня 2027 року.

6. Запровадити системний моніторинг результатів адміністративного та судового оскарження платниками податків рішень податкових органів з питань ТЦУ, причин їх скасування, а також фактичного рівня стягнення донарахованих грошових зобов'язань, що сприятиме системному оцінюванню та моніторингу обґрунтованості результатів контролю.

Термін виконання — до 01 липня 2027 року.

7. Забезпечити виконання заходів, визначених у Національній стратегії доходів до 2030 року, щодо впровадження ІКС «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» з подальшою інтеграцією в ІКС ДПС (заплановано протягом 2024–2026 років забезпечити розробку, тестування, впровадження та інтеграцію ІКС).

Термін виконання — до 31 грудня 2026 року.

8. Забезпечити надання до ДПС її ТО оновлених даних щодо використання під час контрольно-перевірочної роботи інформації, отриманої від КОІК, з урахуванням результатів адміністративного та судового оскарження платниками податків рішень податкових органів.

Термін виконання — до 31 грудня 2026 року.

Територіальним органам ДПС

1. Забезпечити своєчасне, повне та документально підтверджене внесення до ІКС «BigData TP» результатів відпрацювання звітів про КО та встановлених ризиків ТЦУ за всі періоди до впровадження цієї ІКС.

Термін виконання — до 01 квітня 2027 року.

2. Вжити заходів щодо залучення платників податків до використання ІКС «Електронний кабінет» при взаємодії з податковими органами для покращення оперативності документообігу з питань ТЦУ.

Термін виконання — до 01 січня 2028 року.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

57

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

6. ІНФОРМАЦІЯ ПРО АУДИТ

Ми здійснили аудит діяльності (ефективності) згідно з Методологією проведення аудиту ефективності, затвердженою рішенням Рахункової палати від 06.06.2023 № 12-2, що ґрунтується на положеннях ISSAI 100 «Фундаментальні принципи аудиту державного сектору», ISSAI 300 «Принципи аудиту діяльності (ефективності)» та ISSAI 3000 «Стандарт аудиту діяльності (ефективності)».

Предмет та обсяг аудиту

Предмет аудиту: діяльність ДПС щодо здійснення податкового контролю за ТЦУ у 2023–2025 роках та I кварталі 2026 року.

Аудит спрямований на дослідження сфери організації та проведення податкового контролю за ТЦУ, стану надходження до бюджету податку на прибуток підприємств, донарахованого за результатами такого контролю, а також зменшення збитків від провадження діяльності суб'єктами господарювання, які здійснювали контрольовані операції.

Аудитори використовували професійне судження та дотримувалися вимог професійного скептицизму протягом усього аудиту.

Об'єкти контролю: ДПС, Центральне, Східне, Західне, Південне та Північне МУ ДПС, ГУ ДПС у Вінницькій і Закарпатській областях та м. Києві.

Обмеження аудиту. Обмеження аудит не має.

Критерії аудиту (додаток 4 до Звіту).

Використані методи аудиту

Для проведення аудиту застосовано підхід, орієнтований на результат податкового контролю за ТЦУ.

Для досягнення цілей аудиту та отримання об'єктивних, достовірних і обґрунтованих результатів застосовано низку методів, що відповідають принципам та стандартам державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), зокрема:

- аналіз і оцінка нормативно-правової бази — для визначення правових підстав, регулювання повноважень податкових органів, процедур та стандартів, які

застосовуються ними під час здійснення податкового контролю за ТЦУ;

- порівняльний аналіз – для зіставлення й оцінки стану врахування національним законодавством України з питань податкового контролю за ТЦУ основних підходів ОЕСР у цій сфері;
- аналіз документів та офіційної звітності ДПС — для оцінки фактичного стану організації, координації, здійснення податкового контролю за ТЦУ та його результатів;
- інтерв'ювання посадових осіб ДПС та її територіальних органів — для з'ясування практичних аспектів здійснення податкового контролю за ТЦУ, а також виявлення наявних проблем;
- спостереження — для аналізу роботи ІКС «BigData TP» у всіх режимах, передбачених її Регламентом експлуатації, визначення її операційних можливостей для здійснення моніторингу КО, її інтеграції з іншими інформаційними системами ДПС та базами даних державних органів, установ та організацій, інформація яких використовується для забезпечення аналізу КО.

Для тестування ІКС «BigData TP» застосовано нестатистичну (якісну) не репрезентативну вибірку платників податків, відібраних на основі визначених критеріїв та професійного судження. Генеральну сукупність сформовано із 1511 платників податків, щодо яких у 2025 році ТО ДПС, які були об'єктами контролю, здійснено опрацювання КО, проведених цими платниками податків у 2024 році. За результатами аудиту рівень надійності системи внутрішнього контролю оцінений як середній, тому максимальний розмір вибірки становить 40 елементів.

Для пріоритетності відбору платників податків, які перебували на обліку в ТО ДПС, де проводився аудит, застосовано такі критерії: охоплення всіх видів операцій, які згідно з абзацом першим підпункту 39.2.1.4 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 ПКУ є господарськими операціями для цілей ТЦУ (товарні операції, операції з нематеріальними активами, фінансові послуги); кількість контрагентів (нерезидентів) — сторін КО; загальна сума КО. На основі цих критеріїв та професійного судження відібрано 40 платників податків, по 5 платників для кожного ТО ДПС;

- анонімне онлайн-опитування з питань організації цього процесу — проводилось для всіх працівників підрозділів з ТЦУ ДПС та її ТО, на які покладені повноваження щодо здійснення податкового контролю за ТЦУ. Всього опитано 159 респондентів, які становили майже половину фактичної штатної

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

59

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

чисельності працівників підрозділів ТЦУ в ДПС та її ТО (322 особи станом на 01.04.2026). Онлайн-опитування проводилося 6–7 липня 2026 року;

- надсилання запитів (Мінфіну та ТОВ «ІНТЕЛЕКТ-СОФТ») — для отримання впевненості щодо достовірності зібраних під час аудиту.

Застосування цих методів дало змогу всебічно дослідити проблематику, виявити як системні, так і практичні недоліки у процесі податкового контролю за ТЦУ, а також надати обґрунтовані висновки і пропозиції для його удосконалення.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

60

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Забезпеченість нормативно-правової та організаційно-розпорядчої бази з питань ТЦУ методологією

Вид КО	Врегульовані / імplementовані підходи ОЕСР		Не врегульовані / не імplementовані підходи ОЕСР щодо виду КО	Керівництва ОЕСР щодо виду КО
	Нормативно-правове забезпечення	Організаційно-розпорядчі документи		
Сировинні товари	Перелік сировинних товарів; порядки встановлення відповідності умов КО щодо сировинних товарів принципу «втягнутої руки»; форма та порядок подання повідомлення про укладання форвардного, ф'ючерсного контракту або контракту про здійснення операцій з сировинними товарами	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	–	Настанови ОЕСР щодо ТЦУ (OECD Transfer Pricing Guidelines, 2022)
Товарні операції (крім сировинних)	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Алгоритми здійснення коригувань на порівнянність для специфічних несировинних товарів	Настанови ОЕСР щодо ТЦУ (OECD Transfer Pricing Guidelines, 2022)
Послуги	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Алгоритми виявлення дублювання послуг; критерії розмежування послуг та прихованої акціонерної діяльності; застосування ключів розподілу непрямих витрат	Настанови ОЕСР щодо ТЦУ (OECD Transfer Pricing Guidelines, 2022)
Фінансові операції (у т. ч. банківські)	Загальні питання оподаткування доходів нерезидентів, що прирівнюються до дивідендів	Роз'яснювальні матеріали щодо методології аналізу відсотків за кредитами ¹	Підходи до податкового контролю щодо фінансових інструментів для управління короткостроковою ліквідністю (кеш-пулінг, хеджування), фінансовими гарантіями, кептивним страхуванням та застосування безризикових ставок прибутку	Керівництво з ТЦУ щодо фінансових операцій (Transfer Pricing Guidance on Financial Transactions, 2020)
Корпоративні права, акції (цінні папери)		Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Методи фінансової оцінки бізнесу для аналізу таких КО	

¹ Не затверджені наказами ДПС методологічні матеріали надсилалися листами до ТО ДПС.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Вид КО	Врегульовані / імплементовані підходи ОЕСР		Не врегульовані / не імплементовані підходи ОЕСР щодо виду КО	Керівництва ОЕСР щодо виду КО
	Нормативно-правове забезпечення	Організаційно-розпорядчі документи		
Нематеріальні активи	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Алгоритм аналізу КО з нематеріальними активами; пояснення щодо аналізу роялті ²	Підхід до активів зі складною оцінкою (до яких немає надійних аналогів і прогноз прибутковості є невизначеним), що передбачає коригування оцінки (ex post); інструмент подолання інформаційної асиметрії, за якого враховується фактична вартість та дохід, що приніс актив уже після здійснення КО	Керівництво для податкових адміністрацій щодо застосування підходу до нематеріальних активів зі складною оцінкою (HTVI) (<i>Guidance for Tax Administrations on the Application of the Approach to Hard-to-Value Intangibles, 2018</i>)
Постійні представництва	Окремі питання застосування правил ТЦУ представництвами нерезидентів в Україні	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Двокроковий алгоритм аналізу КО: гіпотетичне функціональне відокремлення представництва (аналіз розподілу функцій, активів, ризиків та капіталу, ідентифікація внутрішніх угод з головним офісом); застосування принципу «втягнутої руки» до ідентифікованих внутрішніх угод для визначення ринкового рівня прибутку	Звіт про розподіл прибутку постійним представництвам (<i>Report on the Attribution of Profits to Permanent Establishments, 2010</i>); Додаткові вказівки щодо розподілу прибутку на постійні представництва (<i>Additional Guidance on the Attribution of Profits to a Permanent Establishment, 2018</i>)
Реструктуризація бізнесу	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Особливості податкового контролю за видом КО не визначені	Алгоритми виявлення прихованої реструктуризації; методика розрахунку «компенсації за вихід» (exit charge) при передачі функцій, активів чи ризиків	Настанови ОЕСР щодо ТЦУ (OECD Transfer Pricing Guidelines, 2022)

² Не затверджені наказами ДПС методологічні матеріали надсилалися листами до ТО ДПС.

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Результати попереднього аналізу контрольованих операцій та платників податків, щодо яких встановлено ризики звітування за звітні 2022-2024 роки

ТО ДПС	Кількість КО		Кількість КО у попередньому переліку, щодо яких не зазначені результати відпрацювання	Сума КО у поданих звітах про КО (резиденти та нерезиденти) (млн грн)	Кількість платників, щодо яких встановлені ризики з питань звітування	Сума КО, щодо яких встановлені ризики в частині звітування (млн грн)
	у попередньому переліку	у сформованому переліку				
ГУ ДПС у Вінницькій області	183	215	1	20 039,0	52	3 614,7
ГУ ДПС у Волинській області	163	192	22	59 867,0	55	3 858,8
ГУ ДПС у Дніпропетровській області	492	578	10	44 044,3	200	10 530,2
ГУ ДПС у Донецькій області	18	20	0	1 254,4	6	205,3
ГУ ДПС у Житомирській області	159	188	133	14 874,9	14	587,1
ГУ ДПС у Закарпатській області	130	146	1	22 478,0	38	3 267,8
ГУ ДПС у Запорізькій області	84	104	1	64 702,0	33	6 737,8
ГУ ДПС в Івано-Франківській області	97	109	0	19 592,0	5	644,8
ГУ ДПС у Київській області	591	750	40	71 689,2	21	3 583,6
ГУ ДПС у Кіровоградській області	192	213	0	10 065,7	55	2 802,7
ГУ ДПС у Луганській області	1	5	0	0	1	31,4
ГУ ДПС у Львівській області	657	874	5	142 698,0	310	15 314,0
ГУ ДПС у Миколаївській області	140	167	20	13 243,3	34	4 673,0
ГУ ДПС в Одеській області	548	624	23	95 639,8	159	27 265,8
ГУ ДПС у Полтавській області	151	189	10	15 813,4	39	2 777,4
ГУ ДПС у Рівненській області	120	159	1	11 875,4	21	1 631,8
ГУ ДПС у Сумській області	96	106	9	8 028,1	36	956,7

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

ТО ДПС	Кількість КО		Кількість КО у попередньому переліку, щодо яких не зазначені результати відпрацювання	Сума КО у поданих звітах про КО (резиденти та нерезиденти) (млн грн)	Кількість платників, щодо яких встановлені ризики з питань звітування	Сума КО, щодо яких встановлені ризики в частині звітування (млн грн)
	у попередньому переліку	у сформованому переліку				
ГУ ДПС у Тернопільській області	115	128	0	5 715,3	19	1 457,6
ГУ ДПС у Харківській області	381	511	27	46 759,9	143	10 093,5
ГУ ДПС у Херсонській області	10	16	4	679,8	4	642,7
ГУ ДПС у Хмельницькій області	204	237	0	17 450,1	50	4 864,5
ГУ ДПС у Черкаській області	159	213	92	16 316,7	53	914,4
ГУ ДПС у Чернівецькій області	74	84	0	7 565,9	22	1 932,4
ГУ ДПС у Чернігівській області	91	112	0	9 484,4	31	432,2
ГУ ДПС у м. Києві	2 496	3 027	13	539 097,2	849	63 792,7
Центральне МУ ДПС	2 831	3 882	1 715	4 890 548,0	313	79 741,5
Східне МУ ДПС	1 123	1 314	1102	1 050 709,6	190	80 387,6
Західне МУ ДПС	710	876	8	331 071,7	152	54 490,0
Південне МУ ДПС	460	612	0	310 169,9	36	18 505,6
Північне МУ ДПС	587	693	0	156 841,8	118	4 967,5
Разом	13 063	16 344	3 237	7 998 314,9	3 059	410 705,1

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BV109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Інформація про надіслані платникам податків запити на отримання документації з ТЦУ з ініціативи ТО ДПС за 2023 – I квартал 2026 року та їх результати

Назва ТО	Кількість ініційованих ТО ДПС запитів	Кількість ухвалених ДПС рішень про:		Кількість отриманих відповідей від платників податків	Відсоток отриманих відповідей	Кількість здійснених коригувань на підставі отриманої документації з ТЦУ	Сума коригувань, млн грн		Донараховано у межах контрольно-перевірочної роботи, млн грн	
		надсилання запиту	недоцільність надсилання запиту				податку на прибуток (+, -)	зменшено збитків	податку на прибуток (+, -)	зменшено збитків
ГУ ДПС у Вінницькій області	5	5	0	5	100	3	6,3	2,8	0	0
ГУ ДПС у Волинській області	12	12	0	8	66,7	3	26,7	4,0	0	0
ГУ ДПС у Дніпропетровській області	28	25	2	13	52,0	7	11,3	119,4	0	2,8
ГУ ДПС у Донецькій області	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУ ДПС у Житомирській області	16	13	1	6	46,2	2	0,2	0	0,5	0
ГУ ДПС у Закарпатській області	3	3	0	2	66,7	1	0	2,1	0	0
ГУ ДПС у Запорізькій області	17	16	0	4	25,0	1	0	26,2	17,6	0
ГУ ДПС в Івано-Франківській області	8	6	2	5	83,3	4	1,2	0	0	0
ГУ ДПС у Київській області	21	20	1	13	65,0	5	1,7	118,6	62,5	0
ГУ ДПС у Кіровоградській області	19	16	0	10	62,5	4	8,5	8,4	0	10,5
ГУ ДПС у Луганській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУ ДПС у Львівській області	11	11	0	8	72,7	6	24,2	1,6	0	0
ГУ ДПС у Миколаївській області	18	18	0	11	61,1	5	0,9	11,2	7,8	12,6
ГУ ДПС в Одеській області	26	26	0	8	30,8	5	5,3	6,6	0	0
ГУ ДПС у Полтавській області	10	10	0	5	50,0	3	1,5	0,4	0	0

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BV109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Назва ТО	Кількість ініційованих ТО ДПС запитів	Кількість ухвалених ДПС рішень про:		Кількість отриманих відповідей від платників податків	Відсоток отриманих відповідей	Кількість здійснених коригувань на підставі отриманої документації з ТЦУ	Сума коригувань, млн грн		Донараховано у межах контрольно-перевірочної роботи, млн грн	
		надсилання запиту	недоцільність надсилання запиту				податку на прибуток (+, -)	зменшено збитків	податку на прибуток (+, -)	зменшено збитків
ГУ ДПС у Рівненській області	13	12	1	8	66,7	0	0	0	0	0
ГУ ДПС у Сумській області	11	8	0	6	75,0	3	0	222,4	0	0
ГУ ДПС у Тернопільській області	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУ ДПС у Харківській області	9	9	0	2	22,2	2	0,5	0	0	0
ГУ ДПС у Херсонській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУ ДПС у Хмельницькій області	3	3	0	2	66,7	1	0,1	3,0	0	0
ГУ ДПС у Черкаській області	5	5	0	4	80,0	3	1,4	45,6	0	0
ГУ ДПС у Чернівецькій області	5	3	0	0	0	1	0	2,1	0	0
ГУ ДПС у Чернігівській області	13	11	1	4	36,4	4	0,1	2,3	8,6	0
ГУ ДПС у м. Києві	80	77	3	45	58,4	10	12,7	37,6	0	0
Центральне МУ ДПС	102	87	8	66	75,9	22	128,4	238,7	2,1	0
Східне МУ ДПС	91	77	11	59	76,6	17	33,1	85,2	367,0	0
Західне МУ ДПС	33	30	0	19	63,3	11	116,6	64,0	0	0
Північне МУ ДПС	6	5	1	5	100	2	0,3	18,7	0	0
ДПС	–	28	–	23	82,1	10	50,1	74,9	0	0
Разом	582	552	32	354	64,1	138	452,3	1 206,6	466,1	25,9

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Результати оцінки відповідності / невідповідності критерію аудиту

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
1 Чи забезпечує нормативно-правова база ефективний та результативний податковий контроль за ТЦУ				
1.1	Чи забезпечено досягнення стратегічних цілей щодо удосконалення правил ТЦУ та автоматизації процедур податкового контролю за ТЦУ	Критерій 1. Забезпечено виконання визначених стратегічних цілей у встановлені терміни	Частково відповідає	Стратегічні цілі щодо удосконалення правил ТЦУ, визначені Урядом на 2024 рік, не виконані. З урахуванням масштабності змін, запропонованих у розроблених Мінфіном разом з ДПС двох проєктах законів щодо удосконалення правил ТЦУ, та необхідності синхронізації їх зі стандартами ЄС і ОЕСР, а також для уникнення юридичних колізій та забезпечення якісного впровадження нових правил міжнародного оподаткування, Уряд переніс строки їх подання на квітень і червень 2026 року. Водночас Мінфіном не дотримано і цих строків подання розроблених проєктів на розгляд Уряду. Стратегічні цілі щодо автоматизації процедур податкового контролю за ТЦУ та обміну звітами у розрізі країн МГК з КОІК виконані
Загальний коментар Виконання стратегічних цілей з питань ТЦУ досягнуто частково (в частині запровадження автоматизації процедур такого контролю)				
1.2	Чи забезпечують нормативно-правові акти та організаційно-розпорядчі накази ДПС ефективно та результативно здійснення податкового контролю за ТЦУ	Критерій 1. Нормативно-правові акти узгоджені з нормами ПКУ	Частково відповідає	Форма № 8 і Порядок № 8 протягом півтора року не враховували зміни, внесені до підпункту «а» підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 ПКУ в частині критеріїв пов'язаності юридичних осіб. Перелік аспектів Порядку № 706, які враховуються під час проведення аналізу звітів про КО, не включає економічних критеріїв пов'язаності осіб, внесених до ПКУ Законом № 3813. Порядок № 344 не враховує положень пункту 82.4 статті 82 ПКУ в частині можливості зупинення перевірки до отримання відповіді від КОІК
		Критерій 2. Організаційно-розпорядчими наказами ДПС регламентовані усі процеси податкового контролю за ТЦУ	Не відповідає	Організаційно-розпорядчі накази ДПС не визначають алгоритмів і методик здійснення аналізу за п'ятьма видами КО із семи, визначених підпунктом 39.2.1.4 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 ПКУ, які недостатньо врегульовані нормативно-правовими актами. Також не визначені уніфіковані підходи до оцінювання кількісних або якісних критеріїв для оцінювання індикаторів ризиків під час аналізу звітів у розрізі країн МГК
Загальний коментар Нормативно-правові акти та організаційно-розпорядчі накази ДПС не забезпечують ефективного та результативного здійснення податкового контролю за ТЦУ: залишаються недостатньо унормованими питання такого контролю за операціями з нематеріальними активами і з надання послуг (консалтинг, управлінські, банківські послуги тощо); ДПС не видані організаційно-розпорядчі накази щодо визначення порядку здійснення більшості процесів податкового контролю за ТЦУ та оформлення його результатів				

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
1.3	Чи враховують нормативно-правові акти та організаційно-розпорядчі накази ДПС з питань податкового контролю за ТЦУ основні підходи ОЕСР у цій сфері	Критерій 1. Норми національного законодавства враховують основні підходи ОЕСР в частині податкового контролю за ТЦУ	Частково відповідає	У законодавство України не імплементовані повною мірою. Настанови ОЕСР у редакції 2022 року, європейські підходи до податкового контролю за ТЦУ та мінімальний стандарт Плану дій BEPS. Зокрема, в ПКУ не враховані повною мірою підходи до методу розподілення прибутку, фінансових операцій, операцій між нерезидентами та їх постійними представництвами, а також операцій з нематеріальними активами зі складною оцінкою. Мінімальний стандарт Плану дій BEPS у частині Кроку 14 — механізм вирішення спорів у рамках двосторонніх угод про уникнення подвійного оподаткування (процедура MAP) — імплементований частково
		Критерій 2. Організаційно-розпорядчі накази ДПС з питань податкового контролю за ТЦУ враховують основні підходи ОЕСР у цій сфері	Не відповідає	Організаційно-розпорядчі накази ДПС не забезпечують імплементативної інструментарію контролю КО, рекомендованого ОЕСР щодо окремих видів КО, крім операцій із сировинними товарами. Також не визначені уніфіковані підходи до оцінювання індикаторів ризиків, кількісних або якісних критеріїв ризиків ТЦУ під час аналізу звітів у розрізі країн МГК, що не відповідає рекомендаціям ОЕСР
Загальний коментар Нормативно-правові акти та організаційно-розпорядчі накази ДПС з питань податкового контролю за ТЦУ лише частково враховують основні підходи ОЕСР у цій сфері				
2 Якою мірою впроваджені ДПС ІТ-рішення впливають на ефективність та результативність податкового контролю за ТЦУ				
2.1	Чи забезпечує впровадження ДПС ІКС «BigData TP» здійснення ефективного моніторингу КО	Критерій 1. Впроваджена в експлуатацію ІКС «BigData TP» працює у всіх режимах і підрежимах, визначених її Регламентом експлуатації	Частково відповідає	Впроваджена в експлуатацію ІКС «BigData TP» працює у всіх режимах і підрежимах, визначених її Регламентом експлуатації. Разом з тим ненаповнення в повному обсязі Реєстру нерезидентів перешкоджає запровадженню режиму «Аналіз звітності», який наразі працює в тестовій експлуатації лише щодо формування пар контрагентів за нерезидентами, внесеними до цього Реєстру, та обмежує співставлення пар контрагентів (резидент – нерезидент) на територіальному рівні
		Критерій 2. Працівники податкових органів, які згідно зі своїми посадовими обов'язками здійснюють моніторинг КО, використовують ІКС «BigData TP»	Відповідає	ІКС «BigData TP» використовується всіма працівниками підрозділів ТЦУ ДПС та її ТО під час здійснення ними моніторингу КО

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
 06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
 Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
 Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
 Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
		Критерій 3. ТО ДПС забезпечили виконання заходів, визначених ДПС, щодо внесення інформації в ІКС «BigData TP»	Частково відповідає	Окремими ТО ДПС, які були об'єктами контролю, не забезпечене повне та своєчасне виконання заходів, визначених ДПС щодо внесення інформації до ІКС «BigData TP» для оцінки ризиків недотримання принципу «вितягнутої руки». При цьому ДПС не забезпечила належного контролю за повнотою та своєчасністю виконання ТО цих заходів. У лютому 2026 року ДПС переглянула строки відпрацювання КО, щодо яких Системою сформовані попередні ризики, та перенесла їх завершення до 31.10.2026
		Критерій 4. ІКС «BigData TP» на 100 відс. інтегрована з інформаційними системами ДПС	Відповідає	ІКС «BigData TP» інтегрована з усіма ІКС ДПС, визначеними у технічній документації до цієї Системи
		Критерій 5. ІКС «BigData TP» інтегрована з базами даних державних органів, установ та організацій, інформація яких використовується для забезпечення аналізу КО	Частково відповідає	ІКС «BigData TP» інтегрована лише з базами даних Держмитслужби. У Системі застосований механізм інформаційних довідників, до яких здійснюється автоматичний імпорт даних державних органів, що акумулюються в підсистемі «Супроводження еталонних довідників» ІКС «Єдине вікно подання електронної звітності», та вручну — статистичних даних міжнародних і комерційних агентств для подальшої їх обробки та використання під час проведення аналізу КО
		Критерій 6. Операційні можливості ІКС «BigData TP» та інформація, що акумулюється в ній, надають можливість здійснення моніторингу КО понад 95 відс. платників податків з урахуванням їхнього виду діяльності та предмета КО (матеріальні, нематеріальні, фінансові активи)	Не відповідає	Операційні можливості ІКС «BigDataTP» передбачають автоматизований обрахунок ризиків ТЦУ на трьох рівнях: макроекономічному, середньому та мікроекономічному. Повний комплекс цих ризиків обраховується виключно щодо КО за сировинними товарами, що на 01.04.2026 становили близько 19 відс. усіх КО. Щодо інших груп товарів, визначених підпунктом 39.2.1.4 підпункту 39.2 пункту 39.2 статті 39 ПКУ, в автоматизованому режимі обраховується лише частина ризиків. Водночас аудитом у 7 ТО ДПС, що були об'єктами аудиту, встановлено: операційні можливості ІКС «BigData TP» забезпечують проведення моніторингу КО близько 45 відс. платників податків з урахуванням їхнього виду діяльності та предмета КО
Загальний коментар Впроваджена ДПС ІКС «BigData TP» не забезпечує повною мірою ефективного моніторингу КО. Система не здійснює комплексної автоматизованої оцінки ризиків ТЦУ для переважної частини КО; впровадження режиму «Аналіз звітності» заплановане на 2027 рік (наразі працює в тестовій експлуатації); значна частина процесів аналізу здійснюється вручну, що створює ризик допущення помилок і збільшує тривалість моніторингу КО та оцінки ризиків. Разом все це знижує ефективність функціонування ІКС «BigData TP»				

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
2.2	Чи забезпечують податкові органи виявлення та усунення проблем та недоліків в роботі ІКС «BigData TP» під час здійснення податкового контролю за ТЦУ	Критерій 1. ТО ДПС поінформували ДПС про виявлені проблеми та недоліки в роботі ІКС «BigData TP» під час здійснення податкового контролю за ТЦУ	Відповідає	Аналіз даних ДПС та її ТО про виявлені проблеми та недоліки в роботі ІКС «BigData TP» засвідчив, що про такі проблеми та пропозиції з оптимізації інтерфейсу Системи ТО ДПС повідомляли Департамент ТЦУ в робочому порядку без офіційного листування
		Критерій 2. Не менше 90 відс. виявлених системних проблем і недоліків в роботі ІКС «BigData TP» ДПС спільно з розробником програмного забезпечення вивчила та усунула в межах гарантійних термінів. Критичні проблеми, що виникали під час експлуатації ІКС «BigData TP», вирішувалися в терміни, визначені в договорі про розробку її програмного забезпечення	Відповідає	Усі неспрацювання в Системі, про які повідомляла ДПС, фіксувалися ТОВ «ІНТЕЛЕКТ-СОФТ» у баг-трекінговій системі YouTrack. Кожному такому завданню (помилці) присвоювався відповідний ідентифікатор, що дозволяло відстежувати його зміст, статус опрацювання та результат виконання. Недоліки усувалися розробником від 1 дня до 6,5 місяців та деякі в рамках 2–3 оновлень ІКС «BigData TP». При цьому Договором № 153 не визначені конкретні терміни усунення недоліків / невідповідностей. Усі неспрацювання усунені в межах гарантійного терміну (12 місяців з дати підписання акта приймання-передачі робіт (послуг)) відповідно до погодженого порядку та з урахуванням вимог розділу 6 «Вимоги щодо гарантійної підтримки» Технічних вимог, що є додатком № 2 до Договору № 153
Загальний коментар Податковими органами забезпечене виявлення та усунення проблем і недоліків у роботі ІКС «BigData TP» під час здійснення податкового контролю за ТЦУ в межах гарантійних термінів її впровадження				
2.3	Чи забезпечує комунікація ДПС з платниками податків через ІКС «Електронний кабінет» ефективне використання ІКС «BigData TP» для моніторингу КО	Критерій 1. Всі процеси взаємодії щодо податкового контролю за ТЦУ між податковими органами та платниками податків, які подали заяву про бажання отримувати документи через Електронний кабінет, відбуваються через ІКС «Електронний кабінет»	Частково відповідає	Незважаючи на збільшення обсягів листування ДПС з платниками податків через ІКС «Електронний кабінет», їх частка в загальній кількості платників, які подали звіти про КО та заяви про бажання отримувати документи через Електронний кабінет, є низькою: у 2024 році — 2,7 відс., 2025 — 7,6 відс. і в I кварталі 2026 року — 5,7 відсотка. У 2023 році таке листування ДПС не здійснювалося взагалі. У ТО ДПС спостерігається більш позитивна практика листування підрозділів ТЦУ з платниками податку, які виявили бажання отримувати документи через Електронний кабінет, зокрема, в ГУ ДПС у Вінницькій області ефективність цифрової взаємодії оцінена на рівні 50,0 відс. загальної кількості листування

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
		Критерій 2. Структурована та напівструктурована документація (інформація) щодо КО, отримана через ІКС «Електронний кабінет», інтегрована в ІКС «BigData TP»	Частково відповідає	Усі документи, які подаються платниками податків через Електронний кабінет, в обов'язковому порядку реєструються в ІКС «Управління документами», інтегруються до ІКС «BigData TP» та обліковується в ній як окремий захід. ІКС «Управління документами» та «Електронний кабінет» мають обмежену можливість приймання інформації (документів): не більшій, ніж 10 МГБайт. Документація, яка надходить від платників податків з питань ТЦУ на запити податкових органів в PDF файлах, значно перевищує ці обсяги. Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена
Загальний коментар ДПС частково забезпечує комунікацію з платниками податків через ІКС «Електронний кабінет». Усі документи, які подаються платниками податків засобами ІКС «Електронний кабінет» та зареєстровані в ІКС «Управління документами», інтегруються до ІКС «BigData TP» і обліковується в ній як окремий захід. Водночас обмежені можливості ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» щодо приймання інформації (документів) з ТЦУ не забезпечують ефективного використання ІКС «BigData TP» для моніторингу КО				
3 Чи забезпечені податкові органи кваліфікованими кадрами для здійснення ефективного податкового контролю за ТЦУ				
		Критерій 1. Структурні підрозділи, які здійснюють податковий контроль за ТЦУ, укомплектовані не менше як на 80 відс. їх штатної чисельності	Частково відповідає	У середньому рівень укомплектування працівників підрозділів ТЦУ податкових органів протягом періоду, що досліджувався, становив 85 відсотків. Разом з тим у чотирьох з семи ТО ДПС, які були об'єктами контролю, цей показник становив менше 80 відсотків
		Критерій 2. 50 відс. фахівців підрозділів, які здійснюють податковий контроль за ТЦУ, працюють в них не менше 3 років	Частково відповідає	Частка фахівців, які працювали більше 3-х років у структурних підрозділах, що здійснювали податковий контроль за ТЦУ, у загальній їх кількості становила понад 50 відс. в двох із дев'яти об'єктів контролю
		Критерій 3. Усі фахівці підрозділів, які здійснюють податковий контроль за ТЦУ, щорічно проходили навчання для підвищення рівня своєї компетенції	Частково відповідає	У 2023 році апаратом ДПС навчання з питань ТЦУ не проводились. У 2024 і 2025 роки навчання проводились із залученням внутрішніх лекторів (тренерів) з питань ТЦУ та експлуатації ІКС «BigData TP», а також експертів ОЕСР та міжнародних експертів. Разом з тим в окремих ТО ДПС інформація щодо проходження навчання усіма фахівцями відсутня через неведення відповідного обліку та плінність кадрів

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
		Критерій 4. Рівномірне навантаження на працівників підрозділів ТО ДПС, які здійснюють податковий контроль за ТЦУ	Не відповідає	Навантаження на одного працівника підрозділу ТЦУ в різних ТО ДПС суттєво (в десятки разів) різнилась, зокрема, кількість платників податків, які звітували про КО, та перебували на обліку ТО ДПС, коливалась від 30 до 787 платників податків на одного працівника; опрацьованих працівниками звітів платників податків — від 5 до 154 звітів; проведених перевірок працівниками відділів перевірок ТЦУ — від двох до 38 перевірок
Загальний коментар Податкові органи частково забезпечені кваліфікованими кадрами для здійснення ефективного податкового контролю за ТЦУ. Незважаючи на те, що середній рівень укомплектованості персоналом підрозділів ТЦУ близько 85 відс., середній стаж роботи більшості їх працівників становив менше 2 років				
4 Чи забезпечила ДПС ефективний та результативний моніторинг КО				
4.1	Чи забезпечили податкові органи ефективний контроль за своєчасністю, повнотою та достовірністю звітування платниками податків з питань ТЦУ	Критерій 1. ТО ДПС у встановлені терміни опрацьовані всі платники податків, включені ДПС до попереднього переліку платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входять до МГК	Не відповідає	ТО ДПС не забезпечили відпрацювання у повному обсязі платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входять до МГК, визначених у попередніх переліках. Частка невідпрацьованих таких платників за звітний 2022 рік становила 9 відс., а за звітні 2023 і 2024 роки зросла до 25 і 36 відс. відповідно
		Критерій 2. У 95 відс. випадків податкові органи надіслали письмовий запит про подання інформації платникам податків, щодо яких виявлені ризики ненадання (несвоєчасного надання), надання неповної або недостовірної інформації в звіті про КО, повідомленні про участь у МГК, та звіті у розрізі країн МГК	Частково відповідає	За даними ДПС, у 2023 – 2024 роках такі запити надіслані майже усім платникам податків, у яких були виявлені ризики звітування, а у 2025 році — близько 92 відс. платників. Водночас аудитами в ТО ДПС, які були об'єктами контролю, встановлено: у 2023 – 2025 роках ними надіслано запити до 83,0, 87,2 і 77,2 відс. платників податків відповідно, у яких виявлено ризики звітування. У 2024 році Центральне МУ ДПС надіслало ці запити лише до 30,6 відс. платників податків, ГУ ДПС у Вінницькій області та Східне МУ ДПС — до 73,3 і 72,1 відс. платників відповідно

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
 06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
 Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
 Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
 Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
		Критерій 3. У 80 відс. завершених документальних позапланових перевірок своєчасності та повноти звітування встановлені порушення	Відповідає	За результатами 1 259 завершених у 2023 — I кварталі 2026 року документальних позапланових перевірок щодо ненадання (несвоєчасного надання), надання неповної або недостовірної інформації в звітах про КО, повідомленнях про участь у МГК та звітах у розрізі країн МГК у 1 215 випадках (96,5 відс.) встановлені порушення та складені відповідні акти
		Критерій 4. У 80 відс. випадків оскарження платниками податків у судовому порядку накладених податковими органами штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, рішення прийняті на користь податкових органів	Частково відповідає	Внаслідок недостатньої якості доказової бази у судових справах та неналежного правового супроводу податковими органами судових спорів, протягом 2023 – I кварталу 2026 року частка судових рішень з питань застосування штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, що набрали законної сили та ухвалені на користь податкових органів, становила 58,3 відс. їх загальної кількості (67 зі 115 справ)
		Критерій 5. Щодо 80 відс. оскаржених у судовому порядку платниками податків сум штрафів, накладених податковими органами відповідно до статті 120 ПКУ, рішення прийняті на користь податкових органів	Частково відповідає	У 2023 – I кварталі 2026 року частка судових рішень, що набрали законної сили, ухвалених на користь податкових органів, за сумою штрафів, застосованих відповідно до статті 120 ПКУ, становила 50,2 відс. їх загальної суми (23,9 з 47,7 млн грн)
		Критерій 6. 90 відс. узгоджених сум штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, сплачені платниками податків	Не відповідає	Протягом 2023 – I кварталу 2026 року рівень сплати узгоджених сум штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, становив 35,4 відсотка

Загальний коментар

Податковими органами не забезпечений ефективний контроль за своєчасністю, повнотою та достовірністю звітування платниками податків з питань ТЦУ. Частка невідпрацьованих операцій із попередніх переліків зросла з 9 відс. за звітний 2022 рік до 36 відс. за звітний 2024 рік, а більше половини первинно встановлених ризиків несвоєчасності та неповноти звітування надалі не підтверджувалися. Значні ресурси спрямовувалися на відпрацювання КО минулих періодів (2015–2021), що зумовлювало запізнення в реагуванні на ризики поточних періодів. Частка судових рішень з питань застосування штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, що набрали законної сили та ухвалені на користь податкових органів, становила 58,3 відс. їх загальної кількості (67 зі 115 справ) та 50,2 відс. їх загальної суми (23,9 з 47,7 млн грн), а рівень сплати узгоджених сум штрафів становив 35,4 відсотка

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
4.2	Чи забезпечили податкові органи результативність та ефективність аналізу звітності з ТЦУ	Критерій 1. За результатами 95 відс. завершених аналізів звітності складений документ, який містить інформацію про наявність або відсутність ризиків ТЦУ	Частково відповідає	У 2023 – I кварталі 2026 року за результатами усіх 1 395 завершених ТО ДПС аналізів звітності (документації, глобальної документації) складені документи, що містять інформацію про наявність або відсутність ризиків ТЦУ. У частині звітів у розрізі країн МГК, ДПС не складались документи про наявність або відсутність ризиків ТЦУ щодо жодного із 488 проаналізованих звітів
		Критерій 2. Співвідношення сум самостійно скоригованих податкових зобов'язань до загального обсягу ризикових КО за результатами їх моніторингу щорічно зростає не менше як на 1 відсотковий пункт	Не відповідає	Співвідношення сум самостійно скоригованого об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств до загального обсягу ризикових КО за результатами їх моніторингу у 2022 році становило 8 відс., у 2023 році — 6,2 відс., у 2024 році — 4,7 відс. та у 2025 році — 3,8 відсотка. Отже, протягом 2023 – 2025 років цей показник щороку зменшувався. Водночас сума самостійно скоригованого об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств у IV кварталі 2025 року та I кварталі 2026 року порівняно з аналогічними періодами 2024 і 2025 років зросла майже в 2 рази (з 1,9 до майже 4,0 млрд грн), що свідчить про підвищення ефективності моніторингу КО, проведеного податковими органами, завдяки введенню в експлуатацію ІКС «BigData TP»
		Критерій 3. У 95 відс. випадків ухвалені рішення про проведення перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки» у разі формування висновків про доцільність проведення такої перевірки за результатами аналізу звітності	Не відповідає	Із 652 платників податків, щодо яких встановлені ризики недотримання принципу «витягнутої руки», складений тільки 291 висновок про доцільність проведення перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки» (44,6 відс.). Кількість ухвалених протягом 2023 – I кварталу 2026 року рішень про проведення перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки» становила 209, або 71,8 відс. кількості складених висновків
Загальний коментар Податковими органами не забезпечена повною мірою результативність та ефективність аналізу звітності з ТЦУ. ДПС не складались документи з інформацією про наявність або відсутність ризиків ТЦУ щодо проаналізованих звітів у розрізі країн МГК. Співвідношення сум самостійно скоригованого об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств до загального обсягу ризикових КО зменшилося з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році. При цьому завдяки введенню в експлуатацію ІКС «BigData TP» сума таких коригувань у IV кварталі 2025 року – I кварталі 2026 року порівняно з аналогічними періодами 2024 і 2025 років зросла майже в 2 рази (з 1,9 до майже 4,0 млрд грн). Висновки про доцільність проведення перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки» складено в 44,6 відс. випадків встановлення ризиків, а кількість ухвалених рішень про проведення таких перевірок — 71,8 відс. кількості складених висновків				

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
 06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
 Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
 Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
 Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
5 Чи забезпечили податкові органи ефективне та результативне виконання повноважень щодо проведення перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»				
5.1	Чи були ефективними рішення податкових органів про проведення документальних позапланових перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки»	Критерій 1. Продовження строку проведення документальної позапланової перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки» є обґрунтованим	Відповідає	Протягом періоду, що досліджувався, ТО ДПС продовжено 11 позапланових документальних перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки» відповідно до пунктів 1 і 2 розділу IV Порядку № 344 та зупинено 4 — відповідно до абачу третього пункту 82.4 статті 82 ПКУ. Перевірки продовжено на 12 місяців у двох випадках і на 6 місяців — в 9 випадках
		Критерій 2. У 95 відс. завершених перевірок про результати перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки» встановлено порушення	Відповідає	Протягом 2023 – I кварталу 2026 року ТО ДПС за всіма (100 відс.) завершеними 92 позаплановими документальними перевірками щодо дотримання принципу «витягнутої руки» встановлені порушення
Загальний коментар Рішення податкових органів про проведення документальних позапланових перевірок щодо дотримання принципу «витягнутої руки» були ефективними: за всіма (100 відс.) завершеними позаплановими документальними перевірками щодо дотримання принципу «витягнутої руки» встановлені порушення. Строки продовження таких перевірок визначено в межах встановлених законодавством.				
5.2	Якою мірою були результативними перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки»	Критерій 1. 80 відс. донарахованих за результатами перевірок сум податку на прибуток підприємств або зменшення збитків узгоджені	Не відповідає	За результатами 92 завершених перевірок у 2023 – I кварталі 2026 року донараховано 4,5 млрд грн грошових зобов'язань, узгоджено з платниками податків 44,2 млн грн, або 1,0 відсотка. Крім того, за результатами цих перевірок зменшено збитків на суму 3,6 млрд грн, узгоджено з платниками податків 204,4 млн грн, або 5,7 відсотка. Низький показник узгодження платниками податків донарахованих сум зумовлений оскарженням рішень податкових органів у судовому порядку
		Критерій 2. 90 відс. узгоджених за результатами перевірок сум податку на прибуток підприємств сплачені до бюджету	Частково відповідає	У 2023 – I кварталі 2026 року за результатами проведених перевірок сплачено до бюджету 31,1 млн грн, що становило 70,3 відс. узгоджених сум
		Критерій 3. Частка прийнятих рішень на користь податкових органів за результатами	Частково відповідає	Протягом періоду, що досліджувався, платники податків у межах адміністративного оскарження подали до ДПС 61 скаргу на загальну суму 4,9 млрд грн (донараховані грошові зобов'язання та зменшення розміру збитків). В 2023 році з 2 розглянутих скарг

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
		адміністративного оскарження щорічно зростає не менше як на 1 відсотковий пункт		ухвалено на користь податкового органу 2 рішення (100 відс.), у 2024 році з 26 скарг — 24 (92 відс.), в 2025 році з 21 скарги — 21 (100 відс.), в I кварталі 2026 року з 12 скарг — 11 рішень (92 відс.). Динаміка частки ухвалених рішень на користь податкових органів за результатами адміністративного оскарження протягом періоду, що досліджувався, коливалась: у 2024 році порівняно з попереднім роком зменшилась на 8 відс. пунктів, у 2025 році — зросла на 8 відс. пунктів, у I кварталі 2026 року — знову зменшилась на 8 відс. пунктів
		Критерій 4. Частка прийнятих рішень на користь податкових органів за результатами судового оскарження щорічно зростає не менше як на 1 відсотковий пункт	Частково відповідає	Протягом періоду, що досліджувався, в судовому оскарженні перебувало 48 ППР, прийнятих ТО ДПС за результатами перевірок щодо дотримання принципу «втягнутої руки». Предметом цих оскаржень були застосовані ТО ДПС методи встановлення відповідності умов КО принципу «втягнутої руки», перелік платників податків, відібраних ними для зіставності показника рентабельності підприємства, а також правомірність проведення перевірок. За результатами розгляду цих судових справ щодо 12 справ ухвалені остаточні судові рішення, з яких 11 (91,7 відс.) — на користь платників податків (5 і 6 справ у 2023 і 2024 роках відповідно) та одна справа (8,3 відс.) — на користь податкового органу у 2024 році. Через скасування рішень податкових органів до бюджетів не надійшло 292,9 млн грн податку на прибуток підприємств. Як наслідок, у 2024 році частка ухвалених рішень на користь податкових органів зросла на 14,3 відс. пунктів порівняно з 2023 роком, тому в цій частині критерій частково виконано. Водночас у 2025 році та I кварталі 2026 року відповідні показники відсутні (0 справ)
		Критерій 5. Співвідношення суми судового збору, сплаченого податковими органами, до суми фактичних надходжень податку на прибуток підприємств до бюджету, донрахованих за результатами податкового контролю за ТЦУ, що оскаржувались платниками податків, щорічно зменшується не менше як на 1 відсотковий пункт	Частково відповідає	Встановлено, що в ДПС відсутня узагальнена інформація щодо сплачених сум судового збору у розрізі видів судових справ. Аналізом інформації 8 ТО ДПС (об'єктів контролю) встановлено: протягом 2023 – I кварталу 2026 року 5 ТО ДПС сплачено 756,7 тис. грн судового збору, а також 359,9 тис. грн додаткових витрат, пов'язаних із супроводженням судового розгляду, за рахунок бюджетних асигнувань, з них: у 2023 році — 95,2 тис. грн судового збору, надходжень до бюджету податку на прибуток підприємств, донрахованого за результатами податкового контролю за ТЦУ, не було; у 2024 році — 164,1 тис. грн судового збору, до бюджету сплачено 5,95 млн грн; у 2025 році — 382,9 тис. грн судового збору, надходжень до бюджету не було; у I кварталі 2026 року — 114,6 тис. грн судового збору, надходжень до бюджету не було

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Питання / підпитання аудиту	Критерії аудиту	Відповідає / не відповідає / частково відповідає	Результат виконання
Загальний коментар Перевірки щодо дотримання принципу «втягнутої руки» не були результативними, значна їх частина оскаржувалася в судовому порядку. За результатами судового розгляду щодо 12 справ ухвалені остаточні судові рішення, з яких 11 — на користь платників податків та лише одна — на користь податкового органу. Як наслідок, донараховані за результатами перевірок грошові зобов'язання в сумі 293,0 млн грн скасовані остаточними судовими рішеннями.				
6	Наскільки ефективним є обмін податковою інформацією з питань ТЦУ з компетентними органами іноземних держав			
		Критерій 1. Структурні підрозділи ДПС здійснюють взаємодію у процесі організації обміну податковою інформацією з питань ТЦУ за спеціальними запитами відповідно до визначеного ДПС порядку	Частково відповідає	Виявлені недотримання встановлених Порядком № 1043 термінів та затримки на усіх етапах обміну інформацією з КОІК за спеціальними запитами. Головним виконавцем не дотримані такі терміни: повернення проектів запитів на доопрацювання ініціаторам — у 50 відс. випадків; опрацювання та надсилання запитів до КОІК — у 41,8 відс. запитів, надісланих до травня 2025 року (вимога — 30 днів), та у 44,2 відс. запитів після цієї дати (вимога — 60 днів); пересилання відповіді від КОІК ініціатору з травня 2025 року — у 2,2 відс. відповідей (до травня 2025 року не встановлено терміну). Термін для доопрацювання запитів їх ініціаторами, встановлений у грудні 2023 року (15 днів), недотриманий у 76,2 відс. випадків, зі змінами з травня 2025 року (30 днів) — дотриманий щодо всіх запитів, доопрацьованих після цієї дати
		Критерій 2. Не менше 80 відс. отриманих ДПС від КОІК відповідей з податковою інформацією були використані та мали практичний результат	Частково відповідає	Інформація, отримана від КОІК, зумовила практичні результати у 68,7 відс. їх відповідей. Аудитом встановлено: в 44,9 відс. відповідей, за якими настали практичні наслідки, забезпечений фінансовий ефект у сумі близько 3,0 млрд грн, з них 1,1 млрд грн підтверджені аудитом та узгоджені з платниками податків. При цьому не підтверджено отримання 14,0 відс. фінансових наслідків (або 415,0 млн грн) за рахунок використання інформації від КОІК
Загальний коментар За результатами обміну податковою інформацією з питань ТЦУ з КОІК практичні наслідки настали за 68,7 відс. відповідей. При цьому в 44,9 відс. відповідей, за якими настали такі наслідки, забезпечений фінансовий ефект у сумі близько 3,0 млрд грн, з них 1,1 млрд грн підтверджені аудитом та узгоджені з платниками податків. Аудитом не підтверджене отримання 14,0 відс. фінансових наслідків (або 415,0 млн грн) за рахунок використання інформації від КОІК. ДПС не отримала відповіді на 19,1 відс. запитів, за якими термін відповіді настав. Це призвело до невикористання відповідей від КОІК та завершення 13 перевірок щодо дотримання принципу «втягнутої руки» до отримання таких відповідей				

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BV109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Багатостороння угода CbC	Багатостороння угода компетентних органів про автоматичний обмін звітами в розрізі країн (Multilateral Competent Authority Agreement on the Exchange of Country-by-Country Reports), дата вчинення 27.01.2016, приєднання — 03.11.2022, набрання чинності для України з 04.07.2024
ГУ ДПС	Головне управління Державної податкової служби України
Департамент ТЦУ	Департамент трансфертного ціноутворення Державної податкової служби України
Держмитслужба	Державна митна служба України
Директива Ради (ЄС) ATAD	Директива Ради (ЄС) 2016/1164/ЄС від 12.07.2016 про встановлення правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку (ATAD 1), зі змінами, внесеними Директивою Ради (ЄС) 2017/952 від 29 травня 2017 року (ATAD 2)
Договір № 153	Договір від 29.05.2023 № 2023/4-3-153 про надання послуг з розробки об'єкта інтелектуальної власності програмного забезпечення інформаційно-комунікаційної системи «Автоматизована система роботи з великими масивами даних для проведення аналізу ризиків з трансфертного ціноутворення», укладений між Центральним агентством з управління проєктами (СРМА), Державною податковою службою України та ТОВ «ІНТЕЛЕКТ-СОФТ»
Документація з ТЦУ, майстер-файли	Документація з трансфертного ціноутворення, глобальна документація з трансфертного ціноутворення (майстер-файли)
ДПС, Служба	Державна податкова служба України
ЄРПН	Єдиний реєстр податкових накладних
ЄС	Європейський Союз
Закон № 3813	Закон України від 18 червня 2024 року № 3813-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства»
Звіт про КО	Звіт про контрольовані операції
Звіт у розрізі країн МГК	Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній
ІКС ДПС	Інформаційно-комунікаційна система Державної податкової служби України
ІКС «BigData TP», Система	Інформаційно-комунікаційна система «Автоматизована система роботи з великими масивами даних для проведення аналізу ризиків з трансфертного ціноутворення»
МГК	міжнародні групи компаній
МУ ДПС	міжрегіональне управління по роботі з великими платниками
Мінфін	Міністерство фінансів України
КО	контрольовані операції
КОІК	компетентні органи іноземних країн (держав), іноземні компетентні органи
Настанови ОЕСР у редакції 2022 року	Настанови Організації економічного співробітництва та розвитку щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations) від 20 січня 2022 року
НСДУ 2030	Національна стратегія доходів до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1218-р
МВФ	Міжнародний валютний фонд
ОЕСР	Організація економічного співробітництва і розвитку

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

Онлайн-опитування	Онлайн-опитування працівників структурних підрозділів з трансфертного ціноутворення ДПС та її територіальних органів, на які покладені повноваження щодо здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням, з питань організації цього процесу (всього 159 респондентів)
Перевірка щодо дотримання принципу «витагнутої руки»	Документальна позапланова перевірка щодо дотримання платниками податків принципу «витагнутої руки»
Підсистема «АОПІ»	Підсистема «Автоматичний обмін податковою інформацією» Інформаційно-комунікаційної системи «Міжнародний автоматичний обмін інформацією»
Підрозділ ТЦУ	структурний підрозділ з трансфертного ціноутворення
План дій BEPS	План протидії практикам розмивання оподатковуваної бази й виведення прибутку з-під оподаткування
ПКУ	Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI
Повідомлення про участь у МГК	Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній
Попередній перелік	Попередній перелік платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входять до міжнародної групи компаній
Порядок № 706	Порядок проведення моніторингу контрольованих операцій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 14 серпня 2015 року № 706, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 вересня 2015 року за № 1055/27500
Порядок № 8, форма № 8	Порядок складання Звіту про контрольовані операції, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18 січня 2016 року № 8, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 лютого 2016 року за № 187/28317
Порядок № 344	Порядок проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витагнутої руки», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 10 березня 2016 року № 344, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01 квітня 2016 року за № 497/28627
Порядок № 230	Порядок організації належного використання інформації, що міститься у звітах у розрізі країн міжнародних груп компаній, затверджений наказом Державної податкової служби України від 13.04.2023 № 230
Порядок № 1043	Порядок взаємодії структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів щодо обміну податковою інформацією (крім автоматичного обміну) з іноземними компетентними органами, затверджений наказом Державної податкової служби України від 12.12.2023 № 1043
ППР	податкові повідомлення-рішення
Процедура MAP	Процедура взаємного узгодження (Mutual Agreement Procedure, або MAP)
Регламент експлуатації	Регламент експлуатації інформаційно-комунікаційної системи «Автоматизована система роботи з великими масивами даних для проведення аналізу ризиків з трансфертного ціноутворення», затверджений наказом Державної податкової служби України від 30.06.2025 № 677
Суб'єкти ЗЕД	суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності
ТО ДПС	територіальні органи Державної податкової служби України
ТЦУ	трансфертне ціноутворення

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему
«Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент
захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

РАХУНКОВА ПАЛАТА

2026

www.rp.gov.ua

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-40/25-1 від 29.09.2026 14:08
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 14.09 20 26 р. № 13246/5/99-00-02-02-03-05-1 На № _____ від _____ 20 ____ р.

Рахункова палата
(код згідно з ЄДРПОУ 00013540)

Державна податкова служба України опрацювала проєкт Звіту про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень», отриманий листом Рахункової палати від 04.09.2026 № 06-2642 (вх. ДПС № 72249/5 від 04.09.2026), та, керуючись статтею 35 Закону України «Про Рахункову палату», надає зауваження до нього.

Додаток: на 37 арк. в 1 прим.

В. о. Голови

Леся КАРНАУХ

Гарник Маріанна 247 33 42

Рахункова палата
№ 2184/05 від 15.09.2026 14:38

К
Державна податкова служба України
13246/5/99-00-02-02-03-05-1 від 14.09.2026

Зауваження
до проєкту Звіту про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень»
Державної податкової служби України

№ з/п	Зміст порушень і недоліків, виявлених Рахунковою палатою	№ сторінки проєкту Звіту	Зауваження ДПС та їх обґрунтування	Примітки
1	2	3	4	5
1	Проведення податковими органами моніторингу КО призвело до самостійного коригування платниками податків своїх податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на 21,9 млрд гривень	5	Зазначена сума у розмірі 21,9 млрд грн відображає обсяг збільшення об'єкта оподаткування (фінансового результату до оподаткування), а не суму податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств. З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу	
2	Таким чином, система податкового контролю за ТЦУ не забезпечила належного рівня ефективності та результативності. Це спричинено: 1) недосконалістю нормативно-правової бази, яка лише частково враховує сучасні стандарти ОЕСР та ЄС. Методичне забезпечення детально охоплює переважно контроль за операціями із сировинними товарами, які становлять близько п'ятої частини загального обсягу КО, водночас значна частина операцій з послугами, фінансовими інструментами, нематеріальними активами та іншими видами діяльності залишається без належних методичних алгоритмів контролю. Це обмежувало можливості податкових органів щодо формування належної доказової бази та створювало правову невизначеність для платників податків	6	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Трансфертне ціноутворення є одним із найскладніших інструментів міжнародного податкового контролю. Відповідно до базових принципів Настанов ОЕСР, застосування правила «витагнутої руки» потребує глибокого багатофакторного економічного та функціонального аналізу. На сьогодні податковий контроль за операціями із сировинними товарами справді має найвищий ступінь алгоритмізації. Це об'єктивно зумовлено наявністю відкритих біржових котирувань, даних цінових агентств та загальновизнаних ринкових еталонів. Саме ці фактори дали можливість розробити та запровадити чіткі алгоритми аналізу, закріплені у Порядку встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу «витагнутої руки» (затверджено наказом Мініфіну від 18.01.2022 № 19). Натомість, операції з послугами та нематеріальними активами (НМА) мають абсолютно іншу економічну природу. Вони характеризуються унікальними властивостями та індивідуальними комерційними умовами. Їх аналіз об'єктивно не піддається стовідсотковому алгоритмуванню чи зведенню до єдиного універсального шаблону. Дослідження таких операцій потребує проведення глибокої експертної оцінки реально виконуваних функцій, задіяних активів та понесених ризиків сторін.	

			Відсутність жорстких методичних алгоритмів та «шаблонів» для таких операцій не є обмеженням чи недоліком доказової бази податкових органів. Навпаки, це є прямим свідченням дотримання ключового міжнародного принципу превалювання суті над формою. Підхід до аналізу визначається з урахуванням економічної суті кожної конкретної операції та відповідно до міжнародних стандартів. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
3	2) незавершення цифрової трансформації контролю. Впровадження ІКС «BigData TP» дало змогу централізувати значні обсяги інформації та пришвидшити аналіз окремих операцій, проте Система не забезпечує комплексної автоматизованої оцінки ризиків для більшості видів КО. Значна частина інформації обробляється вручну, можливості інтеграції із зовнішніми джерелами даних залишаються обмеженими. Як наслідок, працівники податкових органів змушені здійснювати аналіз у ручному режимі поза ІКС «BigData TP», що збільшує часові витрати, навантаження на персонал та створює ризик допущення помилок	6	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Завдяки ІКС «Big Data TP» повністю автоматизовано найбільш трудомісткі первинні етапи: збір, структурування, масовий скринінг та автоматичну ідентифікацію потенційних ризиків на макро- та середньому рівнях для майже всіх видів операцій. На середньому рівні система успішно виокремлює базовий масив потенційних відхилень. Це дає змогу звільнити ресурс інспекторів від технічної роботи й перенаправити його на змістовний економічний аналіз конкретних операцій на мікроекономічному рівні. Контроль у сфері ТЦ має експертно-аналітичний характер, який не піддається стовідсотковій алгоритмізації. Спроба повністю автоматизувати прийняття рішень призведе до системних помилок, оскільки ІТ-система оперує агрегованими даними звітності й не здатна самостійно оцінити індивідуальні комерційні реалії (сутність операцій), реальний розподіл ризиків та функцій між контрагентами без експертного вивчення договорів. Модель ДПС (автоматичний скринінг на верхніх рівнях та глибокий експертний аналіз на мікрорівні) повністю відповідає міжнародним стандартам контролю. Автоматизована інтеграція з комерційними базами даних та міжнародними агенціями (Refinitiv, Argus Media, S&P Global Platts тощо) є об'єктивно неможливою з таких причин: - юридичні обмеження: бази даних є об'єктами суворого авторського права, а ліцензійні умови провайдерів прямо забороняють автоматичний видобуток даних (API-скрейпінг); - технічна неструктурованість: інформація від агенцій постачається в унікальних форматах (спеціалізовані звіти, котирувальні листи, PDF, Excel), які не мають єдиного стандарту та регулярно змінюються провайдерами; - раціональність ІТ-ресурсів: масове автоматичне	

			завантаження терабайтів глобальної світової аналітики та котирувань в систему є вкрай неефективним з точки зору навантаження на сервери. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
4	3) низькою результативністю контрольно-перевірочної роботи. Ризики ТЦУ щодо КО платників податків, які були ідентифіковані як ризиковані моніторингом КО, переважно підтверджувались за результатами контрольно-перевірочної роботи. Однак якість зібраної під час перевірок доказової бази була низькою. Більшість перевірок досліджувала КО, здійснені у минулих роках та, як правило, з сировинними товарами (агропродукція, метал, паливо), поза увагою залишилась значна частина інших ризикових КО. Як наслідок, велика кількість ППР була оскаржена платниками податків у судовому порядку, а переважна більшість остаточних судових рішень ухвалена на користь платників податків	6	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. У разі встановлення ризиків з ТЦ контролюючі органи вживають заходів комплаєнсу, зокрема залучення платників до самостійного коригування, а також вживають відповідних контрольно-перевірочних заходів. Доказова база під час дослідження операцій із сировинними товарами може бути зібрана в менш короткий проміжок часу, ніж за іншими операціями, оскільки аналіз таких операцій може потребувати більш значного часу дослідження. Тому перевірки з ТЦ організовувалися з урахуванням найбільш максимально зібраної та дослідженої доказової бази щодо наявності ризиків з ТЦ. Слід зазначити, що формування судової практики є динамічним процесом, становлення якої ще триває. Також на відпрацювання контрольованих операцій за минулі періоди впливають об'єктивні обставини, зокрема напрацювання необхідної доказової бази та запровадження мораторію на проведення перевірок. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
5	4) недостатнім використанням потенціалу міжнародного обміну податковою інформацією. Отримані від КОІК відомості у 50 відс. перевірок, за якими направлено запити до КОІК (13 перевірок із 26), надходили після їх завершення. Крім того, за двома із 5 судових справ, за якими прийнято остаточні рішення, відповіді від КОІК не використовувалися під час судового супроводу спорів з платниками податків. Це послаблювало доказову базу податкових органів і зменшувало практичну ефективність одного з найважливіших інструментів податкового контролю за ТЦУ	6	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Під час проведення перевірки податковий орган формує доказову базу та приймає обгрунтоване рішення на підставі наявних зібраних фактів, що свідчать про порушення платниками податків чинного законодавства. Слід зазначити, що інформація від компетентних органів іноземних держав не є безальтернативною умовою для фіксації порушення та висновки щодо їх наявності можуть бути викладені в акті перевірки на підставі аналізу документів, наданих платником податків під час проведення перевірок, а також, на підставі податкової інформації, зібраної в інший спосіб, передбачений ПКУ. При цьому слід зазначити, що розкриття інформації, отриманої у межах міжнародного обміну, здійснюється з урахуванням вимог міжнародних договорів щодо захисту інформації з обмеженим доступом та процесуальних	

			особливостей судового розгляду. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
6	Не імплементовано / не застосовується Методи розподілення прибутку, аналізу відповідності умов фінансових операцій між нерезидентами і їх постійними представництвами принципу «витягнутої руки», вартісної оцінки нематеріальних активів (редакція 2022 року)	12	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Застосування методу розподілення прибутку вже фактично запроваджено та діє відповідно до підпункту 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 ПКУ. Аналогічно податковий контроль за фінансовими операціями та операціями з нематеріальними активами здійснюється податковими органами на загальних підставах згідно із чинними нормами статті 39 ПКУ. Нові редакції Настанов ОЕСР не встановлюють для України нових об'єктів контролю (таких як НМА чи фінансові операції), а лише розширюють та поглиблюють методологічний погляд на їх економічну оцінку. На практиці податкові органи вже безпосередньо використовують актуальні Настанови ОЕСР під час дослідження контрольованих операцій. Законопроект, оприлюднений Мінфіном 24.02.2026, має на меті повну системну адаптацію норм ПКУ до Настанов ОЕСР у редакції 2022 року. Його завданням є удосконалення та деталізація вже діючих механізмів, а не первинне запровадження методу розподілення прибутку чи контролю за специфічними операціями. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
7	Не імплементовано / не застосовується Скасування податкових пільг для доходів іноземних компаній, місце фактичного управління яких розташоване в Україні; оподаткування приросту капіталу при виведенні активів; загальне правило протидії ухиленню від сплати податків – GAAR; гібридні розбіжності	12	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Зазначені інструменти Директиви ATAD (правила визначення місця фактичного управління, GAAR, exit tax, гібридні розбіжності) належать до загальної системи міжнародного оподаткування та є окремими заходами з протидії розмиванню податкової бази (у межах кроків плану BEPS). Ці правові механізми є абсолютно самостійними інструментами, які жодним чином не є складовою правил чи методології трансфертного ціноутворення (стаття 39 ПКУ). Відповідно стан імплементації цих норм у податкове законодавство України не впливає на ефективність та не стосується безпосередньо процедур податкового контролю за ТЦ. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	

8	Граничні строки для окремих етапів процедури; доступність процедури у випадках адміністративного та судового оскаржень; можливість розгляду справи компетентним органом України в односторонньому порядку; з 2022 року ініційовано 4 справи, жодної ще не закрито	12	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує виключити слова «з 2022 року ініційовано 4 справи, жодної ще не закрито», з огляду на таке. Згідно з положеннями чинних Конвенцій про уникнення подвійного оподаткування (які відповідно до статті 9 Конституції України та пункту 3.1 статті 3 ПКУ є частиною національного законодавства), статус Компетентного органу для проведення процедури взаємного узгодження (МАР) належить Міністерству фінансів України або його уповноваженому представнику. Департамент трансфертного ціноутворення ДПС не залучався до супроводження згаданих 4 справ, оскільки безпосереднє проведення цих процедур не належить до його компетенції. Включення цього твердження як недоліку до Звіту про аудит ДПС є необґрунтованим	
9	Можливість ініціювання процедури не тільки ВПП, а й КОІК; граничні строки для окремих етапів процедури; запровадження «критичних припущень», недотримання яких є підставою для визнання договору АРА нікчемним або його припинення. До ДПС за процедурою надійшла одна заява, її розгляд триває	12	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує текст абзацу виключити повністю, оскільки оцінка наведених недоліків виходить за межі компетенції ДПС і суперечить правовій природі процедури АРА. Аргументація: 1. Розробка змін до ПКУ належить до компетенції Мінфіну (законопроект № 15518 вносить відповідні зміни саме до ПКУ). ДПС зі свого боку брала активну участь в експертних обговореннях. 2. Відповідно до Настанов ОЕСР та пункту 7 Порядку (постанова КМУ від 28.10.2021 № 1114), ініціювання процедури АРА є виключно добровільним правом платника податків. Ініціювання цієї процедури іноземними компетентними органами (КОІК) Настановами ОЕСР не передбачено. 3. Тривалість розгляду наявної заяви зумовлена необхідністю ґрунтовного аналізу та очікуванням відповідей від КОІК	
10	Для виконання цих зобов'язань прем'єр-міністрами надавались відповідні доручення, в яких виконавцем визначений Мінфін, співвиконавцем – ДПС, проте своєчасне виконання цього структурного маяка Уряд України не забезпечив насамперед внаслідок довготривалого процесу доопрацювання законопроектів та узгодження їх із зацікавленими сторонами.	13	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує після слів «Уряд України не забезпечив» додати слова «(через тривалі процеси погодження на рівні Міністерства фінансів України)». Оскільки дотримання термінів виконання структурних маяків Меморандумів із МВФ та внесення законопроектів до Верховної Ради належить до компетенції Мінфіну та Кабінету Міністрів України. ДПС не є суб'єктом законодавчої ініціативи, проте	

	Законопроект щодо удосконалення процедур МАР та АРА 17.08.2026 подано Урядом України на розгляд Верховної Ради України за реєстр. № 15518		повністю та своєчасно виконала функцію співвиконавця, надавши пропозиції та зауваження до проекту закону № 15518 під час його підготовки	
11	Як наслідок, податкові органи не мають належного методологічного забезпечення для здійснення аналізу більшості видів КО, що суттєво знижує ефективність моніторингу та податкового контролю за ТЦУ загалом	15	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Базова методологія прямої дії закріплена у статті 39 ПКУ. Під час дослідження та аналізу специфічних видів КО (послуги, НМА, фінансові операції тощо) податкові органи повноцінно використовують Настанови ОЕСР, які є фундаментальним, вичерпним та визнаним у всьому світі методологічним керівництвом. Методологічна підтримка не обмежується лише нормативними документами. ДПС на постійній основі забезпечує підвищення кваліфікації інспекторів. Для працівників територіальних органів ДПС регулярно проводяться спеціалізовані лекції та навчальні заняття. Крім того, методологічна спроможність аудиторів систематично посилюється завдяки міжнародному співробітництву, зокрема через проведення спільних тренінгових сесій із залученням експертів ОЕСР. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
12	Крім того, це ускладнює можливість дотримання платниками податків правил ТЦУ при здійсненні цих видів КО	15	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Згідно з нормами статті 39 ПКУ обов'язок обґрунтовувати відповідність умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» покладено виключно на платника податків, який володіє всією повнотою первинної комерційної інформації щодо власної діяльності. Правила ТЦ, перелік методів та критерії зіставності чітко, вичерпно та однозначно визначені у національному законодавстві – Податковому кодексі України, а також у Настановах ОЕСР, які є загальноприйнятими правилами для багатьох країн. Ця законодавча рамка є абсолютно достатньою для будь-якого сумлінного платника податків для належного виконання своїх податкових обов'язків. Внутрішні інструкції ДПС не є правилами для платників податків. Внутрішні алгоритми та методичні рекомендації ДПС визначають дії податкового інспектора під час здійснення контрольних-перевірочних заходів. Вони не є нормативно-правовими актами, не встановлюють нових правил поведінки для бізнесу та платників податків,	

			а тому їх наявність чи відсутність об'єктивно не може ускладнювати платникам дотримання вимог закону. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
13	Невизначення чітких алгоритмів і методики здійснення податкового контролю за значною частиною КО створює ризики неохоплення їх належним моніторингом, знижує ефективність податкового контролю за ТЦУ та призводить до втрати потенційних доходів бюджету	15	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Твердження про «втрату потенційних доходів бюджету» побудовано на визначенні наявності ризиків, тому доречним є визначити «ризик втрати потенційних доходів бюджету». З факту «відсутності алгоритму моніторингу» логічно не впливає факт «порушення платником податкового законодавства». Втрата доходів бюджету виникає виключно тоді, коли бізнес порушує принцип «витягнутої руки». Якщо платник сумлінний і ціни в КО відповідають ринковим, бюджет не втрачає, незалежно від того, чи є у ДПС алгоритм автоматичного контролю цієї операції. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
14	Фрагментарність автоматизованих алгоритмів податкового контролю за ТЦУ. Отже, це зумовлює тривалість опрацювання звітності і документації з питань ТЦУ та ризики допущення помилок, які можуть впливати на ухвалення управлінських рішень	17	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Імплементація в ІКС «BigData TP» лише двох методів ТЦ (ПНЦ та чистого прибутку) зумовлена об'єктивними чинниками. Ці методи ґрунтуються на стандартній податковій та фінансовій звітності, що дає змогу їх алгоритмізувати. Застосування інших методів потребує детального аналізу первинних документів, внутрішнього обліку та калькуляцій витрат платника і його контрагентів, до яких система не має автоматизованого доступу. Документація з ТЦ подається у довільній формі. Вона є неструктурованим масивом інформації, який містить розгорнуті описи бізнес-процесів, специфічні комерційні факти, детальний функціональний аналіз та об'ємні копії первинних документів. Жодна ІТ-система не здатна автоматично зчитувати, алгоритмізувати та робити висновки на основі такого неструктурованого описового масиву. Часові витрати на опрацювання документації з ТЦ є не наслідком неефективності, а об'єктивною необхідністю. Саме експертний, а не машинний, аналіз унікальних багатосторінкових документів та індивідуальних комерційних реалій є необхідним процесом для мінімізації ризиків допущення помилок і забезпечення прийняття обґрунтованих рішень.	

			Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
15	Обмеженість інтеграції з базами даних державних органів, установ та організацій. Проблеми імпорту зовнішніх даних цінової інформації. Це створило правово-технічну невизначеність, нівелювало обов'язковість інтеграції ІКС «BigData TP» із зовнішніми джерелами аналітичної і цінової інформації та унеможливило автоматичний розрахунок ризиків за сировинними товарами на мікроекономічному рівні	18	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Щодо твердження «унеможливило автоматичний розрахунок ризиків за сировинними товарами на мікроекономічному рівні» слід зазначити таке. Повна автоматизація розрахунку ризиків на мікроекономічному рівні є технічно неможливою та суперечить методології ТЦ. Для коректного порівняння цін необхідно здійснювати індивідуальні коригування умов операцій (зокрема, щодо фізичних характеристик, умов постачання, обсягів, базисів тощо). Жодна ІТ-система не здатна зробити це автоматично, оскільки такі коригування зіставності потребують залучення експертного аналізу. Архітектура системи побудована таким чином, що на макро- та середньому рівнях здійснюється автоматизований скринінг і виокремлення базового масиву потенційних відхилень. Мікроекономічний рівень спеціально передбачає точковий аналіз конкретних операцій фахівцем. Саме на цьому етапі інспектор вручну враховує індивідуальні комерційні реалії та здійснює необхідні коригування. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
16	Технічні обмеження електронного документообігу та неповне або несвоєчасне введення ТО ДПС інформації щодо стану здійснення податкового контролю за ТЦУ. Аудит засвідчив, що обмежена пропускна спроможність ІКС «Електронний кабінет» (5 МБ) та ІКС «Управління документами» (10 МБ) не давала можливості платникам податків надсилати на запити податкових органів інформацію та документацію з ТЦУ та майстер-файли в електронному вигляді. Листування ДПС та її ТО з платниками податків, які виявили бажання та подали заяви про взаємодію через Електронний кабінет, здійснювалось переважно у паперовому вигляді, що зумовлювало збільшення часових та трудових витрат ТО ДПС на проведення моніторингу КО та ризики допущення їх посадовими особами помилок або ухвалення ними необґрунтованих	19	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Формат отримання документації з ТЦ (електронний чи паперовий) жодним чином не впливає на час та трудові ресурси, необхідні для її опрацювання. Документація з ТЦ та глобальна документація (майстер-файли) складаються платниками у довільній формі. Вони містять значний обсяг неструктурованого тексту, описів бізнес-процесів, функціонального аналізу та первинних документів, а також, копії певних документів. Така інформація об'єктивно не підлягає автоматичному машинному розпізнаванню та алгоритмізації, а тому потребує глибокого експертного аналізу фахівцем незалежно від того, надана вона на папері чи у вигляді файла. Якість податкового контролю та обґрунтованість висновків інспектора залежать від змістовної частини поданої документації, а не від технічного каналу її передачі. Разом із цим в ІКС «Управління документами» забезпечено можливість завантаження файлів у форматах pdf, doc, docx, xls,	

	управлінських рішень		xlsx, zip та інших. Максимальний обсяг одного файлу становить до 20 Мб, при цьому обмеження щодо загальної кількості файлів для завантаження в одну реєстраційно-моніторингову картку відсутні. Меню «Листування з ДПС» приватної частини ІКС «Електронний кабінет» забезпечує платникам можливість відправляти до органів ДПС кореспонденцію у вигляді файлу у форматі pdf розміром 10 МБ. Зазначені параметри ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» є максимальними при наявних архітектурі та технологічному стеку цих ІКС. Рекомендації щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» не приймаються, оскільки це вимагатиме перепроєктування зазначених ІКС, що потребуватиме значних фінансових, часових та людських ресурсів. Водночас можуть розглядатись інші технології отримання інформації для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ (запровадження окремого супровідного електронного документа за стандартом документа електронної звітності XML з додатками довільного формату розміром, що дасть змогу здійснити підписання КЕП). Але такі підходи потребують попереднього дослідження та, можливо, змін до нормативно-правових актів. З огляду на зазначене рекомендацію «3. Забезпечити збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ» пропонуємо виключити. Щодо речення «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена» Результатів оцінки відповідності/невідповідності критерію аудиту пункту 2.3 Критерій 2 зазначаємо, що для напівструктурованої інформації не можливо застосовувати автоматизовану обробку, в цьому випадку все одно має залучатись фахівець. Тому потребує виключення текст «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»	
17	Як наслідок, ІКС «BigData TP» не забезпечила створення єдиного автоматизованого середовища для оцінки ризиків ТЦУ. Працівники податкових	19	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Ефект від впровадження ІКС «Big Data TP» полягає в	

	органів проводять основний аналіз щодо недотримання принципу «втягнутої руки» вручну поза межами Системи, що знижує оперативність податкового контролю за ТЦУ та спричиняє ризики ухвалення необґрунтованих управлінських рішень		оптимізації аналітичних процесів, а не у механічному автоматичному прийнятті рішень. Система успішно забезпечує єдине середовище для масового скринінгу та ідентифікації потенційних відхилень на макро- та середньому рівнях. Це звільняє ресурс інспекторів від технічної роботи й дає можливість зосередитись на змістовному економічному аналізі. Твердження про те, що проведення основного аналізу вручну є проблемою, суперечить міжнародній методології. Згідно зі статтею 39 ПКУ та Настановами ОЕСР, оцінка відповідності принципу «втягнутої руки» потребує обов'язкового проведення детального функціонального аналізу (оцінки розподілу ризиків, функцій та активів), цільового відсіювання зіставних компаній та індивідуальних коригувань. Цей точковий мікроекономічний аналіз може бути виконаний лише фахівцем, а не машиною. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
18	Результати аудиту засвідчили, що моніторинг КО податковими органами протягом 2023 року – I кварталу 2026 року продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект: платники податків самостійно збільшили свої грошові зобов'язання на 21,9 млрд гривень	20	Платники податків збільшили об'єкт оподаткування, тому правильний вираз: «платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування на 21,9 млрд гривень». З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу	
19	Водночас спостерігалось щорічне падіння співвідношення сум самостійно скоригованих платниками податків грошових зобов'язань до загального обсягу ризикових КО – з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році	20	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Визначений у звіті обсяг «ризикових КО» стосується ризиків дисципліни звітування (неподання, несвоєчасне подання або неповне декларування КО). Натомість самостійні коригування стосуються виключно дотримання принципу «втягнутої руки» (збільшення об'єкта оподаткування). Обсяг коригувань бази оподаткування об'єктивно не може мати прямої математичної залежності від обсягу операцій з формальними дисциплінарними порушеннями. Фактичні абсолютні показники свідчать не про падіння, а про стабільну ефективність моніторингу. Суми самостійних коригувань платниками фінансового результату становили: у 2023 році – 7,1 млрд грн; у 2024 році – 6,3 млрд грн; у 2025 році – 6,3 млрд гривень. Позитивна тенденція поточного періоду: у I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним	

			періодом минулого року. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
20	Аудит засвідчив неналежну якість і неповноту первинного аналізу та відбору ТО ДПС платників податків, які здійснювали КО або входили до складу МГК. Це пов'язано з недостатністю вичерпної та достовірної інформації про платників податків, операції яких підпадають під критерії контрольованих. Встановлено, що первинним відбором платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входили до МГК, щороку не охоплювалася частина таких платників. Так, згідно з аналізом даних ДПС кількість звітів про КО, яка мала бути подана платниками податків за звітні 2022–2024 роки відповідно до переліків, визначених ТО ДПС, була меншою за кількість фактично поданих звітів за ці роки на 5,4 відс.	22	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Відхилення на рівні 5,4 відс. є статистично незначною похибкою. Навпаки, цей показник свідчить про високу репрезентативність та ефективність скринінгу, який дає можливість на попередньому етапі ідентифікувати понад 94 відс. суб'єктів контролю. Попередні переліки формуються на основі наявних баз даних податкової та митної звітності. Однак існує категорія операцій, які об'єктивно неможливо виявити без доступу до первинної документації та даних бухгалтерського обліку. Це, зокрема, нарахування відсотків та роялті без їх фактичної виплати, а також надання послуг не платниками ПДВ, інформація про що відсутня в базах даних податкових органів та наявна виключно в платника податків (дані бухгалтерського обліку та первинні документи). Крім того, практика адміністрування свідчить про непоодинокі випадки помилкового подання звітів про КО платниками податків. Усвідомлюючи розміри штрафних санкцій за неподання звітності з ТЦ, платники податків часто подають звіти з метою перестрахування – навіть за тими операціями, які не підпадають під критерії контрольованих і, відповідно, правомірно не були включені ДПС до попередніх переліків. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
21	Аудит засвідчив, що ДПС не забезпечила належного контролю за відпрацюванням ТО ДПС ризиків несвоєчасності та неповноти звітування платниками податків, що призводило до накопичення невідпрацьованих ТО ДПС таких ризиків, виявлених у попередніх звітних періодах, та в подальшому – до необхідності спрямування ресурсів на їх відпрацювання. Це обмежувало своєчасність ухвалення необхідних управлінських рішень з метою реагування на ризики поточного звітного періоду та негативно впливало на ефективність моніторингу.	23	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Департамент ТЦ на постійній основі здійснює моніторинг результатів роботи територіальних органів (ТО) та регулярно направляє оглядові й інформаційно-аналітичні листи з детальним розбором виявлених недоліків та чіткими інструкціями щодо відпрацювання ризиків. Аудиторам були надані копії відповідних листів за весь досліджуваний період (зокрема: від 31.05.2023 № 12564/7/99-00-23-02-01-07, від 28.12.2023 № 32967/7/99-00-23-02-01-07, від 12.09.2024 № 25594/7/99-00-23-02-01-07, від 04.12.2025 № 28690/7/99-00-23-02-01-07, від 01.04.2026 № 1791/7/99-00-23-02-01-07 та інші). Крім того, стан відпрацювання ризиків систематично	

			виноситься на робочі наради, що фіксується протокольно. Накопичення невідпрацьованих ризиків є прямим наслідком тривалої дії законодавчого мораторію на проведення документальних перевірок (з 18.03.2020 по 31.07.2023). У цей період моніторинг проводився безперервно, що логічно призвело до накопичення масиву аналітичних матеріалів. Після скасування мораторію фізичне відпрацювання накопичених матеріалів у формі перевірок розпочалося одночасно, що створило граничне навантаження на обмежений штат ТО ДПС. Проведення контрольних заходів також об'єктивно ускладнюється перебуванням активів чи платників податків (їх посадових осіб) на тимчасово окупованих територіях або в зонах бойових дій, неможливістю створення безпечних умов для проведення перевірок тощо. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
22	Від платників податків отримано відповіді лише на 63,2 відс. направлених запитів, термін надання відповіді за якими настав. У всіх випадках ненадання відповідей на такі запити податковими органами проведено перевірки та застосовано штрафи. При цьому частка надання платниками податків відповідей на запити ТО ДПС із року в рік зменшувалась: від 89 відс. наданих відповідей на запити ТО ДПС у 2023 році до 39,0 відс. у 2025 році (29,0 відс. у I кварталі 2026 року). Стрімке падіння частки наданих платниками відповідей на запити податкових органів (з 89,0 відс. у 2023 році до 39,0 відс. у 2025 році) свідчить про системну втрату важелів впливу з їх боку та низьку превентивну функцію чинних штрафів за ненадання документації.	25, 26	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Зазначений висновок базується на проміжних даних та не враховує законодавчо встановлені строки і логістику документообігу між ДПС, її територіальними органами та платниками податків. Відповідно до чинного законодавства платник податків має 30 днів на надання відповіді з моменту фактичного отримання запиту. Враховуючи час на доставку запиту поштовою зв'язком та зворотну пересилку об'ємної документації, загальний цикл обміну є тривалішим. Відповідно до законодавства відповідь та документація надаються платником не до центрального апарату ДПС, а до територіального підрозділу (ТО ДПС), вказаного у запиті. Центральний апарат ДПС отримує та консолідує статистичну інформацію лише після того, як ТО ДПС фактично отримає документи та здійснить їх опрацювання. Це створює додатковий об'єктивний часовий лаг. Статистична інформація формувалася до завершення граничних строків за певним запитом (дані за 2025 рік надавались аудиторам у лютому 2026 року, а за I квартал 2026 року – у травні). На момент формування вибірки терміни надання, поштової доставки та внутрішнього звітування ТО ДПС щодо частини запитів ще фізично не настали. Фактичний рівень отриманих відповідей становить 85 відс. за 2025 рік та 71 відс. за I квартал 2026 року.	

			Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
23	Документування результатів аналізу За результатами аналізу звітів не складено жодного документу згідно вимог Порядку № 706 - 0/488	27	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Порядком № 706 не передбачено імперативного обов'язку складання окремих формалізованих документів (висновків, актів, довідок тощо) виключно за результатами аналізу звітів у розрізі країн МГК (CbC). Звіти CbC використовуються як додаткове джерело інформації та інструмент для комплексної ідентифікації потенційних ризиків ТЦ, а не як самостійний об'єкт, що потребує написання окремого формалізованого висновку. Неврахування результатів аналізу звітів CbC під час аналізу звітів про контрольовані операції за 2024 рік є передчасним. Звітна кампанія щодо подання звітів про КО за 2024 рік завершилася лише 01.10.2025. Враховуючи те, що період, який перевірявся Рахунковою палатою, обмежувався датою 01.04.2026, масштабні процеси комплексного моніторингу, зіставлення даних звітів про КО зі звітами CbC та формування переліків ризиків за 2024 рік ще фізично тривали. Оскільки остаточне опрацювання тривало, висновки про те, що інформація не врахована, передчасні. При цьому слід зазначити, що згідно з пунктом 7 розділу V Порядку проведення моніторингу контрольованих операцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.08.2015 № 706 (зі змінами), Департаментом проведено аналіз усіх поданих звітів CbC на наявність потенційних ризиків (індикаторів ризиків) трансфертного ціноутворення. За результатами проведеного аналізу розраховано індикатори ризиків: - станом на 01.04.2026 – щодо 488 звітів CbC; - станом на 01.09.2026 – щодо понад 1000 звітів CbC, отриманих від іноземних юрисдикцій. Результати проведеного аналізу (індикатори ризиків) використовуються під час оцінки ризиків, пов'язаних з трансфертним ціноутворенням, розмиванням податкової бази та виведенням прибутків з-під оподаткування. Територіальними органами ДПС при направленні запитів до платників податків відповідно до пункту 73.3 статті 73 Податкового кодексу України та ініціюванні запитів документації з трансфертного ціноутворення враховуються аналітичні матеріали щодо індикаторів ризиків, які були	

			підготовлені на підставі аналізу інформації зі звітів СбС. Крім того, аналітична інформація зі звітів СбС використовується під час доперевірочного аналізу та здійснення контролюно-перевірочних заходів. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
24	Як наслідок, фахівці Департаменту ТЦУ ДПС здійснюють оцінку розрахованих індикаторів ризиків на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. Це не відповідає рекомендаціям ОЕСР та створює ризики застосування фахівцями ДПС дискреційних повноважень при формуванні висновків щодо наявності ризиків ТЦУ. Довідково. У Посібнику щодо ефективної оцінки податкових ризиків ОЕСР (CbC Reporting – Handbook on Effective Tax Risk Assessment, OECD, 2017) зазначено, що кожен податковий орган повинен визначити, як найкраще використовувати звіти в розрізі країн МГК для проведення оцінки податкових ризиків, враховуючи свою систему оцінки ризиків, ресурси та пріоритети. Це включає визначення відповідних дій, які необхідно вжити після завершення оцінки ризиків, а також рівня або характеру потенційного податкового ризику, необхідного для ініціювання податкової перевірки або іншої діяльності з дотримання вимог	28	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Аналіз звітів у розрізі країн МГК базується на економічному аналізі операцій окремої групи компаній та не може використовувати універсальні шаблони. Кожна група компаній має унікальну бізнес-модель, функціональний профіль та галузеву специфіку. Застосування єдиних математичних порогів для усіх груп призведе до формального підходу, хибного спрацювання індикаторів щодо сумлінних платників або ж уникнення контролю за компаніями, які «підлаштували» свої показники під «затверджені порogi». Тому оцінка розрахованих ризиків здійснюється на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. ОЕСР не потребує встановлення порогових значень для автоматичного формування рішень. ОЕСР наголошує, що звіти у розрізі країн МГК є інструментом для оцінки ризиків і не можуть бути єдиною підставою для нарахування податків. Інформація звітів у розрізі країн МГК може вказувати на потенційні ризики, її недостатньо для висновків про невідповідність КО принципу «витягнутої руки». Аналіз звітів СбС на наявність індикаторів ризиків проводиться Департаментом відповідно до пункту 8 розділу V Порядку проведення моніторингу контрольованих операцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.08.2015 № 706 (зі змінами). Крім того, слід зазначити, що 26.03.2026 Департаментом було проведено онлайн-навчання за участі посадових осіб структурних підрозділів ТЦ ТО ДПС на тему «Визначення та застосування маркерів ризиків на підставі даних зі звітів у розрізі країн міжнародних груп компаній (СбС -звітність)», на якому було розглянуто алгоритми розрахунку індикаторів ризиків та можливості їх використання при проведенні моніторингу контрольованих операцій. За результатами такого навчання ТО ДПС були надіслані	

			роз'яснювальні матеріали щодо уніфікованих підходів до аналізу індикаторів ризику, які розраховуються на підставі звітів у розрізі країн міжнародних груп компаній та можливих шляхів їх використання (з наведення прикладів можливих ситуацій). Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
25	На ефективність та результативність КПР з питань ТЦУ негативно впливали, зокрема, недостатність доказової бази в актах перевірок внаслідок непроведення глибокого функціонального аналізу чи коректного підбору зіставних компаній та джерел інформації. Через адміністративне та судове оскарження платниками податків результатів більшості перевірок з питань ТЦУ фінансові наслідки для бюджету були незначними	29	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Зазначене зауваження ґрунтується на аналізі окремих судових рішень, ухвалених на користь платників податків. Екстраполяція результатів окремих судових справ на загальну якість актів ДПС без зазначення першоджерела призводить до неточного розуміння суті питання. Питання трансфертного ціноутворення (зокрема визначення достатньої глибини функціонального аналізу та критеріїв підбору зіставних компаній) є специфічними економічними категоріями, які мають виражений оціночний характер. Скасування податкового рішення судом відображає позицію суду за результатами оцінки доказів у межах змагального процесу. Це не є тотожним об'єктивному «непроведенню аналізу» з боку податкового органу. Судова практика у справах із ТЦ є складною та динамічною, і під час судового розгляду не завжди повною мірою враховується вся специфіка економічного моделювання та комерційних обставин, детально викладених в актах ДПС. Контрольно-перевірочні заходи є одним із засобів проактивного впливу на недобросовісних платників податків для стимулювання їх повернення в правове поле та мотивації здійснення ними заходів комплаєнсу. Тому наслідки щодо збільшення надходжень до бюджету повинні враховувати результати КПР, самостійне коригування платниками податків об'єкта оподаткування, а також формування податкової культури платників податків при здійсненні операцій, які підпадають під контрольовані, та дотриманні принципу «втягнутої руки» на етапі їх планування та здійснення. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
26	Кількість перевірок, які мали бути проведені – 1545	30	Фактично це кількість встановлених ризиків для відпрацювання, тому правильним є написання «встановлено ризиків», а не «кількість перевірок, які мали бути проведені».	

			З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
27	857,9 млн грн грошових зобов'язань, проте термін винесення ППР в цьому періоді не настав	30	Фактично сума грошових зобов'язань, за яким термін винесення ППР станом на 01.04.2026 не настав, становить 1,44 млрд гривень. З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
28	Серед причин не проведення 87 перевірок були: - у 79 випадках перевірки не розпочато через відсутність платників за адресою реєстрації, при цьому ДПС не вживала належних заходів щодо їх розшуку; - у 5 випадках – оскарження платниками податків наказів ТО ДПС про проведення перевірки щодо дотримання принципу «витягнутої руки»; - у 3 випадках – розшук платників податків	32	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Інформація щодо перевірок з питань дотримання принципу «витягнутої руки», у тому числі деталізовані дані щодо стану проведення цих перевірок та об'єктивних причин їх не проведення (відсутність за місцезнаходженням, оскарження наказів тощо), була надана листом ДПС від 10.06.2026 № 7926/5/99-00-23-02-01-05. ТО ДПС вживають усіх вичерпних заходів, що прямо передбачені чинним законодавством та відповідають їхнім функціональним повноваженням. Алгоритм дій у разі відсутності платника за місцезнаходженням регламентовано Методичними рекомендаціями, затвердженими наказом ДПС від 04.09.2020 № 470. В усіх без винятку випадках, щодо яких під час організації проведення перевірки було встановлено, що платник відсутній за адресою, інспекторами відповідно до наказу № 470 були складені акти про невстановлення місцезнаходження. Після складання цих актів уся відповідна інформація та матеріали були передані уповноваженим органам для здійснення подальшого розшуку. Податкова служба не є правоохоронним органом і не наділена інструментами для здійснення оперативно-розшукової діяльності. Тож заходи щодо фізичного розшуку осіб виходять за межі правового поля компетенції податкових органів. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
29	Порядком № 344 або організаційно-розпорядчим документом ДПС не встановлено чітких критеріїв визначення терміну продовження перевірок у межах	34	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Підпунктом 39.5.2.7 пункту 39.5 статті 39 ПКУ	

	12 місяців, а також не визначено, в яких випадках здійснюється зупинення або продовження таких перевірок. Це дає можливість посадовим особам податкових органів діяти вибірково та на власний розсуд		та Порядком № 344 імперативно визначено, що термін проведення перевірки переривається у разі розгляду судом позовів платника податків із питань, пов'язаних з призначенням, проведенням або предметом такої перевірки, до завершення судових процедур. Згідно з підпунктом 39.5.2.9 пункту 39.5 статті 39 ПКУ та Порядком № 344 перевірка може бути продовжена виключно за потреби отримання інформації від іноземних державних органів, проведення експертизи та/або перекладу документів українською мовою. Законодавством встановлено саме граничний термін продовження (до 12 місяців), оскільки фактичні терміни отримання відповідей від іноземних компетентних органів не регламентовані та об'єктивно залежать від багатьох зовнішніх факторів. Встановити універсальний жорсткий алгоритм щодо точної кількості днів для продовження у кожному окремому випадку неможливо через специфіку міжнародного обміну інформацією та проведення експертиз. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
30	Вісім перевірок (з 11, термін яких продовжено) завершені та за їх результатами складено акти із встановленням порушень умов КО принципу «вितягнутої руки» до отримання відповідей від КОІК на усі або окремі запити	34	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Висновки акта перевірки щодо дотримання принципу «вितягнутої руки» формуються на підставі комплексного аналізу первинних документів, фінансової звітності та документації з ТЦ, отриманих безпосередньо під час її проведення. Інформація від компетентних органів іноземних держав не є безальтернативною умовою для фіксації порушення. Відповідь КОІК, що надходить із затримкою через об'єктивні процедурні особливості іноземних юрисдикцій, слугує додатковим підтвердженням правильності висновків ДПС та посилює доказову базу (зокрема, для подальшого судового супроводу). Також отримана інформація на один або частину з направлених запитів може містити необхідну інформацію для остаточних висновків. Податковий орган формує доказову базу та приймає обґрунтоване рішення про наявність порушення на підставі наявних зібраних фактів, дотримуючись встановлених строків контрольного заходу. Завершення перевірки до моменту надходження відповіді від КОІК не означає втрату фіскального потенціалу цієї	

			відповіді. Згідно з підпунктом 78.1.21 пункту 78.1 статті 78 ПКУ отримання від іноземних державних органів інформації, що свідчить про порушення платником податків законодавства (якщо така інформація не була досліджена під час попередніх перевірок), є прямою та самостійною законодавчою підставою для призначення та проведення нової документальної позапланової перевірки. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
31	Аудитом встановлено, що звіти ТО ДПС (ініціаторів запитів) про використання інформації, отриманої від КОІК, містять неточності та не оновлюються за результатами оскарження відповідних рішень податкових органів у судовому порядку, оскільки це не передбачено вимогами Порядку № 1043. Це свідчить про недостатність внутрішнього контролю ДПС за використанням ТО ДПС інформації від КОІК, що впливає на ефективність ухвалення управлінських рішень	38	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки звітування щодо оскарження результатів контрольно-перевірочних заходів під час яких використовувались відповіді від іноземних компетентних органів (далі – ІКО), ані Порядком обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних держав затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 16.04.2022 № 118, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.06.2022 за № 606/37942 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 29.08.2025 № 446, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 16.09.2025 за № 1328/44734 (зі змінами)) (далі – Порядок № 118), ані Порядком взаємодії структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів щодо обміну податковою інформацією (крім автоматичного обміну) з іноземними компетентними органами, затвердженим наказом ДПС від 12.12.2023 № 1043 (зі змінами) (далі – Порядок № 1043) не передбачено. Порядками № 118 та № 1043 визначено терміни звітування Ініціатора перед головним виконавцем запиту до ІКО про практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації протягом чотирьох (раніше-двох) місяців із дати отримання такої відповіді та повторне звітування протягом 10 робочих днів у разі, якщо практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації настали пізніше зазначеного чотиримісячного терміну. Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що у випадках, коли компетентний орган надає інформацію за запитом, він може звернутися до компетентного органу із запитом про надсилання відгуку на неї. У разі подання запиту про відгук компетентний орган, який отримав інформацію, повинен, без обмеження правил збереження	

			податкової таємниці та захисту даних, застосовних у такій державі-члені, надіслати відгук компетентному органу, який надав інформацію, якомога швидше, але не пізніше ніж протягом трьох місяців після того, як стане відомим результат використання запитаної інформації. ДПС не погоджується з викладеними висновками про відсутність внутрішнього контролю ДПС за використанням ТО ДПС інформації від ІКО, що впливає на ефективність прийняття управлінських рішень, оскільки такий внутрішній контроль здійснюється за допомогою іншої звітності, зокрема щомісячного надання ініціаторами запитів інформації у звітах щодо результатів аналізу отриманих відповідей від ІКО, здійснених ініціаторами спеціальних запитів, а також, практичних наслідків щодо використання такої інформації (результати контрольно-перевірочних заходів, самостійні коригування податкових зобов'язань платниками податків тощо)	
32	Аудитом встановлено, що ефективність обміну з КОІК за спеціальними запитами знижується внаслідок недоліків і затримок у процесі обміну, ненадання відповідей окремими КОІК або надання відповідей зі значними затримками, завершення перевірок до отримання відповідей, а також неефективного використання відповідей як доказової бази під час судового оскарження	39	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує змінити формулювання на наступне: «Аудитом встановлено, що на ефективність обміну з КОІК за спеціальними запитами впливають недоліки і затримки у процесі обміну, а також зовнішні фактори (ненадання відповідей окремими КОІК або надання відповідей зі значними затримками)». Обмін податковою інформацією з ІКО є трудомістким процесом, що потребує трудових та часових ресурсів. Опрацювання проєктів запитів, отриманих від ініціаторів, включає в себе не лише формальний переклад проєктів спеціальних запитів та відповідей від ІКО англійською мовою, а й здійснення попередньої аналітики даних стосовно нерезидента з використанням відкритих джерел інформації, баз даних ІКС ДПС та сайтів реєстраторів іноземних компаній (Business registers). Особлива увага приділяється опрацюванню деталей опису справи проєкту спеціального запиту, зокрема щодо наявності: пояснень та ґрунтовних підстав для направлення запиту; чіткого опису виявлених невідповідностей та ризиків; вжитих заходів для отримання запитуваної інформації на території України; опису впливу запитуваної інформації на базу оподаткування в Україні; логічності та доцільності поставлених ініціатором проєкту спеціального запиту питань до ІКО щодо іноземної компанії. Також, підрозділом обміну з ІКО здійснюється опрацювання	

			відповідей від ІКО, їх технічний переклад, направлення до ініціаторів запитів та збір звітної інформації. Інституційна спроможність одного працівника підрозділу обміну з ІКО опрацювати та направити до ІКО до 8 спеціальних запитів у місяць та опрацювати до 8 відповідей від ІКО у місяць з урахуванням впливу повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, зокрема переривання робочого процесу у зв'язку з необхідністю перебування в укриттях під час повітряних тривог (відповідно до інформації на сайті Київської міської адміністрації за час воєнного стану в Києві відбулось 2218 повітряних тривог). Водночас щомісячна генерація ініціаторами становить близько 100 нових проєктів спеціальних запитів, що значно перевищує інституційну спроможність опрацювання таких проєктів працівниками підрозділу обміну з ІКО. Враховуючи норми Податкового кодексу України щодо контрольно-перевірочної роботи стосовно дотримання норм міжнародного оподаткування, незначні затримки в опрацюванні проєктів запитів, надсиланні їх до ІКО та опрацюванні відповідей від ІКО не призвели до порушення термінів позовної давності та не вплинули на можливість здійснення контрольно-перевірочних заходів. До того ж внутрішні процеси не впливають на терміни отримання відповідей від іноземних компетентних органів. Крім того, слід взяти до уваги, що відлік 90 днів для надання відповіді, як рекомендовано Настановами ОЕСР, починається з дати отримання запитуваним компетентним органом запиту. Проте Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄС визначено, що запитуваний орган повинен надати інформацію якомога швидше, але не пізніше ніж протягом шести місяців з дати отримання запиту. З огляду на викладене у звіті доцільно зазначити об'єктивні причини затримки у процесах, пов'язаних із міжнародним обміном	
33	На ефективності обміну за спеціальними запитами також позначилося ненадання або несвоєчасне надання відповідей КОІК	40	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує змінити формулювання на таке: «На ефективності обміну за спеціальними запитами також впливають такі зовнішні фактори, як ненадання або несвоєчасне надання відповідей КОІК».	

			ДПС вжито відповідних заходів, визначених Порядком № 118 та Порядком № 1043, щодо мінімізації впливу цього фактору шляхом направлення листів-нагадувань до ІКО та проведення онлайн-зустрічей з представниками відповідних ІКО. Інших засобів впливу на ІКО щодо розгляду запиту та надання відповіді іноземним компетентним органом чинними нормативними актами не передбачено. Крім того, слід взяти до уваги, що відлік 90 днів для надання відповіді, як рекомендовано Настановами ОЕСР, починається з дати отримання запитуваним компетентним органом запиту. Проте Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що запитуваний орган повинен надати інформацію якомога швидше, але не пізніше ніж протягом шести місяців з дати отримання запиту. З огляду на викладене у звіті доцільно зазначити об'єктивні причини затримки у процесах, пов'язаних із міжнародним обміном	
34	Завершення перевірок без врахування цієї інформації створює ризики прийняття необґрунтованих рішень податковими органами. Аудитом встановлено один випадок завершення перевірки до отримання такої відповіді від КОІК, яка підтвердила відповідність умов КО принципу «витягнутої руки». Результати перевірки наразі оскаржуються у суді, сума позовних вимог – 177,8 млн гривень	41	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на наступне. Відповідь компетентного органу іноземної держави (КОІК) за своєю суттю є наданням фактичних даних, копій первинних документів нерезидента або відповідей на чітко поставлені у спеціальному запиті запитання. Згідно з міжнародними договорами про обмін інформацією КОІК надає виключно фактологічну інформацію, якою володіє або яку може зібрати на своїй території відповідно до свого національного законодавства. Іноземний податковий орган не має ані юридичних повноважень, ані повного обсягу даних (зокрема, щодо української сторони), ані компетенції робити будь-які правові чи економічні висновки щодо відповідності господарських операцій резидента України принципу «витягнутої руки». Твердження про те, що отримана відповідь КОІК «підтвердила відповідність умов КО принципу «витягнутої руки», є концептуально неможливим. Надана іноземним органом інформація могла лише підтвердити або спростувати певні фактичні комерційні чи фінансові обставини здійснення операції. Оцінка дотримання принципу «витягнутої руки» та формування кінцевого висновку щодо ціноутворення є виключною дискрецією контролюючого органу України	

			(ДПС) за результатами комплексного аналізу всієї зібраної доказової бази, а не КОІК, який тільки надає запитувану інформацію. Крім того, слід зазначити, що отримана від КОІК, інформація не спростовує висновки перевірки. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
35	Ненадання податковими органами до суду відповідей від КОІК, інформація щодо яких слугувала обґрунтуванням висновків, викладених у актах за результатами перевірок, за двома судовими спорами послабило процесуальну позицію податкового органу та мало вплив на прийняття остаточного рішення суду на користь платника. Як наслідок, оскаржувані ППР на загальну суму 1 488,6 тис. грн скасовано та стягнуто з ТО ДПС додаткові витрати, пов'язані з судовим розглядом	41	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. У цьому твердженні не враховано вимоги міжнародних договорів щодо захисту інформації з обмеженим доступом та процесуальних особливостей судового розгляду. Дії ТО ДПС здійснювалися в межах чинного законодавства з огляду на таке: відповідно до норм ПКУ та чинних міжнародних договорів (зокрема, Модельної Конвенції ОЕСР та Багатосторонньої конвенції) інформація, отримана від іноземних компетентних органів, має статус інформації з обмеженим доступом; розкриття такої конфіденційної інформації суду допускається на підставі відповідної судової ухвали про витребування доказів. Під час розгляду справи суд першої інстанції не виносив жодної ухвали (навіть усної) щодо витребування відповіді КОІК. Водночас на вимогу суду податковим органом надавались інші належні докази; в апеляційній скарзі контролюючий орган чітко вказав на процесуальні порушення з боку суду першої інстанції (невитребування ключового доказу, який не міг бути наданий самостійно). Однак суд апеляційної інстанції ці аргументи проігнорував; податковий орган вжив заходів для касаційного оскарження. Попри своєчасне подання первинної скарги суд касаційної інстанції застосував надміру формалізований підхід, багаторазово повертаючи та ігноруючи деталізовані аргументи. Також інформація з відповіді ІКО детально викладена та описана в акті перевірки, який надавався до суду, та розглядалась під час встановлення обставин справи. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
36	На ефективність обміну з КОІК негативно впливало також невикористання отриманої від КОІК інформації в якості доказової бази під час судового оскарження.	41	ДПС не погоджується з викладеним висновком з огляду на таке. Так, на супроводженні Східного МУ ДПС по роботі з ВПП перебували:	

Ненадання податковими органами до суду відповідей від КОІК, інформація щодо яких слугувала обґрунтуванням висновків, викладених у актах за результатами перевірок, за двома судовими справами послабило процесуальну позицію податкового органу та мало вплив на прийняття остаточного рішення суду на користь платника. Як наслідок, оскаржувані ППР на загальну суму 1 488,6 тис. грн скасовано та стягнуто з ТО ДПС додаткові витрати, пов'язані з судовим розглядом. Довідково: У судових рішеннях у справах № 160/7733/25 та 160/9972/25 зазначено, що висновки, викладені в актах перевірок проведених Східним МУ ВПП, ґрунтуються на інформації, отриманій контролюючим органом від Міністерства фінансів Департаменту міжнародного оподаткування ОАЕ, яка викладена в листі від 19.09.2024 №UA-2024-001. Водночас, копія вищезазначеного листа не надана ані суду першої, ані суду апеляційної інстанції, та в матеріалах судових справ такий доказ відсутній»		судова справа № 160/7733/25 за позовом ТОВ «Цифротех» (код згідно з ЄДРПОУ 33164534) про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення на суму 744 300, 00 гривні. Відповідно до інформації з ЄДРСР рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 20.05.2025 позов задоволено. Постановою Третього апеляційного адміністративного суду від 20.08.2025 апеляційну скаргу Східного МУ ДПС по роботі з ВПП залишено без задоволення, рішення суду першої інстанції – без змін. Ухвалою Верховного Суду від 03.06.2026 відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Східного МУ ДПС по роботі з ВПП; судова справа № 160/9972/25 за позовом ТОВ «Алло» (код згідно з ЄДРПОУ 30012848) про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення на суму 744 300, 00 гривні. Згідно з інформацією з ЄДРСР рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 11.06.2025 позов задоволено. Постановою Третього апеляційного адміністративного суду від 12.12.2025 апеляційну скаргу Східного МУ ДПС по роботі з ВПП залишено без задоволення, рішення суду першої інстанції – без змін. Ухвалою Верховного Суду від 18.06.2026 відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Східного МУ ДПС по роботі з ВПП. Водночас зауважуємо, що відповідно до відомостей з ЄДРСР та офіційного вебпорталу «Судова влада України» судом не постановлялися передбачені частиною третьою статті 80 Кодексу адміністративного судочинства України ухвали про витребування від Східного МУ ДПС по роботі з ВПП інформації компетентного органу ОАЕ. Крім того, відповідно до статті 28 Угоди між Україною та ОАЕ компетентні органи держав обмінюються інформацією, необхідною для її виконання. Отримана інформація є конфіденційною та може розкриватися лише уповноваженим особам і органам, зокрема судам, виключно для цілей адміністрування, стягнення та оскарження податків, на які поширюється Угода. Тобто інформація про платників податків – нерезидентів	
---	--	---	--

			є інформацією з обмеженим доступом відповідно до статті 22 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах та статті 24 Модельної конвенції Організації економічного співробітництва та розвитку. Таким чином, інформація компетентного органу ОАЕ не була долучена до актів перевірок у зв'язку з її конфіденційним характером	
37	Чинні нормативно-правові акти не повною мірою враховують положення Настанов ОЕСР у редакції 2022 року, Директиви Ради (ЄС) щодо протидії ухиленню від сплати податків (ATAD), а також не містять усіх необхідних аспектів процедури взаємного узгодження (MAP) згідно з мінімальним стандартом Плану дій BEPS	42	Пропонуємо доповнити абзац реченням: «При цьому формування державної податкової політики та розробка відповідних нормативно-правових актів належать до компетенції Міністерства фінансів України». Або виключити згадку про це у контексті оцінки діяльності ДПС з огляду на таке. Формування державної податкової політики, розробка змін до ПКУ для імплементації мінімальних стандартів Плану дій BEPS (зокрема Кроку 14) є законодавчо визначеною компетенцією Міністерства фінансів України. ДПС є органом виконавчої влади, що реалізує податкову політику у межах чинного законодавства	
38	Ефективність обміну за спеціальними запитами також знижувалася у зв'язку із ненаданням або несвоєчасним наданням відповідей КОІК	42	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на наступне. Відповідно до функціональних повноважень Департамент міжнародного співробітництва ДПС є відповідальним за комунікацію з відповідними іноземними організаціями з питань обміну інформацією. Згідно з вимогами пункту 8.8 Порядку № 1043 та Порядку № 118, а також із метою комунікації з ІКО щодо отримання відповідей на направлені спеціальні запити Департамент трансфертного ціноутворення ініціював направлення листів-нагадувань до ІКО за погодженням із Департаментом міжнародного співробітництва та неодноразово проводив онлайн-зустрічі з представниками відповідних ІКО. Інших засобів впливу на ІКО щодо розгляду запиту та надання відповіді іноземним компетентним органом чинними нормативними актами не передбачено. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
39	Також виявлено факт ненадання податковим органом до суду перекладу спеціального запиту, який був підставою для продовження терміну перевірки (судова справа № 160/27655/24). Водночас у інших справах податковими органами	42	ДПС не погоджується з викладеним висновком з огляду на таке. На супроводженні ГУ ДПС у Дніпропетровській області перебувала судова справа № 160/27655/24 за позовом ТОВ «Агропромислова компанія «ДНІПРОАГРО»	

надано до суду неофіційний переклад відповіді КОІК. Зазначені недоліки призводять до зниження ефективності обміну податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами, зменшують результативність податкового контролю за ТЦУ та, як наслідок, призводять до втрати потенційних надходжень до бюджету		(код згідно з ЄДРПОУ 36161054) до ГУ ДПС у Дніпропетровській області про визнання протиправним та скасування податкового-повідомлення рішення на суму 13 545 306,75 гривні. Разом із цим згідно з інформацією з ЄДРСР та ГУ ДПС у Дніпропетровській області встановлено таке. Рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 01.04.2025 позов задоволено, визнано протиправним та скасовано податкове-повідомлення рішення. Постановою Третього апеляційного адміністративного суду від 14.10.2025 апеляційну скаргу ГУ ДПС у Дніпропетровській області залишено без задоволення. Постановою Верховного Суду від 29.07.2026 касаційну скаргу ГУ ДПС у Дніпропетровській області залишено без задоволення. Водночас ухвалою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 18.10.2024 у справі № 160/27655/24 від ГУ ДПС у Дніпропетровській області було витребувано, зокрема спецзапит Державної податкової служби України, на адресу іноземного компетентного органу Британських Віргінських Островів від 11.09.2023 № 11244/5/99-00-23-01-01-05. На виконання вимог ухвали суду від 18.10.2024 ГУ ДПС у Дніпропетровській області надано клопотання про долучення доказів від 04.11.2024, яким надано до суду копії відповідей від компетентного органу, неофіційний переклад копії відповіді від компетентного органу, а також у прохальній частині зазначено про продовження строку для надання доказу у вигляді копії спецзапиту ДПС. 22.11.2024 ГУ ДПС у Дніпропетровській області подано до суду додаткові пояснення та долучено копію спецзапиту ДПС. Водночас зауважуємо, що відповідно до відомостей з ЄДРСР та офіційного вебпорталу «Судова влада України» судом не постановлялися передбачені частиною третьою статті 80 КАС України ухвали про витребування від ГУ ДПС у Дніпропетровській області перекладу спецзапиту ДПС. Додатково зазначаємо, що в тексті рішення та постанов суди не зазначили щодо відсутності перекладу доказу у вигляді спецзапиту або що такий доказ без перекладу	
--	--	--	--

			є неналежним. Крім того, приймаючи рішення на користь платника податків, суд зазначив, зокрема: «... підходи ГУ ДПС у Дніпропетровській області до спростування коректності вибору бенчмарків (зіставних операцій) для цілей економічного аналізу контрольованих операцій, а також застосування для економічного аналізу методу порівняльної неконтрольованої ціни не відповідає вимогам статті 39 ПК України і не можуть бути використані як підстава для розрахунку суми коригування об'єкта оподаткування позивача за звітні 2015 – 2018 рр.»	
40	Здійснений податковими органами моніторинг контрольованих операцій продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект – платники податків самостійно збільшили свої грошові зобов'язання на 21,9 млрд гривень. Проте загалом процес моніторингу є недостатньо ефективним	43		Коректним буде: «Здійснений податковими органами моніторинг контрольованих операцій продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект – платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування на 21,9 млрд гривень. Проте загалом процес моніторингу є недостатньо ефективним»
41	Крім того, ефективність моніторингу КО знижується – співвідношення сум самостійно скоригованих зобов'язань до загального обсягу ризикових операцій щорічно зменшувалось (з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році)	43	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Визначений у звіті обсяг «ризикових КО» стосується ризиків дисципліни звітування (неподання, несвоєчасне подання або неповне декларування КО). Натомість самостійні коригування стосуються виключно дотримання принципу «витягнутої руки» (збільшення об'єкта оподаткування). Обсяг коригувань бази оподаткування об'єктивно не може мати прямої математичної залежності від обсягу операцій з формальними дисциплінарними порушеннями. Фактичні абсолютні показники свідчать не про падіння, а про стабільну ефективність моніторингу. Суми самостійних коригувань платниками фінансового результату становили: - у 2023 році – 7,1 млрд грн; - у 2024 році – 6,3 млрд грн; - у 2025 році – 6,3 млрд гривень. Позитивна тенденція поточного періоду: у I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним	

			періодом минулого року. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
42	Проте Система досі не працює як повноцінне інтегроване аналітичне середовище: окремі модулі перебувають у тестовій експлуатації, алгоритми охоплюють лише 2 з 5 методів ціноутворення, а інтеграція із зовнішніми ціновими базами не автоматизована.	43	ДПС не погоджується з викладеними висновками з огляду на таке. Імплементація в ІКС «BigData TP» лише двох методів ТЦ (ПНЦ та чистого прибутку) зумовлена об'єктивними чинниками. Ці методи ґрунтуються на стандартній податковій та фінансовій звітності, що дають змогу їх алгоритмізувати. Застосування інших методів потребує детального аналізу первинних документів, внутрішнього обліку та калькуляцій витрат платника і його контрагентів, до яких система не має автоматизованого доступу. Документація з ТЦ подається у довільній формі. Вона є неструктурованим масивом інформації, який містить розгорнуті описи бізнес-процесів, специфічні комерційні факти, детальний функціональний аналіз та об'ємні копії первинних документів. Жодна ІТ-система не здатна автоматично зчитувати, алгоритмізувати та робити висновки на основі такого неструктурованого описового масиву. Часові витрати на опрацювання документації з ТЦ є не наслідком неефективності, а об'єктивною необхідністю. Саме експертний, а не машинний, аналіз унікальних багатосторінкових документів та індивідуальних комерційних реалій є необхідним процесом для мінімізації ризиків допущення помилок і забезпечення прийняття обґрунтованих рішень. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
43	Також виявлено факт ненадання податковим органом до суду перекладу спеціального запиту, який був підставою для продовження терміну перевірки (судова справа № 160/27655/24). Водночас у інших справах податковими органами надано до суду неофіційний переклад відповіді КОІК	42	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки документи, отримані в межах міжнародного обміну у зазначеній судовій справі, надавалися контролюючим органом на виконання відповідної ухвали суду. При цьому факт ненадання перекладу не вплинув на рішення суду по суті справи	
44	На ефективність обміну з КОІК негативно впливало також невикористання отриманої від КОІК інформації в якості доказової бази під час судового оскарження	43	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує змінити формулювання, оскільки ненадання отриманої від ІКО інформації як доказової бази під час судового оскарження не є фактором, який впливає на процес обміну та його ефективність, а є лише окреим засобом поведіння ініціатора запиту з отриманою	

			інформацією для забезпечення результатів КІР, яка є конфіденційною. Ефективність міжнародного обміну залежить від взаємодії ДПС з іноземними органами	
45	Зазначені недоліки призводять до зниження ефективності обміну податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами, зменшують результативність податкового контролю за ТЦУ та, як наслідок, призводять до втрати потенційних надходжень до бюджету	43	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки відповідь компетентного органу іноземної держави (КОІК) за своєю суттю є наданням фактичних даних, копій первинних документів нерезидента або відповідей на чітко поставлені у спеціальному запиті запитання. Згідно з міжнародними договорами про обмін інформацією, КОІК надає виключно фактологічну інформацію, якою володіє або яку може зібрати на своїй території відповідно до свого національного законодавства. Іноземний податковий орган не має ані юридичних повноважень, ані повного обсягу даних (зокрема щодо української сторони), ані компетенції робити будь-які правові чи економічні висновки щодо відповідності господарських операцій резидента України принципу «витягнутої руки». Твердження про те, що отримана відповідь КОІК «підтвердила відповідність умов КОІК принципу «витягнутої руки», є концептуально неможливим. Надана іноземним органом інформація могла лише підтвердити або спростувати певні фактичні комерційні чи фінансові обставини здійснення операції. Оцінка дотримання принципу «витягнутої руки» та формування кінцевого висновку щодо ціноутворення є виключною дискрецією контролюючого органу України (ДПС) за результатами комплексного аналізу всієї зібраної доказової бази, а не КОІК, який тільки надає запитувану інформацію. Крім того, слід зазначити, що отримана від КОІК інформація не спростовує висновки перевірки. Крім того, враховуючи норми Податкового кодексу України щодо контрольно-перевірочної роботи у частині дотримання норм міжнародного оподаткування, процес надсилання запитів до КОІК та опрацювання відповідей від останніх не призводить до порушення термінів позовної давності та не впливає на можливість здійснення контрольно-перевірочних заходів, а також не призводить до втрати потенційних надходжень до бюджету. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	
46	Крім того, аудитом встановлено, що звіти ТО ДПС про використання інформації від КОІК містили некоректні дані, що свідчить про	44	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки звітування щодо оскарження результатів контрольно-перевірочних заходів, під час яких використовувались	

	недостатній внутрішній контроль ДПС за цим процесом. Такі звіти також не оновлювались за результатами адміністративних та судових оскаржень. Це вплинуло на ефективність ухвалення управлінських рішень та призвело до завищення сум фінансових наслідків від використання інформації від КОІК. Частина задекларованих ТО ДПС фінансових наслідків від обміну не підтверджена аудитом (донараховані грошові зобов'язання – 398,3 млн грн та зменшення збитків – 16,7 млн грн), оскільки ці суми були встановлені податковими органами ще до фактичного надходження відповідей від КОІК.		відповіді від іноземних компетентних органів, ані Порядком № 118, ані Порядком № 1043 не передбачено. Порядками № 118 та № 1043 визначено терміни звітування Ініціатора перед Головним виконавцем запиту до ІКО про практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації протягом чотирьох (раніше – двох) місяців із дати отримання такої відповіді та повторне звітування протягом 10 робочих днів у разі, якщо практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації настали пізніше означеного чотиримісячного терміну. Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що у випадках, коли компетентний орган надає інформацію за запитом, він може звернутися до компетентного органу із запитом про надсилання відгуку на неї. У разі подання запиту про відгук компетентний орган, який отримав інформацію, повинен без обмеження правил збереження податкової таємниці та захисту даних, застосовних у такій державі-члені, надіслати відгук компетентному органу, який надав інформацію, якомога швидше, але не пізніше ніж протягом трьох місяців після того, як стане відомим результат використання запитаної інформації. ДПС не погоджується з викладеними висновками про відсутність внутрішнього контролю ДПС за використанням ТО ДПС інформації від ІКО, що впливає на ефективність прийняття управлінських рішень, оскільки такий внутрішній контроль здійснюється за допомогою іншої звітності, зокрема щомісячного надання ініціаторами запитів у звітах щодо результатів аналізу отриманих відповідей від ІКО, здійснених ініціаторами спеціальних запитів, а також практичних наслідків щодо використання такої інформації (результати контрольно-перевірочних заходів, самостійні коригування податкових зобов'язань платниками податків тощо)	
47	Абз.4) 1. встановлення уніфікованих методологічних підходів та визначення чітких кількісних і якісних порогових значень для оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ під час аналізу Звітів у розрізі країн МГК.	45	Пропонуємо викласти цей абзац у такій редакції: «встановлення методологічних підходів для оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ під час аналізу Звітів у розрізі країн МГК» з огляду на таке. Застосування єдиних математичних порогів для усіх груп призведе до формального підходу, хибного спрацювання індикаторів щодо сумлінних платників або ж уникнення	

			контролю за компаніями, які підлаштовують свої показники під «затверджені пороги». Тому оцінка розрахованих ризиків здійснюється на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. ОЕСР не потребує встановлення порогових значень для автоматичного формування рішень. ОЕСР наголошує, що звіти у розрізі країн МГК є інструментом для оцінки ризиків і не можуть бути єдиною підставою для нарахування податків. Інформація звітів у розрізі країн МГК може вказувати на потенційні ризики, її недостатньо для висновків про невідповідність КО принципу «витагнутої руки». Наразі в ДПС відсутня інформація щодо застосування іншими юрисдикціями автоматизованого розрахунку індикаторів ризиків одночасно за усіма звітами у розрізі країн МГК, у тому числі застосування єдиних математичних порогів для усіх груп	
48	Абз.5) визначення єдиних підходів для ТО ДПС щодо застосування механізмів зупинення або продовження перевірок з питань дотримання принципу «витагнутої руки» у разі необхідності отримання інформації від КОІК у межах міжнародного обміну податковою інформацією за спеціальними запитами.	45	ДПС пропонує виключити цей абзац з огляду на таке: запровадження жорстких уніфікованих підходів (алгоритмів чи обмежень) щодо зупинення чи продовження перевірок у прив'язці до міжнародних запитів позбавить податкові органи об'єктивної гнучкості та унеможливить здійснення повноцінних контрольно-перевірочних заходів. Відповідь від іноземного компетентного органу (КОІК) за своєю природою не містить висновків про підтвердження чи спростування дотримання платником принципу «витагнутої руки». Висновок щодо наявності або відсутності порушення формується контролюючим органом виключно за результатами комплексного аналізу, який включає збір інформації з різноманітних джерел (первинна документація, митні дані, фінансова звітність, комерційні бази тощо). Відповідь КОІК є лише одним із багатьох елементів доказової бази. Висновки щодо наявності ризику чи порушення формуються на підставі сукупного аналізу різноманітної інформації, відсутність або наявність окремих складових якої (наприклад, відповіді КОІК) на момент формування таких висновків може бути технічно унеможливлено. Жорстке пов'язування проведення перевірки з єдиним підходом до очікування відповідей з-за кордону означатиме штучне блокування роботи інспекторів у випадках, коли порушення вже повністю доведене іншими зібраними матеріалами.	

			Рішення про зупинення або продовження перевірки має прийматися індивідуально в кожному конкретному випадку. Воно залежить від повноти вже зібраної доказової бази в Україні та критичної важливості конкретної іноземної інформації для доведення суті порушення. Встановлення «єдиних підходів» (шаблонів) знівелює можливості об'єктивного підходу до фіксації порушень	
49	Рекомендації: 2. Розробити та затвердити план (стратегію) подальшої модернізації ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей щодо ризико-орієнтованого аналізу звітності платників податків з ТЦУ та інтеграції з інформаційними ресурсами інших державних органів і установ, а також збільшення переліку товарів та послуг, що охоплюватимуться автоматизованими процесами моніторингу	46	Щодо рекомендації № 2 ДПС пропонує викласти її в такій редакції: «2. Розробити та затвердити план (стратегію) подальшої модернізації ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей щодо ризико-орієнтованого аналізу звітності платників податків із ТЦУ». Частину рекомендації щодо «інтеграції з інформаційними ресурсами інших державних органів і установ, а також збільшення переліку товарів та послуг...» пропонуємо виключити з огляду на об'єктивну неможливість та методологічну недоцільність їх реалізації. Як зазначалося у попередніх зауваженнях розширення повних автоматизованих процесів на несировинні товари, послуги та нематеріальні активи є технічно та методологічно неможливим. На відміну від сировини, для них не існує відкритих біржових котирувань чи еталонних ринкових цін. Кожна така транзакція має унікальні комерційні умови, що потребує проведення експертного (ручного) функціонального аналізу, підбору зіставних компаній та індивідуальних коригувань на мікроекономічному рівні. Спроба повністю алгоритмізувати ці процеси суперечить статті 39 ПКУ та Настановам ОЕСР. Метою моніторингу ТЦ є зіставлення умов контрольованих операцій із ринковими умовами неконтрольованих операцій. Бази даних та інформаційні ресурси інших державних органів України об'єктивно не містять специфічної міжнародної комерційної та фінансової інформації нерезидентів. Основними джерелами для аналізу ТЦ є спеціалізовані комерційні бази даних (Amadeus, Orbis тощо), митна інформація (до якої ДПС вже має доступ) та безпосередня первинна документація платника. Тому додаткова інтеграція з ресурсами інших національних відомств не створить жодної доданої вартості для автоматизації ТЦ	
50	5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ...	46	В ІКС «Управління документами» забезпечено можливість завантаження файлів у форматах pdf, doc, docx, xls, xlsx, zip	

	ДПС ... 3. Забезпечити збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ. Термін виконання: до 01 січня 2028 року		та інших. Максимальний обсяг одного файлу становить до 20 Мб, при цьому обмеження щодо загальної кількості файлів для завантаження в одну реєстраційно-моніторингову картку відсутні. Меню «Листування з ДПС» приватної частини ІКС «Електронний кабінет» забезпечує платникам можливість відправляти до органів ДПС кореспонденцію у вигляді файлу у форматі pdf розміром 10 Мб. Зазначені параметри ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» є максимальними при наявних архітектурі та технологічному стеку цих ІКС. Вимоги рекомендації щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» не приймаються, оскільки це потребуватиме перепроєктування зазначених ІКС, що, у свою чергу, потребуватиме значних фінансових, часових та людських ресурсів. Водночас можуть розглядатись інші технології отримання інформації для розширення електронної взаємодії з платниками податків із питань ТЦУ (запровадження окремого супровідного електронного документа за стандартом документа електронної звітності XML із додатками довільного формату розміром, що дасть змогу здійснити підписання КЕП). Але такі підходи потребують попереднього дослідження та, можливо, змін до нормативно-правових актів. З огляду на наведене рекомендацію «3. Забезпечити збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ» пропонуємо виключити. Щодо речення «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена» Результатів оцінки відповідності / невідповідності критерію аудиту пункту 2.3 Критерій 2 зазначаємо, що для напівструктурованої інформації неможливо застосовувати автоматизовану обробку, в цьому випадку все одно має залучатися фахівець. Тому потребує виключення текст «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»	
51	7. Забезпечити своєчасну розробку, тестування та впровадження ІКС «Обмін інформацією	46	Вважаємо за необхідне в пункті 7 Рекомендацій Звіту словосполучення «ІКС «Обмін інформацією з іноземними	В ІКС «Управління документами» проводяться

	з іноземними компетентними органами» з подальшою інтеграцією в ІКС ДПС відповідно до цілей Національної стратегії доходів до 2030 року (заплановано протягом 2024–2026 років забезпечити розробку, тестування, впровадження та інтеграцію ІКС)		компетентними органами» з подальшою інтеграцією в ІКС ДПС» замінити на «окремий модуль «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» в ІКС «Управління документами»»	роботи з розробки окремого модуля «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» відповідно до умов договору від 26.05.2026 № 2026/4-3-619 «Про надання послуг з модернізації інформаційно-комунікаційної системи «Управління документами» в частині забезпечення розробки окремого модуля «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» укладеного між Центральним агентством з управління проєктами СРВА та Державною податковою службою України
52	5. Удосконалити ризик-орієнтований підхід до проведення перевірок з питань ТЦУ, визначивши критерії їх пріоритетності з урахуванням рівня ризику та строків давності	48	ДПС не погоджується з викладеною рекомендацією та пропонує змінити акцент із «проведення перевірок» на загальне «відпрацювання ризиків», виклавши в такій редакції: «5. Удосконалити ризик-орієнтований підхід до відпрацювання ризиків із питань ТЦУ, визначивши критерії їх пріоритетності з урахуванням рівня ризику та строків давності.». Обґрунтування: перевірка є лише завершальним етапом податкового контролю за ТЦ. Значну частину роботи становить саме доперевірочний моніторинг: первинний аналіз звітності, направлення запитів, дослідження глобальної та локальної документації з ТЦ. Звуження ризик-орієнтованого підходу виключно до стадії «перевірок» є методологічно неправильним, оскільки пріоритезація має працювати наскрізно – від моменту ідентифікації ризику до його фінального закриття. Практика доводить, що значна частка ідентифікованих ризиків успішно нівелюється або відпрацьовується ще до початку перевірки. Платники податків надають вичерпні пояснення, підтверджують відповідність умов операцій або здійснюють самостійні коригування податкових зобов'язань у відповідь на запити ДПС. Застосування критеріїв	

			пріоритетності саме до етапу «відпрацювання» дають змогу швидше реагувати на суттєві загрози та не доводити справи до обтяжливих перевірок там, де питання можна вирішити аналітичним шляхом	
53	7. Запровадити вимогу щодо оновлення територіальними органами ДПС інформації про практичні наслідки від використання інформації від КОІК з урахуванням результатів адміністративного та судового оскарження платниками податків рішень податкових органів за результатами перевірок з питань ТЦУ	48	ДПС не погоджується з викладеною рекомендацією та пропонує виключити зазначену рекомендацію з огляду на таке. Відповідно до Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого Постановою КМУ від 20.08.2014 № 375, Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, забезпечує формування державної політики у сфері контролю за трансфертним ціноутворенням. Обмін податковою інформацією з ІКО, зокрема, звітування про практичні наслідки використання відповіді ІКО, регулюється Порядком обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних держав, який розроблено та затверджено наказом Міністерства фінансів України від 16.04.2022 № 118. Також на підставі цього Порядку був розроблений та прийнятий Порядок взаємодії структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів щодо обміну податковою інформацією (крім автоматичного обміну) з іноземними компетентними органами, затверджений наказом ДПС від 12.12.2023 №1043. У разі внесення змін до Наказу Мінфіну № 118, наказ ДПС № 1043 буде приведений у відповідність із нормами чинного законодавства	
54	Додаток 4	55 - 68	Значна кількість критеріїв аудиту, наведених у додатку 4, містить конкретні відсоткові показники (наприклад, 80 відс., 90 відс., 95 відс., 50 відс.), які використовуються аудитором як безапеляційний еталон для оцінки ефективності роботи податкових органів. Зокрема, це стосується критеріїв 3.1, 3.2, 4.1.2 - 4.1.6, 4.2.1, 5.1.2, 5.2.1, 5.2.2, 6.2. Зазначені кількісні індикатори є виключно суб'єктивними. Жодним чинним нормативно-правовим актом України, міжнародними стандартами чи організаційно-розпорядчими документами ДПС не встановлено таких граничних «нормативів» результативності (наприклад, щодо обов'язкового складання документів у 95відс. випадків, узгодження 80відс. донарахувань або 90відс. сплати сум штрафів). В аудиторському звіті та безпосередньо у додатку 4	

відсутні будь-які посилання на методологію розрахунку чи джерела походження саме таких відсоткових бар'єрів.

Стосовно критерія 2 пункту 1.2, згідно з яким усі процеси податкового контролю за ТЦ мають бути регламентовані розпорядчими наказами ДПС. Підставою для такого висновку зазначено відсутність наказів ДПС, які б визначали чіткі алгоритми і методики здійснення аналізу за всіма видами контрольованих операцій (КО).

Відповідно до ПКУ методологічні засади, правила визначення відповідності умов КО принципу «витягнутої руки» та перелік методів ТЦ закріплені виключно на законодавчому рівні (стаття 39 ПКУ) та безпосередньо ґрунтуються на Настанові ОЕСР. Розпорядчі документи ДПС за своєю правовою природою не є нормативно-правовими актами. Їх метою є врегулювання виключно внутрішніх процедурних питань взаємодії структурних підрозділів (внутрішній регламент, документообіг, розподіл функцій).

Внутрішні накази контролюючого органу не можуть підміняти собою норми ПКУ чи Настанови ОЕСР. Вони об'єктивно не можуть встановлювати нові методики економічного аналізу, критерії оцінки чи правила для суб'єктів господарювання, які не передбачені законом.

Стосовно Критерію 2 пункту 4.2 (співвідношення сум самотійно скоригованих зобов'язань до загального обсягу ризикових КО) слід зазначити таке. Зі змісту додатка 4 вбачається, що критерій 4.2.2 визнано таким, що «Не відповідає», оскільки вказане співвідношення щорічно зменшувалось (з 8відс. у 2022 році до 3,8відс. у 2025 році).

Формула критерію штучно пов'язує різні за своєю правовою та економічною природою явища. Обсяг «ризикових КО», яким оперує аудит у цьому показнику, стосується ризиків дисципліни звітування (неподання, несвочасне подання або неповне включення всіх КО). Натомість суми самотійних коригувань стосуються виключно дотримання принципу «витягнутої руки» (фактичного збільшення об'єкта оподаткування).

Обсяг добровільних коригувань бази оподаткування об'єктивно не може мати прямої математичної залежності від обсягу операцій з формальними дисциплінарними порушеннями.

Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків

55 Результати оцінки відповідності / невідповідності критерію аудиту п. 2.3. Критерій 2. Структурована та напівструктурована документація (інформація) щодо КО, отримана через ІКС «Електронний кабінет», інтегрована в ІКС «BigData TP» Усі документи, які подаються платниками податків через Електронний кабінет, в обов'язковому порядку реєструються в ІКС «Управління документами», інтегруються до ІКС «BigData TP» та обліковується в ній як окремий захід. ІКС «Управління документами» та «Електронний кабінет» мають обмежену можливість приймання інформації (документів): не більші, ніж 10 МГБайт. Документація, яка надходить від платників податків з питань ТЦУ на запити податкових органів в PDF файлах значно перевищує ці обсяги. Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена	60	В ІКС «Управління документами» забезпечено можливість завантаження файлів у форматах pdf, doc, docx, xls,xlsx, zip та інших. Максимальний обсяг одного файла становить до 20 Мб, при цьому обмеження щодо загальної кількості файлів для завантаження в одну реєстраційно-моніторингову картку відсутні. Меню «Листування з ДПС» приватної частини ІКС «Електронний кабінет» забезпечує платникам можливість відправляти до органів ДПС кореспонденцію у вигляді файла у форматі pdf розміром 10 МБ. Зазначені параметри ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» є максимальними при наявних архітектурі та технологічному стеку цих ІКС. Вимоги рекомендації щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» не приймаються, оскільки це потребуватиме перепроєктування зазначених ІКС, що, в свою чергу, буде потребувати значних фінансових, часових та людських ресурсів. Водночас можуть розглядатись інші технології отримання інформації для розширення електронної взаємодії з платниками податків із питань ТЦУ (запровадження окремого супровідного електронного документа за стандартом документа електронної звітності XML із додатками довільного формату розміром, що дозволить здійснити підписання КЕП). Але такі підходи потребують попереднього дослідження та можливо змін до нормативно-правових актів. Виходячи з зазначеного, рекомендацію «3. Забезпечити збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ» пропонуємо виключити. Щодо речення «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена» Результатів оцінки відповідності/ невідповідності критерію аудиту пункту 2.3 Критерій 2 зазначаємо, що для напівструктурованої інформації не можливо застосовувати автоматизовану обробку, в цьому випадку все одно має залучатись фахівець. Тому потребує виключення текст «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»
---	-----------	--

56	Критерій 4 У 80 відс. випадків оскарження платниками податків у судовому порядку накладених податковими органами штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, рішення прийнято на користь податкових органів	62	Щодо результату оцінювання відповідності - невідповідності критерію аудиту зазначено оцінку результату виконання критерію 4 підпункту 4.1 пункту 4 - «не відповідає». Така оцінка не відповідає дійсності, оскільки в результатах виконання зазначено: «Внаслідок недостатньої якості доказової бази у судових справах та через неналежний правовий супровід податковими органами судових спорів протягом 2023 - I кварталу 2026 року частка судових рішень із питань застосування штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, що набрали законної сили та ухвалені на користь податкових органів, становила /58,3 відс. їх загальної кількості (67 зі 115 справ).» Тобто, відсоток 58,3 є ближчим до встановленого критерієм показника у 80 відсотків, ніж до протилежного результату. Відтак відповідна оцінка частково відповідає встановленому критерію. Додатково звертаємо увагу, що всі зазначені обставини щодо супроводження судових справ та результати програшу в судах не є наслідком неналежного правового супроводу, а свідчать про неналежне дослідження судами доказів	
57	Критерій 5 Щодо 80 відс. оскаржених у судовому порядку платниками податків сум штрафів, накладених податковими органами відповідно до статті 120 ПКУ, рішення прийнято на користь податкових органів	62-63	Щодо результату оцінювання відповідності - невідповідності критерію аудиту зазначено оцінку результату виконання критерію 5 підпункту 4.1 пункту 4 - «не відповідає». Зазначена оцінка не відповідає дійсності, бо, як зазначено в результатах виконання, частка судових рішень, що набрали законної сили, ухвалених на користь податкових органів, становила 50,2 відс. їх загальної суми. Відтак, відповідна оцінка частково відповідає встановленому критерію	

Довідка

про результати розгляду зауважень Державної податкової служби України до проєкту Звіту про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням як інструмент захисту податкової бази та забезпечення бюджетних надходжень», надіслані листом Державної податкової служби України від 14.09.2026 № 13246/5/99-00-02-02-03-05-1

Предмет аудиту: діяльність Державної податкової служби України (далі – ДПС) щодо здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням (далі – ТЦУ)

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
1	Стор. 5. Проведення податковими органами моніторингу КО призвело до самостійного коригування платниками податків своїх податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на 21,9 млрд гривень	Зазначена сума у розмірі 21,9 млрд грн відображає обсяг збільшення об'єкта оподаткування (фінансового результату до оподаткування), а не суму податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств. З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Проведення податковими органами моніторингу КО зумовило самостійне збільшення платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств на 21,9 млрд грн і зменшення збитків на 9,6 млрд гривень»
2	Стор. 6 Таким чином, система податкового контролю за ТЦУ не забезпечила належного рівня ефективності та результативності. Це спричинено: 1) недосконалістю нормативно-правової бази, яка лише частково враховує сучасні стандарти ОЕСР та ЄС. Методичне забезпечення	ДПС не погоджується з викладеними висновками. ТЦ є одним із найскладніших інструментів міжнародного податкового контролю. Відповідно до базових принципів Настанов ОЕСР, застосування правила «витягнутої руки» потребує глибокого багатофакторного економічного та функціонального аналізу. На сьогодні податковий контроль за операціями із сировинними товарами справді має найвищий ступінь алгоритмізації. Це об'єктивно зумовлено наявністю відкритих біржових котирувань, даних цінкових агентств та загальновизнаних ринкових еталонів. Саме ці фактори дали можливість розробити та запровадити чіткі алгоритми аналізу, закріплені у Порядку встановлення	Не враховано	ОЕСР розроблено рекомендації щодо податкового контролю за окремими видами КО, які враховують їхні особливості та надають методичні вказівки щодо їх аналізу. Окремі керівництва ОЕСР з цих питань наведені у додатку 2 до проєкту Звіту і включають, зокрема, Керівництво для податкових адміністрацій щодо застосування підходу до

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-38/2 від 18.09.2026 15:19
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	детально охоплює переважно контроль за операціями із сировинними товарами, які становлять близько п'ятої частини загального обсягу КО, водночас значна частина операцій з послугами, фінансовими інструментами, нематеріальними активами та іншими видами діяльності залишається без належних методичних алгоритмів контролю. Це обмежувало можливості податкових органів щодо формування належної доказової бази та створювало правову невизначеність для платників податків	відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки» (затверджено наказом Мінфіну від 18.01.2022 № 19). Натомість, операції з послугами та нематеріальними активами (НМА) мають абсолютно іншу економічну природу. Вони характеризуються унікальними властивостями та індивідуальними комерційними умовами. Їх аналіз об'єктивно не піддається стовідсотковому алгоритмуванню чи зведенню до єдиного універсального шаблону. Дослідження таких операцій потребує проведення глибокої експертної оцінки реально виконуваних функцій, задіяних активів та понесених ризиків сторін. Відсутність жорстких методичних алгоритмів та «шаблонів» для таких операцій не є обмеженням чи недоліком доказової бази податкових органів. Навпаки, це є прямим свідченням дотримання ключового міжнародного принципу превалювання суті над формою. Підхід до аналізу визначається з урахуванням економічної суті кожної конкретної операції та відповідно до міжнародних стандартів		нематеріальних активів зі складною оцінкою. У висновках проєкту Звіту та рекомендаціях не йдеться про встановлення жорстких єдиних алгоритмів та шаблонів для здійснення моніторингу та перевірки окремих видів КО. Натомість зазначено про методологічні засади таких процесів з урахуванням методологічних рекомендацій ОЕСР
3	Стор. 6. 2) незавершення цифрової трансформації контролю. Впровадження ІКС «BigData TP» дало змогу централізувати значні обсяги інформації та пришвидшити аналіз окремих операцій, проте Система не забезпечує комплексної автоматизованої оцінки ризиків для більшості видів КО. Значна частина інформації	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Завдяки ІКС «Big Data TP» повністю автоматизовано найбільш трудомісткі первинні етапи: збір, структурування, масовий скринінг та автоматичну ідентифікацію потенційних ризиків на макро- та середньому рівнях для майже всіх видів операцій. На середньому рівні система успішно виокремлює базовий масив потенційних відхилень. Це дає змогу звільнити ресурс інспекторів від технічної роботи й перенаправити його на змістовний економічний аналіз конкретних операцій на мікроекономічному рівні. Контроль у сфері ТЦ має експертно-аналітичний характер, який не піддається стовідсотковій алгоритмізації. Спроба повністю автоматизувати прийняття рішень призведе до системних помилок,	Враховано частково	Інформація щодо функціональних можливостей ІКС «BigData TP» наведена на стор. 16 – 20 проєкту Звіту. Надана ДПС інформація з цього питання не спростовує такий узагальнюючий висновок. Водночас пояснення ДПС щодо об'єктивних причин неможливості автоматизованої інтеграції ІКС «BigData TP» з комерційними базами даних та міжнародними

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	обробляється вручну, можливості інтеграції із зовнішніми джерелами даних залишаються обмеженими. Як наслідок, працівники податкових органів змушені здійснювати аналіз у ручному режимі поза ІКС «BigData TP», що збільшує часові витрати, навантаження на персонал та створює ризик допущення помилок	оскільки ІТ-система оперує агрегованими даними звітності й не здатна самостійно оцінити індивідуальні комерційні реалії (сутність операцій), реальний розподіл ризиків та функцій між контрагентами без експертного вивчення договорів. Модель ДПС (автоматичний скринінг на верхніх рівнях та глибокий експертний аналіз на мікрорівні) повністю відповідає міжнародним стандартам контролю. Автоматизована інтеграція з комерційними базами даних та міжнародними агенціями (Refinitiv, Argus Media, S&P Global Platts тощо) є об'єктивно неможливою з таких причин: юридичні обмеження: бази даних є об'єктами суворого авторського права, а ліцензійні умови провайдерів прямо забороняють автоматичний видобуток даних (API-скрейпінг); технічна неструктурованість: інформація від агенцій постачається в унікальних форматах (спеціалізовані звіти, котирувальні листи, PDF, Excel), які не мають єдиного стандарту та регулярно змінюються провайдерами; раціональність ІТ-ресурсів: масове автоматичне завантаження терабайтів глобальної світової аналітики та котирувань в систему є вкрай неефективним з точки зору навантаження на сервери		агенціями (Refinitiv, Argus Media, S&P Global Platts тощо) враховано на стор. 19 проєкту Звіту. Інформацію викладено в редакції: «Довідково. Згідно із поясненнями ДПС автоматизована інтеграція з комерційними базами даних та міжнародними аналітичними агенціями неможлива, зокрема через юридичні обмеження (бази даних є об'єктами авторського права, а ліцензійні умови провайдерів прямо забороняють автоматичний видобуток даних), технічні обмеження (інформація постачається в унікальних форматах (спеціалізовані звіти, котирувальні листи, PDF, Excel), які не мають єдиного стандарту та регулярно змінюються провайдерами)»
4	Стор. 7. 3) низькою результативністю контрольно-перевірочної роботи. Ризики ТЦУ щодо КО платників податків, які були ідентифіковані як ризиковані моніторингом КО, переважно підтверджувались за результатами контрольно-перевірочної роботи. Однак	ДПС не погоджується з викладеними висновками. У разі встановлення ризиків з ТЦ контролюючі органи вживають заходів комплаєнсу, зокрема залучення платників до самостійного коригування, а також вживають відповідних контрольно-перевірочних заходів. Доказова база під час дослідження операцій із сировинними товарами може бути зібрана в менш короткий проміжок часу, ніж за іншими операціями, оскільки аналіз таких операцій може потребувати більш значного часу дослідження. Тому перевірки з ТЦ організовувалися з урахуванням найбільш	Не враховано	Надана ДПС інформація пояснює причини переважного проведення перевірок КО, здійснених у минулих роках та, як правило, з сировинними товарами, але не спростовує такий узагальнюючий висновок

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	якість зібраної під час перевірок доказової бази була низькою. Більшість перевірок досліджувала КО, здійснені у минулих роках та, як правило, з сировинними товарами (агропродукція, метал, паливо), поза увагою залишилась значна частина інших ризикових КО. Як наслідок, велика кількість ППР була оскаржена платниками податків у судовому порядку, а переважна більшість остаточних судових рішень ухвалена на користь платників податків	максимально зібраної та дослідженої доказової бази щодо наявності ризиків з ТЦ. Слід зазначити, що формування судової практики є динамічним процесом, становлення якої ще триває. Також на відпрацювання контрольованих операцій (КО) за минулі періоди впливають об'єктивні обставини, зокрема напрацювання необхідної доказової бази та запровадження мораторію на проведення перевірок. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків		
5	Стор. 7. 4) недостатнім використанням потенціалу міжнародного обміну податковою інформацією. Отримані від КОІК відомості у 50 відс. перевірок, за якими направлено запити до КОІК (13 перевірок із 26), надходили після їх завершення. Крім того, за двома із 5 судових справ, за якими прийнято остаточні рішення, відповіді від КОІК не використовувалися під час судового супроводу спорів з платниками податків. Це	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Під час проведення перевірки податковий орган формує доказову базу та приймає обґрунтоване рішення на підставі наявних зібраних фактів, що свідчать про порушення платниками податків чинного законодавства. Слід зазначити, що інформація від КОІК не є безальтернативною умовою для фіксації порушення та висновки щодо їх наявності можуть бути викладені в акті перевірки на підставі аналізу документів, наданих платником податків під час проведення перевірок, а також, на підставі податкової інформації, зібраної в інший спосіб, передбачений ПКУ. При цьому слід зазначити, що розкриття інформації, отриманої у межах міжнародного обміну, здійснюється з урахуванням вимог міжнародних договорів щодо захисту інформації з обмеженим доступом та процесуальних особливостей судового розгляду.	Не враховано	Інформація від КОІК, отримана у межах обміну за спеціальними запитами, є одним із джерел інформації для проведення моніторингу КО та перевірок з питань ТЦУ, про що зазначено у проєкті Звіту. Використання такої інформації під час перевірок з питань ТЦУ може слугувати додатковим обґрунтуванням висновків, викладених у актах перевірок. Враховуючи оскарження платниками податків у судовому порядку рішень податкових органів за результатами перевірок з питань

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	послаблювало доказову базу податкових органів і зменшувало практичну ефективність одного з найважливіших інструментів податкового контролю за ТЦУ	Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків		ТЦУ, відповіді, отримані від КОІК, можуть бути використані для посилення доказової бази встановлених податковими органами порушень. Крім того, для забезпечення обміну податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами витрачаються великі ресурси, невикористання значної частини отриманих відповідей ні під час перевірок з питань ТЦУ, ні під час судового оскарження знижує ефективність податкового контролю за ТЦУ
6	Стор. 12, табл.1. Графа «Не імплементовано / не застосовується» Методи розподілення прибутку, аналізу відповідності умов фінансових операцій між нерезидентами і їх постійними представництвами принципу «втягнутої руки», вартісної оцінки нематеріальних активів (редакція 2022 року)	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Застосування методу розподілення прибутку вже фактично запроваджено та діє відповідно до підпункту 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 ПКУ. Аналогічно податковий контроль за фінансовими операціями та операціями з нематеріальними активами здійснюється податковими органами на загальних підставах згідно із чинними нормами статті 39 ПКУ. Нові редакції Настанов ОЕСР не встановлюють для України нових об'єктів контролю (таких як НМА чи фінансові операції), а лише розширюють та поглиблюють методологічний погляд на їх економічну оцінку. На практиці податкові органи вже безпосередньо використовують актуальні Настанови ОЕСР під час дослідження КО. Законопроєкт, оприлюднений Мінфіном 24.02.2026, має на меті повну системну адаптацію норм ПКУ до Настанов ОЕСР у редакції 2022 року. Його завданням є удосконалення та деталізація вже діючих механізмів, а	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Окремі особливості застосування методу розподілення прибутку, аналізу відповідності умов фінансових операцій між нерезидентами і їх постійними представництвами принципу «втягнутої руки», вартісної оцінки нематеріальних активів з урахуванням редакції 2022 року»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		не первинне запровадження методу розподілення прибутку чи контролю за специфічними операціями. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		
7	Стор. 12, табл. 1. Графа «Не імплементовано / не застосовується» Скасування податкових пільг для доходів іноземних компаній, місце фактичного управління яких розташоване в Україні; оподаткування приросту капіталу при виведенні активів; загальне правило протидії ухиленню від сплати податків – GAAR; гібридні розбіжності	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Зазначені інструменти Директиви ATAD (правила визначення місця фактичного управління, GAAR, exit tax, гібридні розбіжності) належать до загальної системи міжнародного оподаткування та є окремими заходами з протидії розмиванню податкової бази (у межах кроків плану BEPS). Ці правові механізми є абсолютно самостійними інструментами, які жодним чином не є складовою правил чи методології ТЦ (стаття 39 ПКУ). Відповідно стан імплементції цих норм у податкове законодавство України не впливає на ефективність та не стосується безпосередньо процедур податкового контролю за ТЦ. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано частково	Зазначені інструменти є невід'ємною частиною комплексної системи захисту податкової бази, і їхня відсутність негативно впливає на загальну результативність протидії розмиванню бази оподаткування, зокрема на ефективність податкового контролю за ТЦУ. Імплементція правила GAAR трансформує розуміння поняття ділової мети через призму комерційної раціональності, що безпосередньо досліджується під час податкового контролю за ТЦУ. Гібридні розбіжності часто виникають саме в операціях між асоційованими особами або в межах структурованих організаційно-правових механізмів, а такі операції є предметом податкового контролю за ТЦУ. Крім того, законопроект, розроблений з метою імплементції цих положень Директиви Ради (ЄС) ATAD у національне законодавство (відповідно до зобов'язань за Меморандумом з МВФ), вносить

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
				суттєві зміни до статті 39 ПКУ, якою врегульовані засади податкового контролю за ТЦУ, а також доповнює ПКУ новою статтею 39 ⁴ . Разом з тим враховані зауваження в частині скасування податкових пільг для доходів іноземних компаній, місце фактичного управління яких розташоване в Україні, та оподаткування приросту капіталу при виведенні активів. Інформацію викладено в редакції: «Окремі положення статті 4, зокрема щодо обмеження вирахування відсотків, скасування податкових пільг для доходів іноземних компаній, місце фактичного управління яких розташоване в Україні», «Окремі положення статей 5, 6, 9, 9а, 9б, зокрема щодо загального правила протидії ухиленню від сплати податків – GAAR; гібридні розбіжності»
8	Стор. 12, табл. 1. Графа «Не імплементовано / не застосовується» Граничні строки для окремих етапів процедури; доступність процедури у	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує виключити слова «з 2022 року ініційовано 4 справи, жодної ще не закрито», з огляду на таке. Згідно з положеннями чинних Конвенцій про уникнення подвійного оподаткування (які відповідно до статті 9 Конституції України та пункту 3.1 статті 3 ПКУ є частиною національного	Не враховано	Питання стосується нормативно-правової бази з питань ТЦУ загалом і не визначає низький рівень застосування процедури МАР як недолік безпосередньої роботи ДПС

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-38/2 від 18.09.2026 15:19
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	випадках адміністративного та судового оскаржень; можливість розгляду справи компетентним органом України в односторонньому порядку; з 2022 року ініційовано 4 справи, жодної ще не закрито	законодавства), статус Компетентного органу для проведення процедури взаємного узгодження (МАР) належить Мінфіну або його уповноваженому представнику. Департамент трансфертного ціноутворення ДПС не залучався до супроводження згаданих 4 справ, оскільки безпосереднє проведення цих процедур не належить до його компетенції. Включення цього твердження як недоліку до Звіту про аудит ДПС є необґрунтованим		
9	Стор. 12, табл. 1. Графа «Не імплементовано / не застосовується» Можливість ініціювання процедури не тільки ВПП, а й КОІК; граничні строки для окремих етапів процедури; запровадження «критичних припущень», недотримання яких є підставою для визнання договору АРА нікчемним або його припинення. До ДПС за процедурою надійшла одна заява, її розгляд триває	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує текст абзацу виключити повністю, оскільки оцінка наведених недоліків виходить за межі компетенції ДПС і суперечить правовій природі процедури АРА. Аргументація: 1. Розробка змін до ПКУ належить до компетенції Мінфіну (законопроект № 15518 вносить відповідні зміни саме до ПКУ). ДПС зі свого боку брала активну участь в експертних обговореннях. 2. Відповідно до Настанов ОЕСР та пункту 7 Порядку (постанова КМУ від 28.10.2021 № 1114), ініціювання процедури АРА є виключно добровільним правом платника податків. Ініціювання цієї процедури іноземними компетентними органами (далі – ІКО) Настановами ОЕСР не передбачено. 3. Тривалість розгляду наявної заяви зумовлена необхідністю ґрунтовного аналізу та очікуванням відповідей від КОІК	Не враховано	Незастосування платниками процедури АРА не зазначений як недолік безпосередньої роботи ДПС. Крім того, подання до Парламенту законопроекту, який врегульовує зазначені у проєкті Звіту аспекти процедури АРА, передбачене Меморандумом з МВФ і спрямоване на приведення норм законодавства у цій частині у відповідність із підходами ОЕСР
10	Стор. 13. Для виконання цих зобов'язань прем'єр-міністрами надавались відповідні доручення, в яких виконавцем визначений Мінфін, співвиконавцем – ДПС, проте своєчасне виконання цього структурного маяка Уряд України не забезпечив насамперед	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує після слів «Уряд України не забезпечив» додати слова «(через тривалі процеси погодження на рівні Міністерства фінансів України)». Оскільки дотримання термінів виконання структурних маяків Меморандумів із МВФ та внесення законопроектів до Верховної Ради належить до компетенції Мінфіну та Кабінету Міністрів України.	Не враховано	Питання стосується загалом дій Уряду України, відповідальність за нормотворчий процес на ДПС не покладається

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	внаслідок довготривалого процесу доопрацювання законопроєктів та узгодження їх із зацікавленими сторонами. ... Законопроєкт щодо удосконалення процедур МАР та АРА 17.08.2026 подано Урядом України на розгляд Верховної Ради України за реєстр. № 15518	ДПС не є суб'єктом законодавчої ініціативи, проте повністю та своєчасно виконала функцію співвиконавця, надавши пропозиції та зауваження до проєкту закону № 15518 під час його підготовки		
11	Стор. 15. Як наслідок, податкові органи не мають належного методологічного забезпечення для здійснення аналізу більшості видів КО, що суттєво знижує ефективність моніторингу та податкового контролю за ТЦУ загалом	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Базова методологія прямої дії закріплена у статті 39 ПКУ. Під час дослідження та аналізу специфічних видів КО (послуги, НМА, фінансові операції тощо) податкові органи повноцінно використовують Настанови ОЕСР, які є фундаментальним, вичерпним та визнаним у всьому світі методологічним керівництвом. Методологічна підтримка не обмежується лише нормативними документами. ДПС на постійній основі забезпечує підвищення кваліфікації інспекторів. Для працівників ТО ДПС регулярно проводяться спеціалізовані лекції та навчальні заняття. Крім того, методологічна спроможність аудиторів систематично посилюється завдяки міжнародному співробітництву, зокрема через проведення спільних тренінгових сесій із залученням експертів ОЕСР. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Як наслідок, податкові органи не мають належного методологічного забезпечення для здійснення аналізу окремих видів КО, що суттєво знижує ефективність моніторингу та податкового контролю за ТЦУ загалом»
12	Стор. 15. Крім того, це ускладнює можливість дотримання платниками податків правил ТЦУ при здійсненні цих видів КО	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Згідно з нормами статті 39 ПКУ обов'язок обґрунтовувати відповідність умов КО принципу «витагнутої руки» покладено виключно на платника податків, який володіє всією повнотою первинної комерційної інформації щодо власної діяльності.	Не враховано	Наведений у проєкті Звіту висновок відображає позицію платників податків, а не податкових органів, і ґрунтується на результатах опитування платників податків та експертів у

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		Правила ТЦ, перелік методів та критерії зіставності чітко, вичерпно та однозначно визначені у національному законодавстві – ПКУ, а також у Настановах ОЕСР, які є загальноприйнятими правилами для багатьох країн. Ця законодавча рамка є абсолютно достатньою для будь-якого сумлінного платника податків для належного виконання своїх податкових обов'язків. Внутрішні інструкції ДПС не є правилами для платників податків. Внутрішні алгоритми та методичні рекомендації ДПС визначають дії податкового інспектора під час здійснення контрольно-перевірочних заходів. Вони не є нормативно-правовими актами, не встановлюють нових правил поведінки для бізнесу та платників податків, а тому їх наявність чи відсутність об'єктивно не може ускладнювати платникам дотримання вимог закону. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		сфері ТЦУ, проведеного Мінфіном за підтримки ОЕСР
13	Стор. 15. Невизначення чітких алгоритмів і методики здійснення податкового контролю за значною частиною КО створює ризики неохоплення їх належним моніторингом, знижує ефективність податкового контролю за ТЦУ та призводить до втрати потенційних доходів бюджету	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Твердження про «втрату потенційних доходів бюджету» побудовано на визначенні наявності ризиків, тому доречним є визначити «ризик втрати потенційних доходів бюджету». З факту «відсутності алгоритму моніторингу» логічно не впливає факт «порушення платником податкового законодавства». Втрата доходів бюджету виникає виключно тоді, коли бізнес порушує принцип «витагнутої руки». Якщо платник сумлінний і ціни в КО відповідають ринковим, бюджет не втрачає, незалежно від того, чи є у ДПС алгоритм автоматичного контролю цієї операції. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Невизначеність нормативно-правовими актами чи організаційно-розпорядчими документами методологічного забезпечення здійснення податкового контролю за значною частиною КО вплинула на ефективність податкового контролю за ТЦУ та створила ризики неохоплення належним моніторингом таких КО та втрати потенційних доходів бюджету»
14	Стор. 17. Фрагментарність автоматизованих алгоритмів податкового контролю за ТЦУ.	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Імплементація в ІКС «BigData TP» лише двох методів ТЦ (ПНЦ та чистого прибутку) зумовлена об'єктивними чинниками. Ці методи ґрунтуються на стандартній податковій та фінансовій	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «Основна причина – необхідність детального аналізу первинних документів, внутрішнього обліку та

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	Основна причина – відсутність у відомчих базах ДПС первинних документів платників податків (інвойсів, внутрішніх калькуляцій, специфікацій) та фінансової звітності контрагентів-нерезидентів. Отже, це зумовлює тривалість опрацювання звітності і документації з питань ТЦУ та ризики допущення помилок, які можуть впливати на ухвалення управлінських рішень	звітності, що дає змогу їх алгоритмізувати. Застосування інших методів потребує детального аналізу первинних документів, внутрішнього обліку та калькуляцій витрат платника і його контрагентів, до яких система не має автоматизованого доступу. Документація з ТЦ подається у довільній формі. Вона є неструктурованим масивом інформації, який містить розгорнуті описи бізнес-процесів, специфічні комерційні факти, детальний функціональний аналіз та об'ємні копії первинних документів. Жодна ІТ-система не здатна автоматично зчитувати, алгоритмізувати та робити висновки на основі такого неструктурованого описового масиву. Часові витрати на опрацювання документації з ТЦ є не наслідком неефективності, а об'єктивною необхідністю. Саме експертний, а не машинний, аналіз унікальних багатосторінкових документів та індивідуальних комерційних реалій є необхідним процесом для мінімізації ризиків допущення помилок і забезпечення прийняття обґрунтованих рішень. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків		калькуляцій витрат платника і його контрагентів, до яких система не має автоматизованого доступу» Вступ розділу 3.2 Звіту також доповнено абзацами у редакції: «Аудитом встановлено, що Технічне завдання на розробку ІКС «BigData TP» в цілому виконано: впроваджено автоматичний обрахунок ризиків на макроекономічному рівні для більшості видів КО (крім банківських послуг), а також на середньому рівні для КО з товарами сировинної групи. При цьому згідно із положеннями НСДУ 2030 щодо впровадження ІКС «BigData TP», а також Технічних вимог до розробки проєкта інтелектуальної власності – програмного забезпечення ІКС «BigData TP» передбачається, що основною метою розробки цієї системи є автоматизація процедур податкового контролю за встановленням відповідності умов КО принципу «витягнутої руки». Отже, цими документами не обмежено використання ІКС «BigData TP» лише для аналізу КО з товарами сировинної групи»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
15	Стор.18-19. 3. Обмеженість інтеграції з базами даних державних органів, установ та організацій. 4. Проблеми імпорту зовнішніх даних цінової інформації. Це створило правово-технічну невизначеність, нівелювало обов'язковість інтеграції ІКС «BigData TP» із зовнішніми джерелами аналітичної і цінової інформації та унеможливило автоматичний розрахунок ризиків за сировинними товарами на мікроекономічному рівні	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Щодо твердження «унеможливило автоматичний розрахунок ризиків за сировинними товарами на мікроекономічному рівні» слід зазначити таке. Повна автоматизація розрахунку ризиків на мікроекономічному рівні є технічно неможливою та суперечить методології ТЦ. Для коректного порівняння цін необхідно здійснювати індивідуальні коригування умов операцій (зокрема, щодо фізичних характеристик, умов постачання, обсягів, базисів тощо). Жодна ІТ-система не здатна зробити це автоматично, оскільки такі коригування зіставності потребують залучення експертного аналізу. Архітектура системи побудована таким чином, що на макро- та середньому рівнях здійснюється автоматизований скринінг і виокремлення базового масиву потенційних відхилень. Мікроекономічний рівень спеціально передбачає точковий аналіз конкретних операцій фахівцем. Саме на цьому етапі інспектор вручну враховує індивідуальні комерційні реалії та здійснює необхідні коригування. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Збереження ручного режиму зумовлене незабезпеченням ДПС технічної інтеграції Системи із зовнішніми джерелами. Початкове Технічне завдання та Доповнення № 1 до нього передбачили обов'язкову автоматичну інтеграцію цінових показників міжнародних агентств, однак на етапі складання підсумкових документів – Опису інтеграції та Паспорта Системи – ці джерела інформації та вимоги щодо їх інтеграції були вилючені, що зумовлено юридичними обмеженнями та технічною неструктурованістю даних. Це створило правово-технічну невизначеність, нівелювало обов'язковість інтеграції ІКС «BigData TP» із зовнішніми джерелами аналітичної і цінової інформації та ускладнило автоматичний розрахунок ризиків за сировинними товарами на середньому рівні»
16	Стор. 19. Технічні обмеження електронного документообігу та неповне або несвоєчасне введення ТО ДПС інформації	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Формат отримання документації з ТЦ (електронний чи паперовий) жодним чином не впливає на час та трудові ресурси, необхідні для її опрацювання. Документація з ТЦ та глобальна документація (майстер-файли) складаються платниками у довільній формі. Вони містять значний обсяг неструктурованого тексту, описів бізнес-	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «Листування ДПС та її ТО з платниками податків, які виявили бажання та подали заяви про взаємодію через Електронний кабінет, здійснювалось переважно

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	щодо стану здійснення податкового контролю за ТЦУ. Аудит засвідчив, що обмежена пропускна спроможність ІКС «Електронний кабінет» (5 МБ) та ІКС «Управління документами» (10 МБ) не давала можливості платникам податків надсилати на запити податкових органів інформацію та документацію з ТЦУ та майстер-файли в електронному вигляді. Листування ДПС та її ТО з платниками податків, які виявили бажання та подали заяви про взаємодію через Електронний кабінет, здійснювалось переважно у паперовому вигляді, що зумовлювало збільшення часових та трудових витрат ТО ДПС на проведення моніторингу КО та ризики допущення їх посадовими особами помилок або ухвалення ними необґрунтованих управлінських рішень.	процесів, функціонального аналізу та первинних документів, а також, копії певних документів. Така інформація об'єктивно не підлягає автоматичному машинному розпізнаванню та алгоритмізації, а тому потребує глибокого експертного аналізу фахівцем незалежно від того, надана вона на папері чи у вигляді файла. Якість податкового контролю та обґрунтованість висновків інспектора залежать від змістовної частини поданої документації, а не від технічного каналу її передачі. Разом із цим в ІКС «Управління документами» забезпечено можливість завантаження файлів у форматах pdf, doc, docx, xls, xlsx, zip та інших. Максимальний обсяг одного файлу становить до 20 Мб, при цьому обмеження щодо загальної кількості файлів для завантаження в одну реєстраційно-моніторингову картку відсутні. Меню «Листування з ДПС» приватної частини ІКС «Електронний кабінет» забезпечує платникам можливість відправляти до органів ДПС кореспонденцію у вигляді файлу у форматі pdf розміром 10 МБ. Зазначені параметри ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» є максимальними при наявних архітектурі та технологічному стеку цих ІКС. Рекомендації щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» не приймаються, оскільки це вимагатиме перепроєктування зазначених ІКС, що потребуватиме значних фінансових, часових та людських ресурсів. Водночас можуть розглядатись інші технології отримання інформації для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ (запровадження окремого супровідного електронного документа за стандартом документа електронної звітності XML з додатками довільного формату розміром, що дасть змогу здійснити підписання КЕП). Але такі підходи потребують		у паперовому вигляді, що в умовах постійного зростання кількості платників податків, які звітували про КО, зумовлювало збільшення часових та трудових витрат ТО ДПС на проведення моніторингу КО та ризики допущення їх посадовими особами помилок або ухвалення ними необґрунтованих управлінських рішень». Крім того, уточнено пункт Рекомендацій, а саме викладено в редакції: «3. Розробити та затвердити план впровадження ІТ-рішень, які сприятимуть розширенню електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ на базі ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами». Термін виконання: до 01 січня 2028 року». При цьому інформація, надана до критерію 2 пункту 2.3, не спростовує твердження аудиту, що «автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	Рекомендації 3. Забезпечити збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ. Термін виконання: до 01 січня 2028 року	попереднього дослідження та, можливо, змін до нормативно-правових актів. З огляду на зазначене рекомендацію 3 пропонуємо виключити. Щодо речення «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена» Результатів оцінки відповідності/ невідповідності критерію аудиту пункту 2.3 Критерій 2 зазначаємо, що для напівструктурованої інформації не можливо застосовувати автоматизовану обробку, в цьому випадку все одно має залучатись фахівець. Тому потребує виключення текст «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»		
17	Стор. 19. Як наслідок, ІКС «BigData TP» не забезпечила створення єдиного автоматизованого середовища для оцінки ризиків ТЦУ. Працівники податкових органів проводять основний аналіз щодо недотримання принципу «втягнутої руки» вручну поза межами Системи, що знижує оперативність податкового контролю за ТЦУ та спричиняє ризики ухвалення необґрунтованих управлінських рішень	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Ефект від впровадження ІКС «Big Data TP» полягає в оптимізації аналітичних процесів, а не у механічному автоматичному прийнятті рішень. Система успішно забезпечує єдине середовище для масового скринінгу та ідентифікації потенційних відхилень на макро- та середньому рівнях. Це звільняє ресурс інспекторів від технічної роботи й дає сожливість зосередитись на змістовному економічному аналізі. Твердження про те, що проведення основного аналізу вручну є проблемою, суперечить міжнародній методології. Згідно зі статтею 39 ПКУ та Настановами ОЕСР, оцінка відповідності принципу «втягнутої руки» потребує обов'язкового проведення детального функціонального аналізу (оцінки розподілу ризиків, функцій та активів), цільового відсіювання зіставних компаній та індивідуальних коригувань. Цей точковий мікроекономічний аналіз може бути виконаний лише фахівцем, а не машиною. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Як наслідок, ІКС «BigData TP» не забезпечила створення єдиного автоматизованого середовища для комплексної оцінки ризиків ТЦУ. Працівники податкових органів проводять основний аналіз щодо недотримання принципу «втягнутої руки» вручну поза межами Системи, що знижує оперативність податкового контролю за ТЦУ та спричиняє ризики ухвалення необґрунтованих управлінських рішень»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
18	Стор. 20. Результати аудиту засвідчили, що моніторинг КО податковими органами протягом 2023 року – I кварталу 2026 року продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект: платники податків самостійно збільшили свої грошові зобов'язання на 21,9 млрд гривень	Платники податків збільшили об'єкт оподаткування, тому правильний вираз: «платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування на 21,9 млрд гривень». З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Результати аудиту засвідчили, що моніторинг КО податковими органами протягом 2023 року – I кварталу 2026 року продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект: платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств на 21,9 млрд грн та зменшили збитки на 9,6 млрд гривень. Як наслідок, це спричинило зростання податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств на понад 2 млрд гривень»
19	Стор. 20. Водночас спостерігалось щорічне падіння співвідношення сум самостійно скоригованих платниками податків грошових зобов'язань до загального обсягу ризикових КО – з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Визначений у звіті обсяг «ризикових КО» стосується ризиків дисципліни звітування (неподання, несвоєчасне подання або неповне декларування КО). Натомість самостійні коригування стосуються виключно дотримання принципу «витягнутої руки» (збільшення об'єкта оподаткування). Обсяг коригувань бази оподаткування об'єктивно не може мати прямої математичної залежності від обсягу операцій з формальними дисциплінарними порушеннями. Фактичні абсолютні показники свідчать не про падіння, а про стабільну ефективність моніторингу. Суми самостійних коригувань платниками фінансового результату становили: у 2023 році – 7,1 млрд грн; у 2024 році – 6,3 млрд грн;	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «Фактичні суми самостійних коригувань платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств становили 7,1 млрд грн у 2023 році, по 6,3 млрд грн у 2024 і 2025 роках. У I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним періодом минулого року. Водночас спостерігалось щорічне падіння співвідношення сум,

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		у 2025 році – 6,3 млрд гривень. Позитивна тенденція поточного періоду: у I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним періодом минулого року. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків		самостійно скоригованих платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, до загального обсягу ризикових КО – з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році»
20	Стор. 22. Аудит засвідчив неналежну якість і неповноту первинного аналізу та відбору ТО ДПС платників податків, які здійснювали КО або входили до складу МГК. Це пов'язано з недостатністю вичерпної та достовірної інформації про платників податків, операції яких підпадають під критерії контрольованих. Встановлено, що первинним відбором платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входили до МГК, щороку не охоплювалася частина таких платників. Так, згідно з аналізом даних ДПС кількість звітів про КО, яка мала бути подана платниками податків за звітні 2022–2024 роки відповідно до	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Відхилення на рівні 5,4 відс. є статистично незначною похибкою. Навпаки, цей показник свідчить про високу репрезентативність та ефективність скринінгу, який дає можливість на попередньому етапі ідентифікувати понад 94 відс. суб'єктів контролю. Попередні переліки формуються на основі наявних баз даних податкової та митної звітності. Однак існує категорія операцій, які об'єктивно неможливо виявити без доступу до первинної документації та даних бухгалтерського обліку. Це, зокрема, нарахування відсотків та роялті без їх фактичної виплати, а також надання послуг не платниками ПДВ, інформація про що відсутня в базах даних податкових органів та наявна виключно в платника податків (дані бухгалтерського обліку та первинні документи). Крім того, практика адміністрування свідчить про непоодинокі випадки помилкового подання звітів про КО платниками податків. Усвідомлюючи розміри штрафних санкцій за неподання звітності з ТЦ, платники податків часто подають звіти з метою перестраховування – навіть за тими операціями, які не підпадають під критерії контрольованих і, відповідно, правомірно не були включені ДПС до попередніх переліків. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	Враховано	Інформацію викладено в редакції: (перший абзац вилучено): «Встановлено, що первинним відбором платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих та/або які входили до МГК, щороку не охоплювалася незначна частина таких платників (5,3 відс.). Це пов'язано з недостатністю вичерпної та достовірної інформації про платників податків, операції яких підпадають під критерії контрольованих (схема 6).»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	переліків, визначених ТО ДПС, була меншою за кількість фактично поданих звітів за ці роки на 5,4 відс.			
21	Стор. 23. Аудит засвідчив, що ДПС не забезпечила належного контролю за відпрацюванням ТО ДПС ризиків несвоечасності та неповноти звітування платниками податків, що призводило до накопичення невідпрацьованих ТО ДПС таких ризиків, виявлених у попередніх звітних періодах, та в подальшому – до необхідності спрямування ресурсів на їх відпрацювання. Це обмежувало своєчасність ухвалення необхідних управлінських рішень з метою реагування на ризики поточного звітного періоду та негативно впливало на ефективність моніторингу	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Департамент ТЦ на постійній основі здійснює моніторинг результатів роботи територіальних органів (ТО) та регулярно направляє оглядові й інформаційно-аналітичні листи з детальним розбором виявлених недоліків та чіткими інструкціями щодо відпрацювання ризиків. Аудиторам були надані копії відповідних листів за весь досліджуваний період (зокрема: від 31.05.2023 № 12564/7/99-00-23-02-01-07, від 28.12.2023 № 32967/7/99-00-23-02-01-07, від 12.09.2024 № 25594/7/99-00-23-02-01-07, від 04.12.2025 № 28690/7/99-00-23-02-01-07, від 01.04.2026 № 1791/7/99-00-23-02-01-07 та інші). Крім того, стан відпрацювання ризиків систематично виноситься на робочі наради, що фіксується протокольно. Накопичення невідпрацьованих ризиків є прямим наслідком тривалої дії законодавчого мораторію на проведення документальних перевірок (з 18.03.2020 по 31.07.2023). У цей період моніторинг проводився безперервно, що логічно призвело до накопичення масиву аналітичних матеріалів. Після скасування мораторію фізичне відпрацювання накопичених матеріалів у формі перевірок розпочалося одночасно, що створило граничне навантаження на обмежений штат ТО ДПС. Проведення контрольних заходів також об'єктивно ускладнюється перебуванням активів чи платників податків (їх посадових осіб) на тимчасово окупованих територіях або в зонах бойових дій, неможливістю створення безпечних умов для проведення перевірок тощо. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Аудит засвідчив, що ДПС не забезпечила достатнього належного контролю за відпрацюванням ТО ДПС ризиків несвоечасності та неповноти звітування платниками податків, що призводило до накопичення невідпрацьованих ТО ДПС таких ризиків, виявлених у попередніх звітних періодах, та в подальшому – до необхідності спрямування ресурсів на їх відпрацювання. Це обмежувало своєчасність ухвалення необхідних управлінських рішень з метою реагування на ризики поточного звітного періоду та негативно впливало на ефективність моніторингу»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
22	Стор. 25, 26. Від платників податків отримано відповіді лише на 63,2 відс. направлених запитів, термін надання відповіді за якими настав. У всіх випадках ненадання відповідей на такі запити податковими органами проведено перевірки та застосовано штрафи. При цьому частка надання платниками податків відповідей на запити ТО ДПС із року в рік зменшувалась: від 89 відс. наданих відповідей на запити ТО ДПС у 2023 році до 39,0 відс. у 2025 році (29,0 відс. у I кварталі 2026 року). Стрімке падіння частки наданих платниками податків відповідей на запити податкових органів (з 89,0 відс. у 2023 році до 39,0 відс. у 2025 році) свідчить про системну втрату важелів впливу з їх боку та низьку превентивну функцію чинних штрафів за ненадання документації	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Зазначений висновок базується на проміжних даних та не враховує законодавчо встановлені строки і логістику документообігу між ДПС, її ТО та платниками податків. Відповідно до чинного законодавства платник податків має 30 днів на надання відповіді з моменту фактичного отримання запиту. Враховуючи час на доставку запиту поштовим зв'язком та зворотну пересилку об'ємної документації, загальний цикл обміну є тривалішим. Відповідно до законодавства відповідь та документація надаються платником не до центрального апарату ДПС, а до ТО ДПС, вказаного у запиті. Центральний апарат ДПС отримує та консолідує статистичну інформацію лише після того, як ТО ДПС фактично отримає документи та здійснить їх опрацювання. Це створює додатковий об'єктивний часовий лаг. Статистична інформація формувалася до завершення граничних строків за певним запитом (дані за 2025 рік надавались аудиторам у лютому 2026 року, а за I квартал 2026 року – у травні). На момент формування вибірки терміни надання, поштової доставки та внутрішнього звітування ТО ДПС щодо частини запитів ще фізично не настали. Фактичний рівень отриманих відповідей становить 85 відс. за 2025 рік та 71 відс. за I квартал 2026 року. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Від платників податків отримані відповіді на 81,7 відс. надісланих запитів, термін надання відповіді за якими настав. У всіх випадках ненадання платниками податків відповідей на такі запити ТО ДПС проведені перевірки та застосовані штрафи. При цьому частка надання платниками податків відповідей на запити ТО ДПС із року в рік зменшувалась – від 89 відс. наданих відповідей на запити ТО ДПС у 2023 році до 85,0 відс. у 2025 році та 71,0 відс. у I кварталі 2026 року». Другий абзац вилучено.
23	Стор. 27, схема 8. Документування результатів аналізу	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Порядком проведення моніторингу контрольованих операцій, затвердженого наказом Мініну від 14.08.2015 № 706 (зі змінами)	Враховано частково	Пунктом 9 розділу V Порядку № 706 встановлено вимогу щодо інформаційного наповнення

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	За результатами аналізу звітів не складено жодного документу згідно вимог Порядку № 706 - 0/488	(далі – Порядок № 706) не передбачено імперативного обов'язку складання окремих формалізованих документів (висновків, актів, довідок тощо) виключно за результатами аналізу звітів у розрізі країн МГК (СбС). Звіти СбС використовуються як додаткове джерело інформації та інструмент для комплексної ідентифікації потенційних ризиків ТЦ, а не як самостійний об'єкт, що потребує написання окремого формалізованого висновку. Неврахування результатів аналізу звітів СбС під час аналізу звітів про КО за 2024 рік є передчасним. Звітна кампанія щодо подання звітів про КО за 2024 рік завершилася лише 01.10.2025. Враховуючи те, що період, який перевірявся Рахунковою палатою, обмежувався датою 01.04.2026, масштабні процеси комплексного моніторингу, зіставлення даних звітів про КО зі звітами СбС та формування переліків ризиків за 2024 рік ще фізично тривали. Оскільки остаточне опрацювання тривало, висновки про те, що інформація не врахована, передчасні. При цьому слід зазначити, що згідно з пунктом 7 розділу V Порядку № 706, Департаментом проведено аналіз усіх поданих звітів СбС на наявність потенційних ризиків (індикаторів ризиків) ТЦ. За результатами проведеного аналізу розраховано індикатори ризиків: станом на 01.04.2026 – щодо 488 звітів СбС; станом на 01.09.2026 – щодо понад 1000 звітів СбС, отриманих від іноземних юрисдикцій. Результати проведеного аналізу (індикатори ризиків) використовуються під час оцінки ризиків, пов'язаних з ТЦ, розмиванням податкової бази та виведенням прибутків з-під оподаткування. ТО ДПС при направленні запитів до платників податків відповідно до пункту 73.3 статті 73 ПКУ та ініціюванні запитів документації з ТЦ враховуються аналітичні матеріали щодо		результатів аналізу звітів у розрізі країн МГК. Водночас ДПС не надано до аудиту матеріалів із такою інформацією по жодному із проаналізованих СбС звітів. Кількість та частка проаналізованих ДПС звітів зазначена у проєкті Звіту станом на 01.04.2026 відповідно до інформації, наданої ДПС на запит. Результати роботи ДПС станом на 01.09.2026 не можуть бути враховані, оскільки не стосуються періоду аудиту. Крім того, у проєкті Звіту містяться висновки щодо наявності ризиків неврахування результатів аналізу звітів СбС, а також щодо неможливості оцінки використання такої інформації у межах аудиту. Разом з тим уточнено висновок до схеми 8: «Низьке охоплення звітів у розрізі країн МГК аналізом повноти та достовірності зумовлене стрімким зростанням кількості поданих звітів порівняно із попередніми роками (у 18,7 раза), недостатністю кадрового ресурсу в ДПС, а також

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		індикаторів ризиків, які були підготовлені на підставі аналізу інформації зі звітів СбС. Крім того, аналітична інформація зі звітів СбС використовується під час доперевірочного аналізу та здійснення контрольних-перевірочних заходів. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		незавершенням періоду звітування на час завершення аудиту»
24	Стор. 28. Як наслідок, фахівці Департаменту ТЦУ ДПС здійснюють оцінку розрахованих індикаторів ризиків на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. Це не відповідає рекомендаціям ОЕСР та створює ризики застосування фахівцями ДПС дискреційних повноважень при формуванні висновків щодо наявності ризиків ТЦУ. <i>Довідково. У Посібнику щодо ефективної оцінки податкових ризиків ОЕСР (CbC Reporting – Handbook on Effective Tax Risk Assessment, OECD, 2017) зазначено, що кожен податковий орган повинен визначити, як найкраще використовувати звіти в розрізі країн МГК для проведення оцінки податкових ризиків, враховуючи свою систему оцінки ризиків, ресурси</i>	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Аналіз звітів у розрізі країн МГК базується на економічному аналізі операцій окремої групи компаній та не може використовувати універсальні шаблони. Кожна група компаній має унікальну бізнес-модель, функціональний профіль та галузеву специфіку. Застосування єдиних математичних порогів для усіх груп призведе до формального підходу, хибного спрацювання індикаторів щодо сумлінних платників або ж уникнення контролю за компаніями, які «підлаштували» свої показники під «затверджені порогови». Тому оцінка розрахованих ризиків здійснюється на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. ОЕСР не потребує встановлення порогових значень для автоматичного формування рішень. ОЕСР наголошує, що звіти у розрізі країн МГК є інструментом для оцінки ризиків і не можуть бути єдиною підставою для нарахування податків. Інформація звітів у розрізі країн МГК може вказувати на потенційні ризики, її недостатньо для висновків про невідповідність КО принципу «витягнутої руки». Аналіз звітів СбС на наявність індикаторів ризиків проводиться Департаментом відповідно до пункту 8 розділу V Порядку № 706. Крім того, слід зазначити, що 26.03.2026 Департаментом було проведено онлайн-навчання за участі посадових осіб структурних підрозділів ТЦ ТО ДПС на тему «Визначення та застосування маркерів ризиків на підставі даних зі звітів у розрізі країн МГК (СбС	Враховано частково	У проєкті Звіту формулювання щодо невизначення «кількісних і якісних порогових значень для оцінювання» замінено на «підходи до оцінювання» індикаторів ризиків ТЦУ. Таке формулювання не передбачає вимоги щодо встановлення єдиних кількісних порогових значень. Водночас визначення уніфікованих підходів до оцінювання індикаторів ризику під час аналізу звітів СбС є необхідним для уникнення ризику застосування дискреційних повноважень та застосування різних підходів під час такого аналізу. Інформація щодо розробки і надсилання до ТО ДПС роз'яснювальних матеріалів щодо уніфікованих підходів до аналізу індикаторів ризику під час аналізу звітів СбС до аудиту ДПС не надавалась.

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	<i>та пріоритети. Це включає визначення відповідних дій, які необхідно вжити після завершення оцінки ризиків, а також рівня або характеру потенційного податкового ризику, необхідного для ініціювання податкової перевірки або іншої діяльності з дотримання вимог.</i>	-звітність)», на якому було розглянуто алгоритми розрахунку індикаторів ризиків та можливості їх використання при проведенні моніторингу КО. За результатами такого навчання ТО ДПС були надіслані роз'яснювальні матеріали щодо уніфікованих підходів до аналізу індикаторів ризику, які розраховуються на підставі звітів у розрізі країн міжнародних груп компаній та можливих шляхів їх використання (з наведення прикладів можливих ситуацій). Вважаємо за доцільне врахувати викладене		Водночас така інформація свідчить про важливість та актуальність проблеми, виявленої аудитом
25	Стор. 29. На ефективність та результативність КПП з питань ТЦУ негативно впливали: зокрема, недостатність доказової бази в актах перевірок внаслідок непроведення глибокого функціонального аналізу чи коректного підбору зіставних компаній та джерел інформації. Через адміністративне та судове оскарження платниками податків результатів більшості перевірок з питань ТЦУ фінансові наслідки для бюджету були незначними	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Зазначене зауваження ґрунтується на аналізі окремих судових рішень, ухвалених на користь платників податків. Екстраполяція результатів окремих судових справ на загальну якість актів ДПС без зазначення першоджерела призводить до неточного розуміння суті питання. Питання ТЦ (зокрема визначення достатньої глибини функціонального аналізу та критеріїв підбору зіставних компаній) є специфічними економічними категоріями, які мають виражений оціночний характер. Скасування податкового рішення судом відображає позицію суду за результатами оцінки доказів у межах змагального процесу. Це не є тотожним об'єктивному «непроведенню аналізу» з боку податкового органу. Судова практика у справах із ТЦ є складною та динамічною, і під час судового розгляду не завжди повною мірою враховується вся специфіка економічного моделювання та комерційних обставин, детально викладених в актах ДПС. Контрольно-перевірочні заходи є одним із засобів проактивного впливу на недобросовісних платників податків для стимулювання їх повернення в правове поле та мотивації здійснення ними заходів комплаєнсу. Тому наслідки щодо збільшення надходжень до бюджету повинні враховувати результати КПП, самостійне	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «На ефективність та результативність контрольно-перевірочної роботи з питань ТЦУ негативно впливали, зокрема, недостатність доказової бази в актах перевірок внаслідок непроведення глибокого функціонального аналізу чи коректного підбору зіставних компаній та джерел інформації. Внаслідок адміністративного та судового оскарження платниками податків результатів переважної більшості перевірок з питань ТЦУ, для бюджету фінансові наслідки були незначними»

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА

06-38/2 від 18.09.2026 15:19

Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500

Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		коригування платниками податків об'єкта оподаткування, а також формування податкової культури платників податків при здійсненні операцій, які підпадають під контрольовані, та дотриманні принципу «втягнутої руки» на етапі їх планування та здійснення. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		
26	Стор. 30, схема 9. Кількість перевірок які мали бути проведені 1545	Фактично це кількість встановлених ризиків для відпрацювання, тому правильним є написання «встановлено ризиків», а не «кількість перевірок, які мали бути проведені». З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу.	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Встановлено ризиків 1 545»
27	Стор. 30, схема 9. 857,9 млн грн грошових зобов'язань, проте термін винесення ППР в цьому періоді не настав.	Фактично сума грошових зобов'язань, за яким термін винесення ППР станом на 01.04.2026 не настав, становить 1,44 млрд гривень. З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до зазначеного абзацу	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «За даними ДПС, протягом I кварталу 2026 року за результатами перевірок донараховано ще 1,44 млрд грн грошових зобов'язань, проте термін винесення ППР у цьому періоді не настав»
28	Стор. 32. Серед причин не проведення 87 перевірок були: у 79 випадках перевірки не розпочато через відсутність платників за адресою реєстрації, при цьому ДПС не вживала належних заходів щодо їх розшуку	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Інформація щодо перевірок з питань дотримання принципу «втягнутої руки», у тому числі деталізовані дані щодо стану проведення цих перевірок та об'єктивних причин їх не проведення (відсутність за місцезнаходженням, оскарження наказів тощо), була надана листом ДПС від 10.06.2026 № 7926/5/99-00-23-02-01-05. ТО ДПС вживають усіх вичерпних заходів, що прямо передбачені чинним законодавством та відповідають їхнім функціональним повноваженням. Алгоритм дій у разі відсутності платника за місцезнаходженням регламентовано Методичними рекомендаціями, затвердженими наказом ДПС від 04.09.2020 № 470.	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Протягом 2023 – I кварталу 2026 року охоплення платників податків такими перевітками було низьким (схема 9). Зокрема, не проведення 87 перевірок спричинено: 82 випадки – розшук платників податків; 5 – оскарження платниками податків наказів ТО ДПС про проведення перевірки щодо

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		В усіх без винятку випадках, щодо яких під час організації проведення перевірки було встановлено, що платник відсутній за адресою, інспекторами відповідно до наказу № 470 були складені акти про невстановлення місцезнаходження. Після складання цих актів уся відповідна інформація та матеріали були передані уповноваженим органам для здійснення подальшого розшуку. Податкова служба не є правоохоронним органом і не наділена інструментами для здійснення оперативно-розшукової діяльності. Тож заходи щодо фізичного розшуку осіб виходять за межі правового поля компетенції податкових органів. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків		дотримання принципу «витягнутої руки»
29	Стор. 34. Порядком № 344 або організаційно-розпорядчим документом ДПС не встановлено чітких критеріїв визначення терміну продовження перевірок у межах 12 місяців, а також не визначено, в яких випадках здійснюється зупинення або продовження таких перевірок. Це дає можливість посадовим особам податкових органів діяти вибірково та на власний розсуд	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Підпунктом 39.5.2.7 пункту 39.5 статті 39 ПКУ та Порядком № 344 імперативно визначено, що термін проведення перевірки переривається у разі розгляду судом позовів платника податків із питань, пов'язаних з призначенням, проведенням або предметом такої перевірки, до завершення судових процедур. Згідно з підпунктом 39.5.2.9 пункту 39.5 статті 39 ПКУ та Порядком № 344 перевірка може бути продовжена виключно за потреби отримання інформації від ІКО, проведення експертизи та/або перекладу документів українською мовою. Законодавством встановлено саме граничний термін продовження (до 12 місяців), оскільки фактичні терміни отримання відповідей від ІКО не регламентовані та об'єктивно залежать від багатьох зовнішніх факторів. Встановити універсальний жорсткий алгоритм щодо точної кількості днів для продовження у кожному окремому випадку неможливо через специфіку міжнародного обміну інформацією та проведення експертиз.	Не враховано	У разі виникнення потреби в отриманні інформації від КОІК для перевірки дотримання принципу «витягнутої руки», посадові особи податкових органів стикаються з вибором альтернативних варіантів дій, а саме: зупинення перевірки на строк, необхідний для завершення процедур (відповідно до абзацу третього підпункту 82.4 статті 82 ПКУ); продовження строку проведення перевірки у зв'язку з необхідністю отримання інформації від КОІК на строк у межах 12 місяців (відповідно до підпункту 39.5.2.9

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків		пункту 39.5 статті 39 ПКУ та Порядку № 344); невикористання жодного із зазначених механізмів. Водночас нормативно-правовими актами чи внутрішніми організаційно-розпорядчими документами ДПС не визначено критеріїв вибору доцільного варіанта дій. Такий вибір здійснюється посадовими особами на власний розсуд, що створює ризики застосування дискреційних повноважень. Крім того, не визначено підходів до встановлення терміну продовження перевірок у межах граничного терміну до 12 місяців. Відповідне рішення ухвалюється на розсуд ДПС. Аудитом засвідчено, що у переважній більшості випадків встановлено термін продовження перевірки у 6 місяців, який був недостатнім для отримання відповідей від КОІК. Оскільки інформація від КОІК часто є суттєвою та критично важливою для формування доказової бази, зазначене питання потребує врегулювання

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-38/2 від 18.09.2026 15:19
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
30	Стор. 34. Вісім перевірок (з 11, термін яких продовжено) завершені та за їх результатами складено акти із встановленням порушень умов КО принципу «втягнутої руки» до отримання відповідей від КОІК на усі або окремі запити.	ДПС не погоджується з викладеними. Висновки акта перевірки щодо дотримання принципу «втягнутої руки» формуються на підставі комплексного аналізу первинних документів, фінансової звітності та документації з ТЦ, отриманих безпосередньо під час її проведення. Інформація від ІКО не є безальтернативною умовою для фіксації порушення. Відповідь КОІК, що надходить із затримкою через об'єктивні процедурні особливості іноземних юрисдикцій, слугує додатковим підтвердженням правильності висновків ДПС та посилює доказову базу (зокрема, для подальшого судового супроводу). Також отримана інформація на один або частину з направлених запитів може містити необхідну інформацію для остаточних висновків. Податковий орган формує доказову базу та приймає обґрунтоване рішення про наявність порушення на підставі наявних зібраних фактів, дотримуючись встановлених строків контрольного заходу. Завершення перевірки до моменту надходження відповіді від КОІК не означає втрату фіскального потенціалу цієї відповіді. Згідно з підпунктом 78.1.21 пункту 78.1 статті 78 ПКУ отримання від ІКО інформації, що свідчить про порушення платником податків законодавства (якщо така інформація не була досліджена під час попередніх перевірок), є прямою та самостійною законодавчою підставою для призначення та проведення нової документальної позапланової перевірки. Вважаємо за доцільне врахувати викладене при здійсненні висновків	Не враховано	Кількість перевірок, термін яких продовжено, та перевірок, завершених до отримання відповідей від КОІК, визначено на основі даних ДПС, наданих до аудиту, і не спростовується інформацією, наведеною у зауваженні ДПС. У цих випадках терміни проведення перевірок були продовжені саме у зв'язку з необхідністю отримання інформації від КОІК (відповідно до підпункту 39.5.2.9 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 ПКУ). Це свідчить про те, що запитувана інформація визначалася податковим органом як суттєва та необхідна для повного і всебічного дослідження КО. Завершення таких перевірок без отримання відповідей від КОІК ставить під сумнів обґрунтованість та доцільність продовження термінів цих перевірок, а також позбавляє податкові органи додаткового обґрунтування висновків, викладених у актах перевірок. За результатами судового оскарження платниками податків

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
				рішень податкових органів, переважна більшість остаточних судових рішень ухвалюється на користь платників податків, тому додаткове обґрунтування висновків та посилення процесуальної позиції податкового органу в суді є критично важливим для захисту інтересів держави. Відповідно до підпункту 39.5.2.4 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 ПКУ контролюючий орган не має права повторно проводити перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" платника податків, які вже були перевірені (крім випадків, зазначених у підпунктах 78.1.5, 78.1.12 пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу). Водночас можливість призначення нової документальної позапланової перевірки у разі отримання інформації від КОІК, свідчить про порушення, передбачені підпунктом 78.1.21 пункту 78.1 статті 78 ПКУ. Цей підпункт не включений до переліку підстав для проведення повторної перевірки з

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-38/2 від 18.09.2026 15:19
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
				дотримання платником податків принципу "витягнутої руки". Крім того, у пункті 3 розділу I Порядку № 344 підпункт 78.1.21 пункту 78.1 статті 78 ПКУ, що є підставою для проведення такої перевірки, не зазначений. У той же час практичне застосування механізму проведення повторної перевірки з питань ТЦУ потребує фінансових, адміністративних та часових ресурсів податкових органів, що прямо знижує ефективність податкового контролю за ТЦУ
31	Стор. 38. Аудитом встановлено, що звіти ТО ДПС (ініціаторів запитів) про використання інформації, отриманої від КОІК, містять неточності та не оновлюються за результатами оскарження відповідних рішень податкових органів у судовому порядку, оскільки це не передбачено вимогами Порядку № 1043. Це свідчить про недостатність внутрішнього контролю ДПС за	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки звітування щодо оскарження результатів контрольно-перевірочних заходів під час яких використовувались відповіді від ІКО, ані Порядком обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних держав затвердженим наказом Мінфіну від 16.04.2022 № 118, зареєстрованим в Мін'юсті 06.06.2022 за № 606/37942 (у редакції наказу Мінфіну від 29.08.2025 № 446) (далі – Порядок № 118), ані Порядком взаємодії структурних підрозділів ДПС та її ТО щодо обміну податковою інформацією (крім автоматичного обміну) з іноземними компетентними органами, затвердженим наказом ДПС від 12.12.2023 № 1043 (зі змінами) (далі – Порядок № 1043) не передбачено. Порядками № 118 та № 1043 визначено терміни звітування Ініціатора перед головним виконавцем запиту до ІКО про практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації протягом	Не враховано	Наявність некоректних даних у звітах ТО ДПС, які не були своєчасно виявлені ДПС та виправлені ТО ДПС, свідчить про недостатній внутрішній контроль ДПС за використанням інформації, отриманої від КОІК. Цей висновок також підтверджується випадками невикористання відповідей від КОІК як доказів під час судового оскарження рішень податкових органів. Водночас для забезпечення належного рівня внутрішнього контролю та максимізації

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	використанням ТО ДПС інформації від КОІК, що впливає на ефективність ухвалення управлінських рішень	чотирьох (раніше-двох) місяців із дати отримання такої відповіді та повторне звітування протягом 10 робочих днів у разі, якщо практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації настали пізніше зазначеного чотиримісячного терміну. Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що у випадках, коли компетентний орган надає інформацію за запитом, він може звернутися до компетентного органу із запитом про надсилання відгуку на неї. У разі подання запиту про відгук компетентний орган, який отримав інформацію, повинен, без обмеження правил збереження податкової таємниці та захисту даних, застосовних у такій державі-члені, надіслати відгук компетентному органу, який надав інформацію, якомога швидше, але не пізніше ніж протягом трьох місяців після того, як стане відомим результат використання запитаної інформації. ДПС не погоджується з викладеними висновками про відсутність внутрішнього контролю ДПС за використанням ТО ДПС інформації від ІКО, що впливає на ефективність прийняття управлінських рішень, оскільки такий внутрішній контроль здійснюється за допомогою іншої звітності, зокрема щомісячного надання ініціаторами запитів інформації у звітах щодо результатів аналізу отриманих відповідей від ІКО, здійснених ініціаторами спеціальних запитів, а також, практичних наслідків щодо використання такої інформації (результати контрольно-перевірочних заходів, самостійні коригування податкових зобов'язань платниками податків тощо)		практичних наслідків від використання інформації, отриманої за міжнародним обміном, ДПС як головний виконавець запитів повинен володіти достовірною та актуальною інформацією. З метою посилення системи внутрішнього контролю, сформульовано рекомендацію, спрямовану на забезпечення ДПС відповідною інформацією. Така рекомендація не передбачає внесення змін до Порядків № 118 чи № 1043 і не обмежує ДПС у самостійному визначенні оптимального способу отримання такої інформації від ТО ДПС
32	Стор. 39. Аудитом встановлено, що ефективність обміну з КОІК за	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує змінити формулювання на наступне: «Аудитом встановлено, що на ефективність обміну з КОІК за спеціальними запитами впливають	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Аудитом встановлено, що ефективність обміну з КОІК за

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	спеціальними запитами знижується внаслідок недоліків і затримок у процесі обміну, ненадання відповідей окремими КОІК або надання відповідей зі значними затримками, завершення перевірок до отримання відповідей, а також неефективного використання відповідей як доказової бази під час судового оскарження.	недоліки і затримки у процесі обміну, а також зовнішні фактори (ненадання відповідей окремими КОІК або надання відповідей зі значними затримками)». Обмін податковою інформацією з ІКО є трудомістким процесом, що потребує трудових та часових ресурсів. Опрацювання проєктів запитів, отриманих від ініціаторів, включає в себе не лише формальний переклад проєктів спеціальних запитів та відповідей від ІКО англійською мовою, а й здійснення попередньої аналітики даних стосовно нерезидента з використанням відкритих джерел інформації, баз даних ІКС ДПС та сайтів реєстраторів іноземних компаній (Business registers). Особлива увага приділяється опрацюванню деталей опису справи проєкту спеціального запиту, зокрема щодо наявності: пояснень та ґрунтовних підстав для направлення запиту; чіткого опису виявлених невідповідностей та ризиків; вжитих заходів для отримання запитуваної інформації на території України; опису впливу запитуваної інформації на базу оподаткування в Україні; логічність та доцільність поставлених ініціатором проєкту спеціального запиту питань до ІКО щодо іноземної компанії. Також, підрозділом обміну з ІКО здійснюється опрацювання відповідей від ІКО, їх технічний переклад, направлення до ініціаторів запитів та збір звітної інформації. Інституційна спроможність одного працівника підрозділу обміну з ІКО опрацювати та направити до ІКО до 8 спеціальних запитів у місяць та опрацювати до 8 відповідей від ІКО у місяць з урахуванням впливу повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, зокрема переривання робочого процесу у зв'язку з необхідністю перебування в укриттях під час повітряних тривог (відповідно до інформації на сайті Київської міської адміністрації за час воєнного стану в Києві відбулось 2218 повітряних тривог). Водночас щомісячна генерація ініціаторами		спеціальними запитами знижується внаслідок недоліків і затримок у процесі обміну, ненадання відповідей окремими КОІК або надання відповідей зі значними затримками. На настання практичних наслідків від використання інформації, отриманої від КОІК, вплинуло завершення перевірок до отримання відповідей, а також неефективне використання відповідей як доказової бази під час судового оскарження»

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА

06-38/2 від 18.09.2026 15:19

Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500

Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадової особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		становить близько 100 нових проєктів спеціальних запитів, що значно перевищує інституційну спроможність опрацювання таких проєктів працівниками підрозділу обміну з ІКО. Враховуючи норми ПКУ щодо контрольної-перевірочної роботи стосовно дотримання норм міжнародного оподаткування, незначні затримки в опрацюванні проєктів запитів, надсиланні їх до ІКО та опрацюванні відповідей від ІКО не призвели до порушення термінів позовної давності та не вплинули на можливість здійснення контрольної-перевірочних заходів. До того ж внутрішні процеси не впливають на терміни отримання відповідей від ІКО. Крім того, слід взяти до уваги, що відлік 90 днів для надання відповіді, як рекомендовано Настановами ОЕСР, починається з дати отримання запитуваним компетентним органом запиту. Проте Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що запитуваний орган повинен надати інформацію якомога швидше, але не пізніше ніж протягом шести місяців з дати отримання запиту. З огляду на викладене у звіті доцільно зазначити об'єктивні причини затримки у процесах, пов'язаних із міжнародним обміном		
33 (38)	Стор. 40. Ефективність обміну за спеціальними запитами також знижувалася у зв'язку із ненаданням або несвоєчасним наданням відповідей КОІК.	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує змінити формулювання на таке: «На ефективності обміну за спеціальними запитами також впливають такі зовнішні фактори, як ненадання або несвоєчасне надання відповідей КОІК». ДПС вжито відповідних заходів, визначених Порядком № 118 та Порядком № 1043, щодо мінімізації впливу цього фактору шляхом направлення листів-нагадувань до ІКО та проведення онлайн-зустрічей з представниками відповідних ІКО. Інших засобів впливу на ІКО щодо розгляду запиту та надання відповіді ІКО чинними нормативними актами не передбачено.	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «На ефективності обміну за спеціальними запитами також позначилося ненадання або несвоєчасне надання відповідей КОІК»

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА

06-38/2 від 18.09.2026 15:19

Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500

Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадової особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		Згідно з вимогами пункту 8.8 Порядку № 1043 та Порядку № 118, а також із метою комунікації з ІКО щодо отримання відповідей на направлені спеціальні запити Департамент ТЦ ініціював направлення листів-нагадувань до ІКО за погодженням із Департаментом міжнародного співробітництва та неодноразово проводив онлайн-зустрічі з представниками відповідних ІКО. Крім того, слід взяти до уваги, що відлік 90 днів для надання відповіді, як рекомендовано Настановами ОЕСР, починається з дати отримання запитуваним компетентним органом запиту. Проте Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що запитуваний орган повинен надати інформацію якомога швидше, але не пізніше ніж протягом шести місяців з дати отримання запиту. З огляду на викладене у звіті доцільно зазначити об'єктивні причини затримки у процесах, пов'язаних із міжнародним обміном		
34	Стор. 41. Завершення перевірок без врахування цієї інформації створює ризики прийняття необґрунтованих рішень податковими органами. Аудитом встановлено один випадок завершення перевірки до отримання такої відповіді від КОІК, яка підтвердила відповідність умов КО принципу «втягнутої руки». Результати перевірки наразі оскаржуються у	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Відповідь КОІК за своєю суттю є наданням фактичних даних, копій первинних документів нерезидента або відповідей на чітко поставлені у спеціальному запиті запитання. Згідно з міжнародними договорами про обмін інформацією КОІК надає виключно фактологічну інформацію, якою володіє або яку може зібрати на своїй території відповідно до свого національного законодавства. Іноземний податковий орган не має ані юридичних повноважень, ані повного обсягу даних (зокрема, щодо української сторони), ані компетенції робити будь-які правові чи економічні висновки щодо відповідності господарських операцій резидента України принципу «втягнутої руки». Твердження про те, що отримана відповідь КОІК «підтвердила відповідність умов КО принципу «втягнутої руки», є концептуально	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «Завершення перевірок без врахування цієї інформації створює ризики ухвалення податковими органами необґрунтованих рішень. Аудитом встановлено один випадок завершення перевірки до отримання такої відповіді КОІК, водночас аналіз отриманої інформації підтвердив відповідність умов КО принципу «втягнутої руки». Результати перевірки наразі оскаржуються у

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	суді, сума позовних вимог – 177,8 млн гривень.	неможливим. Надана ІКО інформація могла лише підтвердити або спростувати певні фактичні комерційні чи фінансові обставини здійснення операції. Оцінка дотримання принципу «витягнутої руки» та формування кінцевого висновку щодо ціноутворення є виключною дискрецією контролюючого органу України (ДПС) за результатами комплексного аналізу всієї зібраної доказової бази, а не КОІК, який тільки надає запитувану інформацію. Крім того, слід зазначити, що отримана від КОІК, інформація не спростовує висновки перевірки. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		суді, сума позовних вимог – 177,8 млн гривень»
35, 36, 44	Стор. 41. На ефективність обміну з КОІК негативно впливало також невикористання отриманої від КОІК інформації в якості доказової бази під час судового оскарження. Ненадання податковими органами до суду відповідей від КОІК, інформація щодо яких слугувала обґрунтуванням висновків, викладених у актах за результатами перевірок, за двома судовими спорами послабило процесуальну позицію податкового органу та мало вплив на прийняття остаточного рішення суду на користь платника. Як наслідок, оскаржувані ППР на загальну	ДПС не погоджується з викладеними висновками та пропонує змінити формулювання, оскільки ненадання отриманої від ІКО інформації як доказової бази під час судового оскарження не є фактором, який впливає на процес обміну та його ефективність, а є лише окремим засобом поводження ініціатора запиту з отриманою інформацією для забезпечення результатів КПр, яка є конфіденційною. Ефективність міжнародного обміну залежить від взаємодії ДПС з ІКО. У цьому твердженні не враховано вимоги міжнародних договорів щодо захисту інформації з обмеженим доступом та процесуальних особливостей судового розгляду. Дії ТО ДПС здійснювалися в межах чинного законодавства з огляду на таке: відповідно до норм ПКУ та чинних міжнародних договорів (зокрема, Модельної Конвенції ОЕСР та Багатосторонньої конвенції) інформація, отримана від ІКО, має статус інформації з обмеженим доступом; розкриття такої конфіденційної інформації суду допускається на підставі відповідної судової ухвали про витребування доказів. Під час розгляду справи суд першої інстанції не виносив жодної ухвали	Не враховано	Інформацію викладено в редакції: «Аудитом встановлено два випадки ненадання до суду відповіді, отриманої від КОІК, що, серед іншого, вплинуло на скасування в судовому порядку ППР на суму 1,5 млн грн та, як наслідок, визнання неконтрольованими операцій платників податків на загальну суму 2 077 млн гривень. Так, Східним МУ ДПС за результатами проведених перевірок двох платників податків щодо повноти та своєчасності звітування про КО використано інформацію, отриману від КОІК (лист від 19.09.2024 № UA-2024-001). На підставі цієї інформації Східним МУ ДПС господарські операції обох платників податків визначені контрольованими

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	суму 1 488,6 тис. грн скасовано та стягнуто з ТО ДПС додаткові витрати, пов'язані з судовим розглядом. <i>Довідково: У судових рішеннях у справах № 160/7733/25 та 160/9972/25 зазначено, що висновки, викладені в актах перевірок проведених Східним МУ ДПС, ґрунтуються на інформації, отриманій контролюючим органом від Міністерства фінансів Департаменту міжнародного оподаткування ОАЕ, яка викладена в листі від 19.09.2024 №UA-2024-001. Водночас, копія вищезазначеного листа не надана ані суду першої, ані суду апеляційної інстанції, та в матеріалах судових справ такий доказ відсутній»</i>	(навіть усної) щодо витребування відповіді КОІК. Водночас на вимогу суду податковим органом надавались інші належні докази; в апеляційній скарзі контролюючий орган чітко вказав на процесуальні порушення з боку суду першої інстанції (невитребування ключового доказу, який не міг бути наданий самостійно). Однак суд апеляційної інстанції ці аргументи проігнорував; податковий орган вжив заходів для касаційного оскарження. Попри своєчасне подання первинної скарги суд касаційної інстанції застосував надміру формалізований підхід, багаторазово повертаючи та ігноруючи деталізовані аргументи. Також інформація з відповіді ІКО детально викладена та описана в акті перевірки, який надавався до суду, та розглядалась під час встановлення обставин справи. Так, на супроводженні Східного МУ ДПС перебували: 1) судова справа № 160/7733/25 за позовом ТОВ «Цифротех» (код ЄДРПОУ 33164534) про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення на суму 744 300, 00 гривні. Відповідно до інформації з ЄДРСР рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 20.05.2025 позов задоволено. Постановою Третього апеляційного адміністративного суду від 20.08.2025 апеляційну скаргу Східного МУ ДПС залишено без задоволення, рішення суду першої інстанції – без змін. Ухвалою Верховного Суду від 03.06.2026 відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Східного МУ ДПС; 2) судова справа № 160/9972/25 за позовом ТОВ «Алло» (код ЄДРПОУ 30012848) про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення на суму 744 300,0 гривні. Згідно з інформацією з ЄДРСР рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 11.06.2025 позов задоволено.		відповідно до критеріїв, встановлених підпунктом 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 ПКУ. ППР, винесені Східним МУ ДПС за результатами цих перевірок, оскаржені платниками податків у судовому порядку (судові справи № 160/7733/25 і 160/9972/25). За результатами розгляду цих справ судом ухвалено рішення на користь платників податків та скасовано зазначені ППР. На прийняття таких рішень вплинуло, зокрема, недолучення інформативних додатків до актів перевірок, а саме листа, отриманого від КОІК. У зв'язку із цим у рішеннях суду зазначено про недотримання Східним МУ ДПС вимог пункту 86.1 статті 86 ПКУ та пункту 1 розділу III Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків, затвердженого наказом Мінфіну від 20 серпня 2015 року № 727, зареєстрованим в

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		Постановою Третього апеляційного адміністративного суду від 12.12.2025 апеляційну скаргу Східного МУ ДПС залишено без задоволення, рішення суду першої інстанції – без змін. Ухвалою Верховного Суду від 18.06.2026 відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Східного МУ ДПС. Водночас зауважуємо, що відповідно до відомостей з ЄДРСР та офіційного вебпорталу «Судова влада України» судом не постановлялися передбачені частиною третьою статті 80 Кодексу адміністративного судочинства України ухвали про витребування від Східного МУ ДПС інформації компетентного органу ОАЕ. Крім того, відповідно до статті 28 Угоди між Україною та ОАЕ компетентні органи держав обмінюються інформацією, необхідною для її виконання. Отримана інформація є конфіденційною та може розкриватися лише уповноваженим особам і органам, зокрема судам, виключно для цілей адміністрування, стягнення та оскарження податків, на які поширюється Угода. Тобто інформація про платників податків – нерезидентів є інформацією з обмеженим доступом відповідно до статті 22 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах та статті 24 Модельної конвенції Організації економічного співробітництва та розвитку. Таким чином, інформація компетентного органу ОАЕ не була долучена до актів перевірок у зв'язку з її конфіденційним характером		Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2015 року за № 1300/27745. Частиною другою статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що в адміністративних справах про протиправність рішень суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення покладається на відповідача. Крім того, суб'єкт владних повноважень повинен подати суду усі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі. Водночас Східним МУ ДПС не надано до суду листа від КОІК, на інформації якого, зокрема, ґрунтуються висновки актів перевірок. За результатами аудиту в зазначених обставинах вбачаються ознаки кримінального правопорушення у сфері службової діяльності»
39, 43, 45	Стр. 42. Також виявлено факт ненадання податковим органом до суду перекладу спеціального запиту, який був підставою для продовження терміну перевірки	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки документи, отримані в межах міжнародного обміну. У зазначеній судовій справі, надавалися контролюючим органом на виконання відповідної ухвали суду. При цьому факт ненадання перекладу не вплинув на рішення суду по суті справи.	Не враховано	У проєкті Звіту наведено факти, викладені у судовому рішенні у справі № 160/27655/24. У проєкті Звіту не наведено висновків щодо впливу цієї обставини на ухвалення судового

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	(судова справа № 160/27655/24). Водночас у інших справах податковими органами надано до суду неофіційний переклад відповіді КОІК. Зазначені недоліки призводять до зниження ефективності обміну податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами, зменшують результативність податкового контролю за ТЦУ та, як наслідок, призводять до втрати потенційних надходжень до бюджету	На супроводженні ГУ ДПС у Дніпропетровській області перебувала судова справа № 160/27655/24 за позовом ТОВ «Агропромислова компанія «ДНІПРОАГРО» (код згідно з ЄДРПОУ 36161054) до ГУ ДПС у Дніпропетровській області про визнання протиправним та скасування податкового-повідомлення рішення на суму 13 545 306,75 гривні. Разом із цим згідно з інформацією з ЄДРСР та ГУ ДПС у Дніпропетровській області встановлено таке. Рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 01.04.2025 позов задоволено, визнано протиправним та скасовано податкове-повідомлення рішення. Постановою Третього апеляційного адміністративного суду від 14.10.2025 апеляційну скаргу ГУ ДПС у Дніпропетровській області залишено без задоволення. Постановою Верховного Суду від 29.07.2026 касаційну скаргу ГУ ДПС у Дніпропетровській області залишено без задоволення. Водночас ухвалою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 18.10.2024 у справі № 160/27655/24 від ГУ ДПС у Дніпропетровській області було витребувано, зокрема спецзапит ДПС, на адресу ІКО Британських Віргінських Островів від 11.09.2023 № 11244/5/99-00-23-01-01-05. На виконання вимог ухвали суду від 18.10.2024 ГУ ДПС у Дніпропетровській області надано клопотання про долучення доказів від 04.11.2024, яким надано до суду копії відповідей від компетентного органу, неофіційний переклад копії відповіді від компетентного органу, а також у прохальній частині зазначено про продовження строку для надання доказу у вигляді копії спецзапиту ДПС. 22.11.2024 ГУ ДПС у Дніпропетровській області подано до суду додаткові пояснення та долучено копію спецзапиту ДПС.		рішення на користь платника податків у цій судовій справі. Висновок щодо зниження ефективності обміну податковою інформацією з КОІК за спеціальними запитами ґрунтується на сукупності фактів, викладених вище у тексті проєкту Звіту, зокрема, ненадання до суду відповідей від КОІК в інших судових справах

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадової особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		Водночас зауважуємо, що відповідно до відомостей з ЄДРСР та офіційного вебпорталу «Судова влада України» судом не постановлялися передбачені частиною третьою статті 80 КАС України ухвали про витребування від ГУ ДПС у Дніпропетровській області перекладу спецзапиту ДПС. Додатково зазначаємо, що в тексті рішення та постанов суди не зазначили щодо відсутності перекладу доказу у вигляді спецзапиту або що такий доказ без перекладу є неналежним. Крім того, приймаючи рішення на користь платника податків, суд зазначив, зокрема: «... підходи ГУ ДПС у Дніпропетровській області до спростування коректності вибору бенчмарків (зіставних операцій) для цілей економічного аналізу КО, а також застосування для економічного аналізу методу порівняльної неконтрольованої ціни не відповідає вимогам статті 39 ПК України і не можуть бути використані як підстава для розрахунку суми коригування об'єкта оподаткування позивача за звітні 2015 – 2018 рр.». Водночас ДПС не погоджується з викладеним, оскільки відповідь КОІК за своєю суттю є наданням фактичних даних, копій первинних документів нерезидента або відповідей на чітко поставлені у спеціальному запиті запитання. Згідно з міжнародними договорами про обмін інформацією, КОІК надає виключно фактологічну інформацію, якою володіє або яку може зібрати на своїй території відповідно до свого національного законодавства. КОІК не має ані юридичних повноважень, ані повного обсягу даних (зокрема щодо української сторони), ані компетенції робити будь-які правові чи економічні висновки щодо відповідності господарських операцій резидента України принципу «витягнутої руки». Твердження про те, що отримана відповідь КОІК «підтвердила відповідність умов КО принципу «витягнутої руки», є концептуально неможливим. Надана ІКО інформація могла лише		

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА

06-38/2 від 18.09.2026 15:19

Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500

Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		підтвердити або спростувати певні фактичні комерційні чи фінансові обставини здійснення операції. Оцінка дотримання принципу «витягнутої руки» та формування кінцевого висновку щодо ціноутворення є виключною дискрецією контролюючого органу України (ДПС) за результатами комплексного аналізу всієї зібраної доказової бази, а не КОІК, який тільки надає запитувану інформацію. Крім того, слід зазначити, що отримана від КОІК інформація не спростовує висновки перевірки. Крім того, враховуючи норми ПКУ щодо контрольно-перевірочної роботи у частині дотримання норм міжнародного оподаткування, процес надсилання запитів до КОІК та опрацювання відповідей від останніх не призводить до порушення термінів позовної давності та не впливає на можливість здійснення контрольно-перевірочних заходів, а також не призводить до втрати потенційних надходжень до бюджету. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		
37	Стор. 42. ...чинні нормативно-правові акти не повною мірою враховують положення Настанов ОЕСР у редакції 2022 року, Директиви Ради (ЄС) щодо протидії ухиленню від сплати податків (ATAD), а також не містять усіх необхідних аспектів процедури взаємного узгодження (MAP) згідно з мінімальним стандартом Плану дій BEPS	Пропонуємо доповнити абзац реченням: «При цьому формування державної податкової політики та розробка відповідних нормативно-правових актів належить до компетенції Міністерства фінансів України». Або виключити згадку про це у контексті оцінки діяльності ДПС. Формування державної податкової політики, розробка змін до ПКУ для імплементації мінімальних стандартів Плану дій BEPS (зокрема Кроку 14) є законодавчо визначеною компетенцією Мінфіну. ДПС є органом виконавчої влади, що реалізує податкову політику в межах чинного законодавства	Не враховано	Розподіл повноважень щодо формування та реалізації податкової політики наведено на стор. 9 проєкту Звіту. Дублювання цієї інформації у висновках є недоцільним

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
40	Стор. 43. Здійснений податковими органами моніторинг контрольованих операцій продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект – платники податків самостійно збільшили свої грошові зобов'язання на 21,9 млрд гривень. Проте загалом процес моніторингу є недостатньо ефективним	Коректним буде «Здійснений податковими органами моніторинг контрольованих операцій продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект – платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування на 21,9 млрд гривень. Проте загалом процес моніторингу є недостатньо ефективним»	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «Здійснений податковими органами моніторинг КО продемонстрував певний позитивний фінансовий ефект – платники податків самостійно збільшили об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств на 21,9 млрд грн та зменшили збитки на 9,6 млрд гривень. Це зумовило зростання податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств понад 2 млрд гривень, проте загалом процес такого моніторингу є недостатньо ефективним»
41	Стор. 43. Крім того, ефективність моніторингу КО знижується – співвідношення сум самостійно скоригованих зобов'язань до загального обсягу ризикових операцій щорічно зменшувалось (з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році).	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Визначений у звіті обсяг «ризикових КО» стосується ризиків дисципліни звітування (неподання, несвоєчасне подання або неповне декларування КО). Натомість самостійні коригування стосуються виключно дотримання принципу «витягнутої руки» (збільшення об'єкта оподаткування). Обсяг коригувань бази оподаткування об'єктивно не може мати прямої математичної залежності від обсягу операцій з формальними дисциплінарними порушеннями. Фактичні абсолютні показники свідчать не про падіння, а про стабільну ефективність моніторингу. Суми самостійних коригувань платниками фінансового результату становили: у 2023 році – 7,1 млрд грн; у 2024 році – 6,3 млрд грн;	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «Крім того, ефективність моніторингу КО знижується – зменшились фактичні суми самостійних коригувань платниками податків об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств (з 7,1 млрд грн у 2023 році до 6,3 млрд грн у 2025 році), а також щорічно знижувалось співвідношення цих сум до загального обсягу ризикових операцій (з 6,2 відс. у 2023 році до 3,8 відс. у 2025 році). Водночас у

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		у 2025 році – 6,3 млрд гривень. Позитивна тенденція поточного періоду: у I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним періодом минулого року. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		I кварталі 2026 року сума самостійних коригувань становила 2,2 млрд грн, що у 4 рази більше порівняно з аналогічним періодом минулого року»
42	Стор. 43. Проте Система досі не працює як повноцінне інтегроване аналітичне середовище: окремі модулі перебувають у тестовій експлуатації, алгоритми охоплюють лише 2 з 5 методів ціноутворення, а інтеграція із зовнішніми ціновими базами не автоматизована.	ДПС не погоджується з викладеними висновками. Імплементація в ІКС «BigData TP» лише двох методів ТЦ (ПНЦ та чистого прибутку) зумовлена об'єктивними чинниками. Ці методи ґрунтуються на стандартній податковій та фінансовій звітності, що дають змогу їх алгоритмізувати. Застосування інших методів потребує детального аналізу первинних документів, внутрішнього обліку та калькуляцій витрат платника і його контрагентів, до яких система не має автоматизованого доступу. Документація з ТЦ подається у довільній формі. Вона є неструктурованим масивом інформації, який містить розгорнуті описи бізнес-процесів, специфічні комерційні факти, детальний функціональний аналіз та об'ємні копії первинних документів. Жодна ІТ-система не здатна автоматично зчитувати, алгоритмізувати та робити висновки на основі такого неструктурованого описового масиву. Часові витрати на опрацювання документації з ТЦ є не наслідком неефективності, а об'єктивною необхідністю. Саме експертний, а не машинний, аналіз унікальних багатосторінкових документів та індивідуальних комерційних реалій є необхідним процесом для мінімізації ризиків допущення помилок і забезпечення прийняття обґрунтованих рішень. Вважаємо за доцільне врахувати викладене	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «проте Система досі не працює як повноцінне інтегроване аналітичне середовище: режим «Аналіз звітності» перебуває у тестовій експлуатації та має запрацювати в повному обсязі у 2027 році, алгоритми охоплюють 2 з 5 методів контролю ціноутворення, а інтеграція із окремими зовнішніми ціновими базами даних, які використовуються при моніторингу КО, не автоматизована»
46	Стор. 45. Крім того, аудитом встановлено, що звіти ТО ДПС	ДПС не погоджується з викладеними висновками, оскільки звітування щодо оскарження результатів контрольно-перевірочних	Не враховано	Обґрунтування наведено у пункті 31

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	про використання інформації від КОІК містили некоректні дані, що свідчить про недостатній внутрішній контроль ДПС за цим процесом. Такі звіти також не оновлювались за результатами адміністративних та судових оскаржень. Це вплинуло на ефективність ухвалення управлінських рішень та призвело до завищення сум фінансових наслідків від використання інформації від КОІК. Частина задекларованих ТО ДПС фінансових наслідків від обміну не підтверджена аудитом (донараховані грошові зобов'язання – 398,3 млн грн та зменшення збитків – 16,7 млн грн), оскільки ці суми були встановлені податковими органами ще до фактичного надходження відповідей від КОІК	заходів, під час яких використовувались відповіді від ІКО, ані Порядком № 118, ані Порядком № 1043 не передбачено. Порядками № 118 та № 1043 визначено терміни звітування Ініціатора перед Головним виконавцем запиту до ІКО про практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації протягом чотирьох (раніше – двох) місяців із дати отримання такої відповіді та повторне звітування протягом 10 робочих днів у разі, якщо практичні наслідки опрацювання отриманої від ІКО інформації настали пізніше означеного чотиримісячного терміну. Директивою Ради ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄЕС визначено, що у випадках, коли компетентний орган надає інформацію за запитом, він може звернутися до компетентного органу із запитом про надсилання відгуку на неї. У разі подання запиту про відгук компетентний орган, який отримав інформацію, повинен без обмеження правил збереження податкової таємниці та захисту даних, застосовних у такій державі-члені, надіслати відгук компетентному органу, який надав інформацію, якомога швидше, але не пізніше ніж протягом трьох місяців після того, як стане відомим результат використання запитаної інформації. ДПС не погоджується з викладеними висновками про відсутність внутрішнього контролю ДПС за використанням ТО ДПС інформації від ІКО, що впливає на ефективність прийняття управлінських рішень, оскільки такий внутрішній контроль здійснюється за допомогою іншої звітності, зокрема щомісячного надання ініціаторами запитів у звітах щодо результатів аналізу отриманих відповідей від ІКО, здійснених ініціаторами спеціальних запитів, а також практичних наслідків щодо використання такої інформації		

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		(результати контрольно-перевірочних заходів, самостійні коригування податкових зобов'язань платниками податків тощо)		
47	Стор. 45. Абз.4) 1. встановлення уніфікованих методологічних підходів та визначення чітких кількісних і якісних порогових значень для оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ під час аналізу Звітів у розрізі країн МГК	Пропонуємо викласти цей абзац у такій редакції: «встановлення методологічних підходів для оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ під час аналізу Звітів у розрізі країн МГК» з огляду на таке. Застосування єдиних математичних порогів для усіх груп призведе до формального підходу, хибного спрацювання індикаторів щодо сумлінних платників або ж уникнення контролю за компаніями, які підлаштували свої показники під «затверджені пороги». Тому оцінка розрахованих ризиків здійснюється на основі професійного судження та з урахуванням особливостей кожної МГК. ОЕСР не потребує встановлення порогових значень для автоматичного формування рішень. ОЕСР наголошує, що звіти у розрізі країн МГК є інструментом для оцінки ризиків і не можуть бути єдиною підставою для нарахування податків. Інформація звітів у розрізі країн МГК може вказувати на потенційні ризики, її недостатньо для висновків про невідповідність КО принципу «витягнутої руки». Наразі в ДПС відсутня інформація щодо застосування іншими юрисдикціями автоматизованого розрахунку індикаторів ризиків одночасно за усіма звітами у розрізі країн МГК, у тому числі застосування єдиних математичних порогів для усіх груп	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «встановлення уніфікованих методологічних підходів до оцінювання індикаторів ризиків ТЦУ під час аналізу звітів у розрізі країн МГК»
48	Стор. 45. Абз.5) визначення єдиних підходів для ТО ДПС щодо застосування механізмів зупинення або продовження перевірок з питань дотримання принципу «витягнутої руки» у	ДПС пропонує виключити цей абзац з огляду на таке: запровадження жорстких уніфікованих підходів (алгоритмів чи обмежень) щодо зупинення чи продовження перевірок у прив'язці до міжнародних запитів позбавить податкові органи об'єктивної гнучкості та унеможливить здійснення повноцінних контрольно-перевірочних заходів.	Не враховано	Обґрунтування наведено у пункті 29

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	разі необхідності отримання інформації від КОІК у межах міжнародного обміну податковою інформацією за спеціальними запитами	Відповідь від ІКО за своєю природою не містить висновків про підтвердження чи спростування дотримання платником принципу «втягнутої руки». Висновок щодо наявності або відсутності порушення формується контролюючим органом виключно за результатами комплексного аналізу, який включає збір інформації з різноманітних джерел (первинна документація, митні дані, фінансова звітність, комерційні бази тощо). Відповідь ІКО є лише одним із багатьох елементів доказової бази. Висновки щодо наявності ризику чи порушення формуються на підставі сукупного аналізу різноманітної інформації, відсутність або наявність окремих складових якої (наприклад, відповіді КОІК) на момент формування таких висновків може бути технічно унеможливлено. Жорстке пов'язування проведення перевірки з єдиним підходом до очікування відповідей з-за кордону означатиме штучне блокування роботи інспекторів у випадках, коли порушення вже повністю доведене іншими зібраними матеріалами. Рішення про зупинення або продовження перевірки має прийматися індивідуально в кожному конкретному випадку. Воно залежить від повноти вже зібраної доказової бази в Україні та критичної важливості конкретної іноземної інформації для доведення суті порушення. Встановлення «єдиних підходів» (шаблонів) знівелює можливості об'єктивного підходу до фіксації порушень		
49	Стор. 46. Рекомендації: 2. Розробити та затвердити план (стратегію) подальшої модернізації ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей щодо ризико-	Щодо рекомендації № 2 ДПС пропонує викласти її в такій редакції: «2. Розробити та затвердити план (стратегію) подальшої модернізації ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей щодо ризико-орієнтованого аналізу звітності платників податків із ТЦУ». Частину рекомендації щодо «інтеграції з інформаційними ресурсами інших державних органів і установ, а також збільшення	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «2. Розробити та затвердити план (стратегію) подальшої модернізації ІКС «BigData TP», передбачивши поетапне розширення її функціональних можливостей щодо ризико-

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	орієнтованого аналізу звітності платників податків з ТЦУ та інтеграції з інформаційними ресурсами інших державних органів і установ, а також збільшення переліку товарів та послуг, що охоплюватимуться автоматизованими процесами моніторингу.	переліку товарів та послуг...» пропонуємо виключити з огляду на об'єктивну неможливість та методологічну недоцільність їх реалізації. Як зазначалося у попередніх зауваженнях розширення повних автоматизованих процесів на несировинні товари, послуги та нематеріальні активи є технічно та методологічно неможливим. На відміну від сировини, для них не існує відкритих біржових котирувань чи еталонних ринкових цін. Кожна така транзакція має унікальні комерційні умови, що потребує проведення експертного (ручного) функціонального аналізу, підбору зіставних компаній та індивідуальних коригувань на мікроекономічному рівні. Спроба повністю алгоритмізувати ці процеси суперечить статті 39 ПКУ та Настановам ОЕСР. Метою моніторингу ТЦ є зіставлення умов КО із ринковими умовами неконтрольованих операцій. Бази даних та інформаційні ресурси інших державних органів України об'єктивно не містять специфічної міжнародної комерційної та фінансової інформації нерезидентів. Основними джерелами для аналізу ТЦ є спеціалізовані комерційні бази даних (Amadeus, Orbis тощо), митна інформація (до якої ДПС вже має доступ) та безпосередня первинна документація платника. Тому додаткова інтеграція з ресурсами інших національних відомств не створить жодної доданої вартості для автоматизації ТЦ		орієнтованого аналізу звітності платників податків з ТЦУ»
50	Стор. 46 3. Забезпечити збільшення пропускну здатності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ.	В ІКС «Управління документами» забезпечено можливість завантаження файлів у форматах pdf, doc, docx, xls,xlsx, zip та інших. Максимальний обсяг одного файла становить до 20 Мб, при цьому обмеження щодо загальної кількості файлів для завантаження в одну реєстраційно-моніторингову картку відсутні. Меню «Листування з ДПС» приватної частини ІКС «Електронний кабінет» забезпечує платникам можливість відправляти до органів ДПС кореспонденцію у вигляді файла у форматі pdf розміром 10 МБ. Ці параметри ІКС «Електронний	Враховано частково	Інформацію викладено в редакції: «3. Розробити та затвердити план впровадження ІТ-рішень, які сприятимуть розширенню електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ на базі ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	Термін виконання: до 01 січня 2028 року	кабінет» та ІКС «Управління документами» є максимальними при наявних архітектурі та технологічному стеку цих ІКС. Вимоги рекомендації щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» не приймаються, оскільки це потребуватиме перепроєктування зазначених ІКС, що, у свою чергу, потребуватиме значних фінансових, часових та людських ресурсів. Водночас можуть розглядатись інші технології отримання інформації для розширення електронної взаємодії з платниками податків із питань ТЦУ (запровадження окремого супровідного електронного документа за стандартом документа електронної звітності XML із додатками довільного формату розміром, що дасть змогу здійснити підписання КЕП). Але такі підходи потребують попереднього дослідження та, можливо, змін до нормативно-правових актів. З огляду на наведене рекомендацію «3. Забезпечити збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ» пропонуємо виключити. Щодо речення «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена» Результатів оцінки відповідності / невідповідності критерію аудиту пункту 2.3 Критерій 2 зазначаємо, що для напівструктурованої інформації неможливо застосовувати автоматизовану обробку, в цьому випадку все одно має залучатися фахівець. Тому потребує виключення текст «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»		При цьому інформація, надана до критерію 2 пункту 2.3, не спростовує твердження аудиту, що «автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»
51	Стор. 46. 7. Забезпечити своєчасну розробку, тестування та	Вважаємо за необхідне в пункті 7 Рекомендацій Звіту словосполучення «ІКС «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» з подальшою інтеграцією в ІКС ДПС»	Не враховано	Впровадження ІКС «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	впровадження ІКС «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» з подальшою інтеграцією в ІКС ДПС відповідно до цілей Національної стратегії доходів до 2030 року (заплановано протягом 2024–2026 років забезпечити розробку, тестування, впровадження та інтеграцію ІКС)	замінити на «окремий модуль «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» в ІКС «Управління документами»». В ІКС «Управління документами» проводяться роботи з розробки окремого модуля «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» відповідно до умов договору від 26.05.2026 № 2026/4-3-619 «Про надання послуг з модернізації інформаційно-комунікаційної системи «Управління документами» в частині забезпечення розробки окремого модуля «Обмін інформацією з іноземними компетентними органами» укладеного між Центральним агентством з управління проєктами CPVA та Державною податковою службою України		передбачено Національною стратегією доходів до 2030 року
52	Стор. 46. 5. Удосконалити ризик-орієнтований підхід до проведення перевірок з питань ТЦУ, визначивши критерії їх пріоритетності з урахуванням рівня ризику та строків давності.	ДПС не погоджується з викладеною рекомендацією та пропонує змінити акцент із «проведення перевірок» на загальне «відпрацювання ризиків», виклавши в такій редакції: «5. Удосконалити ризик-орієнтований підхід до відпрацювання ризиків із питань ТЦУ, визначивши критерії їх пріоритетності з урахуванням рівня ризику та строків давності.» Обґрунтування: перевірка є лише завершальним етапом податкового контролю за ТЦ. Значну частину роботи становить саме доперевірочний моніторинг: первинний аналіз звітності, направлення запитів, дослідження глобальної та локальної документації з ТЦ. Звуження ризик-орієнтованого підходу виключно до стадії «перевірок» є методологічно неправильним, оскільки пріоритезація має працювати наскрізно – від моменту ідентифікації ризику до його фінального закриття. Практика доводить, що значна частка ідентифікованих ризиків успішно нівелюється або відпрацьовується ще до початку перевірки. Платники податків надають вичерпні пояснення, підтверджують відповідність умов операцій або здійснюють самостійні коригування податкових зобов'язань у відповідь на запити ДПС. Застосування критеріїв пріоритетності саме до етапу	Враховано	Інформацію викладено в редакції: «5. Удосконалити ризик-орієнтований підхід до відпрацювання ризиків ТЦУ, визначивши критерії їх пріоритетності з урахуванням рівня ризику та строків давності»

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА

06-38/2 від 18.09.2026 15:19

Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500

Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		«відпрацювання» дають змогу швидше реагувати на суттєві загрози та не доводити справи до обтяжливих перевірок там, де питання можна вирішити аналітичним шляхом		
53	Стор. 48. 7. Запровадити вимогу щодо оновлення територіальними органами ДПС інформації про практичні наслідки від використання інформації від КОІК з урахуванням результатів адміністративного та судового оскарження платниками податків рішень податкових органів за результатами перевірок з питань ТЦУ.	ДПС не погоджується з викладеною рекомендацією та пропонує виключити зазначену рекомендацію з огляду на таке. Відповідно до Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого Постановою КМУ від 20 серпня 2014 року № 375, Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, забезпечує формування державної політики у сфері контролю за ТЦ. Обмін податковою інформацією з ІКО, зокрема звітування про практичні наслідки використання відповіді ІКО, регулюється Порядком № 118. Також на підставі цього Порядку був розроблений та прийнятий Порядок № 1043. У разі внесення змін до наказу Мінфіну № 118 наказ ДПС № 1043 буде приведений у відповідність із нормами чинного законодавства	Враховано	Обґрунтування наведено у пункті 31. Інформацію викладено в редакції: «8. Забезпечити надання до ДПС її ТО оновлених даних щодо використання під час контрольно-перевірочної роботи інформації, отриманої від КОІК, з урахуванням результатів адміністративного та судового оскарження платниками податків рішень податкових органів»
54	Стор. 55-68. Додаток 4	Значна кількість критеріїв аудиту, наведених у додатку 4, містить конкретні відсоткові показники (наприклад, 80 відс., 90 відс., 95 відс., 50 відс.), які використовуються аудитором як безапеляційний еталон для оцінки ефективності роботи податкових органів. Зокрема, це стосується критеріїв 3.1, 3.2, 4.1.2 – 4.1.6, 4.2.1, 5.1.2, 5.2.1, 5.2.2, 6.2. Зазначені кількісні індикатори є виключно суб'єктивними. Жодним чинним нормативно-правовим актом України, міжнародними стандартами чи розпорядчими документами ДПС не встановлено таких граничних «нормативів» результативності (наприклад, щодо обов'язкового складання документів у 95 відс. випадків, узгодження 80 відс. донарахувань або 90 відс. сплати сум штрафів). В аудиторському звіті та безпосередньо у додатку 4	Враховано частково	Відповідно Методології проведення аудиту ефективності, затвердженої рішенням РП від 06.06.2023 № 12-2, критерії аудиту ефективності – це визначені аудиторською групою стандарти / норми, за якими можна оцінити економічність, ефективність та результативність діяльності. Критерії аудиту ефективності описують наперед визначені рамки політики, нормативно-законодавчої бази, професійних

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		відсутні будь-які посилання на методологію розрахунку чи джерела походження саме таких відсоткових бар'єрів. Стосовно критерія 2 пункту 1.2, згідно з яким усі процеси податкового контролю за ТЦ мають бути регламентовані розпорядчими документами ДПС. Підставою для такого висновку зазначено відсутність наказів ДПС, які б визначали чіткі алгоритми і методики здійснення аналізу за всіма видами КО. Відповідно до ПКУ методологічні засади, правила визначення відповідності умов КО принципу «витягнутої руки» та перелік методів ТЦ закріплені виключно на законодавчому рівні (стаття 39 ПКУ) та безпосередньо ґрунтуються на Настанові ОЕСР. Розпорядчі документи ДПС за своєю правовою природою не є нормативно-правовими актами. Їх метою є врегулювання виключно внутрішніх процедурних питань взаємодії структурних підрозділів (внутрішній регламент, документообіг, розподіл функцій). Внутрішні накази контролюючого органу не можуть підміняти собою норми ПКУ чи Настанови ОЕСР. Вони об'єктивно не можуть встановлювати нові методики економічного аналізу, критерії оцінки чи правила для суб'єктів господарювання, які не передбачені законом. Стосовно критерію 2 пункту 4.2 (співвідношення сум самостійно скоригованих зобов'язань до загального обсягу ризикових КО) слід зазначити таке. Зі змісту додатка 4 вбачається, що критерій 4.2.2 визнано таким, що «Не відповідає», оскільки вказане співвідношення щорічно зменшувалося (з 8 відс. у 2022 році до 3,8 відс. у 2025 році). Формула критерію штучно пов'язує різні за своєю правовою та економічною природою явища. Обсяг «ризикових КО», яким оперує аудит у цьому показнику, стосується ризиків дисципліни звітування (неподання, несвоєчасне подання або неповне включення всіх КО). Натомість суми самостійних		стандартів, кращих практик, громадської думки тощо, за якими буде оцінюватися політика, програма, проєкт чи діяльність об'єкта контролю. Для кожного окремого аудиту ефективності розробляються свої унікальні критерії оцінки. Загальний набір критеріїв, які будуть використовуватися в аудиті ефективності, відомий як нормативна (еталонна) рамка, відповідно до якої буде порівнюватися реальна ситуація та отримані докази. Переглянуто виконання критеріїв (не виконаних та виконаних частково) залежно від рівня їх виконання: змінено оцінку з «Не відповідає» на «Частково відповідає» критеріїв 4 і 5 питання 4.1, критерію 2 питання 5.2 і критерію 2 питання 6

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
		коригувань стосуються виключно дотримання принципу «втягнутої руки» (фактичного збільшення об'єкта оподаткування). Обсяг добровільних коригувань бази оподаткування об'єктивно не може мати прямої математичної залежності від обсягу операцій з формальними дисциплінарними порушеннями. Вважаємо за доцільне врахувати викладене		
55	Стор. 60, додаток 4. Результати оцінки відповідності / невідповідності критерію аудиту п. 2.3. Критерій 2. Структурована та напівструктурована документація (інформація) щодо КО, отримана через ІКС «Електронний кабінет», інтегрована в ІКС «BigData TP» Усі документи, які подаються платниками податків через Електронний кабінет, в обов'язковому порядку реєструються в ІКС «Управління документами», інтегруються до ІКС «BigData TP» та обліковуються в ній як окремий захід. ІКС «Управління документами» та «Електронний кабінет» мають обмежену можливість приймання інформації (документів): не	В ІКС «Управління документами» забезпечено можливість завантаження файлів у форматах pdf, doc, docx, xls,xlsx, zip та інших. Максимальний обсяг одного файла становить до 20 Мб, при цьому обмеження щодо загальної кількості файлів для завантаження в одну реєстраційно-моніторингову картку відсутні. Меню «Листування з ДПС» приватної частини ІКС «Електронний кабінет» забезпечує платникам можливість відправляти до органів ДПС кореспонденцію у вигляді файла у форматі pdf розміром 10 МБ. Ці параметри ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» є максимальними при наявних архітектурі та технологічному стеку цих ІКС. Вимоги рекомендації щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» не приймаються, оскільки це потребуватиме перепроєктування зазначених ІКС, що, у свою чергу, потребуватиме значних фінансових, часових та людських ресурсів. Водночас можуть розглядатись інші технології отримання інформації для розширення електронної взаємодії з платниками податків із питань ТЦУ (запровадження окремого супровідного електронного документа за стандартом документа електронної звітності XML із додатками довільного формату розміром, що дасть можливість здійснити підписання КЕП). Але такі підходи потребують попереднього дослідження та, можливо, змін до нормативно-правових актів.	Враховано частково	Частина інформації щодо зауважень до критерію 2 питання 2.3 є поясненням і не спростовує інформації, наведеної у додатку 4. При цьому редакцію пункту 3 рекомендацій щодо збільшення пропускної спроможності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» уточнено, а саме: «3. Розробити та затвердити план впровадження ІТ-рішень, які сприятимуть розширенню електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ на базі ІКС «Електронний кабінет» та «Управління документами»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
	більші, ніж 10 МГБайт. Документація, яка надходить від платників податків з питань ТЦУ на запити податкових органів в PDF файлах значно перевищує ці обсяги. Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена.	Виходячи з зазначеного, рекомендацію «3. Забезпечити збільшення пропускну здатності ІКС «Електронний кабінет» та ІКС «Управління документами» для розширення електронної взаємодії з платниками податків з питань ТЦУ» пропонуємо виключити. Щодо речення «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена» Результатів оцінки відповідності / невідповідності критерію аудиту пункту 2.3 Критерій 2 зазначаємо, що для напівструктурованої інформації неможливо застосовувати автоматизовану обробку, в цьому випадку все одно має залучатися фахівець. Тому потребує виключення текст «Автоматизована обробка напівструктурованої інформації в ІКС «BigData TP» не передбачена»		
56	Стор. 62, додаток 4. Критерій 4 У 80 відс. випадків оскарження платниками податків у судовому порядку накладених податковими органами штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, рішення прийнято на користь податкових органів	Щодо результату оцінювання відповідності – невідповідності критерію аудиту зазначено оцінку результату виконання критерію 4 підпункту 4.1 пункту 4 – «не відповідає». Така оцінка не відповідає дійсності, оскільки в результатах виконання зазначено: «Внаслідок недостатньої якості доказової бази у судових справах та через неналежний правовий супровід податковими органами судових спорів протягом 2023 – I кварталу 2026 року частка судових рішень із питань застосування штрафів, передбачених статтею 120 ПКУ, що набрали законної сили та ухвалені на користь податкових органів, становила 58,3 відс. їх загальної кількості (67 зі 115 справ).». Тобто, відсоток 58,3 є ближчим до встановленого критерієм показника у 80 відсотків, ніж до протилежного результату. Відтак відповідна оцінка частково відповідає встановленому критерію. Додатково звертаємо увагу, що всі зазначені обставини щодо супроводження судових справ та результати програшу в судах не є наслідком неналежного правового супроводу, а свідчать про неналежне дослідження судами доказів	Враховано	Змінено оцінку критерію на «Частково відповідає»

№ з/п	Положення проєкту Звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю (у редакції першоджерела)	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження	Обґрунтування прийнятого рішення
57	Стор. 62-63, додаток 4. Критерій 5 Щодо 80 відс. оскаржених у судовому порядку платниками податків сум штрафів, накладених податковими органами відповідно до статті 120 ПКУ, рішення прийнято на користь податкових органів	Щодо результату оцінювання відповідності – невідповідності критерію аудиту зазначено оцінку результату виконання критерію 5 підпункту 4.1 пункту 4 – «не відповідає». Зазначена оцінка не відповідає дійсності, бо, як зазначено в результатах виконання, частка судових рішень, що набрали законної сили, ухвалених на користь податкових органів, становила 50,2 відс. їх загальної суми. Відтак, відповідна оцінка частково відповідає встановленому критерію	Враховано	Змінено оцінку критерію на «Частково відповідає»

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
06-38/2 від 18.09.2026 15:19
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12